

49. Dönem Basın Açıklamaları

9 Mayıs 2024 “TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ” LAİKLİK DÜŞMANI, BİLİMİ VE FENNİ DİŞLAYAN GERİCİ BİR EĞİTİM-ÖĞRETİM MODELİDİR! KABUL ETMİYORUZ!

AKP iktidarında Cumhuriyetin laiklik, çoğulcu demokrasi, kamu/toplum yararı, bağımsız yargı gibi pek çok alanında olduğu gibi eğitim-öğretimde de karşı-devrimci nitelikte köklü dönüşümler yaşanmıştır. İstanbul Sözleşmesi'nin feshi, aile çalıştayları, Medeni Kanun'un değiştirilmesi, karma eğitimin kaldırılmak istenmesi ve yükseltelen şeriat talepleri ile Türkiye'nin yönü çağ dışı bir rejime çevrilmiş durumdadır. Oluşturulan fiili durumlar Anayasa değişiklikleri ile kalıcı hale getirilmeye çalışılmış ve çalışılmaktadır.

AKP iktidarı döneminde okul öncesinden üniversitelere kadar bütün öğretim programları birçok kez değiştirilmiş, gerici ve piyasacı uygulamalar egemen hale getirilmiştir. Darbecilerin 12 Eylül faşizmi döneminde din dersini bütün kademe ve öğrenciler için anayasal zorunluluk hale getirmesinin ötesine geçilmiş, laiklik, evrensel bilimin gerekleri ve demokratik normlar dışlanmış, müfredat dinin en gerici yorumunu esas alan sözde “yerli ve milli değerler” propagandasına dönüştürülmüştür.

Bu gerici dönüşüm, Türk siyasetinin yumuşama dönemine girdiğinin iddia edildiği bir dönemde, iktidarın doğasına uygun olarak tüm hızıyla devam etmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından açıklanan “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” daha isminden başlayarak bunun son örneği olduğunu ortaya koymaktadır. Ortaya atılan bu model ile dilden tarihe, felsefeden fen bilimlerine varıncaya dek tüm laik ve bilimsel içerikler tamamen yok edilmekte, fizik, kimya, biyoloji ve matematik gibi evrensel ve bilimsel dersler adeta angarya gibi gösterilmektedir. Bilim ve fen bilgisine dayanan derslerin önemsizleştirilerek, ders programları içerisinde ağırlıklarının azaltılması, mühendislik ve mimarlık eğitimlerinin niteliğinin daha da düşmesine neden olacaktır.

Diğer yandan 8. sınıflar için olan T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinde ders adı dışında inkılaplar/devrimler yoktur; “laiklik” sadece bir defa ve en sondaki “anahtar kavramlar” içinde geçmekte ama bu sözde “anahtar kavram” ana metinde hiç yer almamaktadır. Söz konusu çerçeve metinlerde, “maarif” ve birçok Türkçe kökenli olmayan sözcük devreye sokularak Cumhuriyet döneminde dilin Türkçeleştirilmesi yönünde atılan bütün ileri adımlar yok edilmektedir. Gerçek ahlaki değerlerin ayaklar altına alındığı böyle bir dönemin iktidarı tarafından tanımlanan “Değerler” tüm ders içeriklerinde yaygınlaştırılmakta, fitrat, mahremiyet, edep, iffet, sünnetullah gibi kavramlarla neredeyse bütün derslere dini bir içerik verilmekte, adeta yıllar önce AKP Genel Başkanı tarafından dillendirilen “Bütün okullar imam-hatip olacak” vaadi gerçekleştirilmektedir.

Aile ve toplumsal cinsiyet ilişkileri, Medeni Kanun'un çerçevesini geçersizleştiren bir içerikte yer almaktadır. Aile kurmanın fitrata uygunluğu, aile reisinin hak ve sorumlulukları ile devlet yöneticilerinin hak ve sorumlulukları arasında benzerlik kurulması, İslam Hukuku'nda aile kurmanın şartları, evlenme, boşanma, miras gibi konularda dini uygulamaların temel alınması, aileye ayet ve hadisler ışığında önem verilmesi söz konusudur.

Modelde kadının çalışma hayatına girmesi, çocuk sayısı, evlenme yaşının yükselmesi, boşanma-ayrılma, tek ebeveynli aileler, çocukların ve aile büyüklerinin bakımında aile dışı kurumların yaygınlaştırılması sorun olarak sunulmaktadır. Kadınları kamusal yaşamın dışına çıkarmayı amaçlayan siyasal İslam ideolojisi, bunu tüm eğitim kurumlarında ve kademelerde yaygınlaştırmayı amaçlamakta, çocuk yaşta evlilikler olağanlaştırılmaya çalışılmaktadır.

“Müfredat” ya da eğitim-öğretim programları, devletin eğitim sistemi üzerinden kendini ve temsil ettiği egemen sınıf çıkarlarını yeniden üretmesinin en güçlü ideolojik ve kültürel aracıdır. Bu yeniden üretimde bazı “değer” ve bilgiler doğru ve kabul edilebilir olarak görülürken, bazıları özellikle dışarıda bırakılır. AKP iktidarında da evrim, laiklik, fen bilimleri tarafından ortaya atılan bilimsel kavramlar, normlar ve evrensel doğ-

ular dışarıda bırakılanların en ön sıralarında yer almaktadır. İçerik değişimiyle birlikte ön sıralarda, egemen mezhebe göre tanımlanan din, dinsel değerlere göre tanımlanan ahlak, aile, fitrat ve istismar edilen yerli, milli gibi kavramlar yer almaktadır.

Özetle, “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli”, iktidarın YÖK, Milli Eğitim Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, tarikat ve cemaatlerle işbirliği içinde yürüttüğü 4-6 yaş Kur’an kursları, ÇEDES gibi projeleri ve geçmişteki gerici uygulamalarını tamamlayıcı niteliktedir. Model, egemen mezhep eksenli dini temellere dayandırılan manevi değerler, ahlak, fitrat gibi belirlenimler üzerinden siyasal İslamcı sömürü-rant, zulüm düzenine ucuz işgücü olarak hizmet edecek olan kindar-dindar kuşaklar yetiştirmeyi ve toplumu totaliter tarzda biçimlendirmeyi hedeflemektedir.

TMMOB`ye bağlı Odalar olarak kamu/toplum yararı temelinde toplumsal yaşamın bütününe yönelik kamusal hizmet vermekle yükümlü olduğumuzun bilinci ile bilimi, laikliği, evrensel doğru ve normları savunmaya ve şeriat yönelimli gericiliğe karşı durmaya kararlılıkla devam edeceğimizi ülke kamuoyunun bilgisine sunarız.

TMMOB`ye bağlı

Bilgisayar Mühendisleri Odası

Elektrik Mühendisleri Odası

Fizik Mühendisleri Odası

Gemi Makinaları İşletme Mühendisleri Odası

Gemi Mühendisleri Odası

Gıda Mühendisleri Odası

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası

İç Mimarlar Odası

İnşaat Mühendisleri Odası

Jeofizik Mühendisleri Odası

Jeoloji Mühendisleri Odası

Kimya Mühendisleri Odası

Maden Mühendisleri Odası

Makina Mühendisleri Odası

Metalurji ve Malzeme Mühendisleri Odası

Meteoroloji Mühendisleri Odası

Mimarlar Odası

Petrol Mühendisleri Odası

Peyzaj Mimarları Odası

Şehir Plancıları Odası

Tekstil Mühendisleri Odası

Ziraat Mühendisleri Odası

5 Haziran 2024 NÜKLEER KARŞITI PLATFORM: DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ'NDE NÜKLEER SANTRALSIZ YAŞAM İSTİYORUZ!

1972 yılı Birleşmiş Milletler (BM) Çevre Konferansı'nda, her yıl 5 Haziran'da; çevrenin korunması, farkındalık yaratılması ve eylemde bulunulması amacıyla Dünya Çevre Günü olarak kutlanması kararı alınmıştır. Ancak, doğal ve kültürel mirasın bu denli talanı, akarsuların, ormanların ve maden çıkarma adına dağların bile yok edilmesi nedeniyle yaşam savunucuları, çevre gününü çok istemelerine rağmen kutlayamıyor; kutlayabilmek için mücadele ediyor.

Three Miles Island Kazasından 45 yıl, Çernobil kazasından 38 yıl, Fukuşima kazasından 13 yıl geçmesine ve bu kazaların hepsinde can kayıpları ve kalıcı hastalıklara yol açmasına karşın nükleerci lobiler, çözüm ona çevreci ve ucuz olduğunu ileri sürerek; kirli, riskli ve pahalı olan nükleer santralleri insanlığın başına bela etmeye devam etmek istiyor.

Nükleer Karşıtı Platform olarak; 5 Haziran Dünya Çevre Günü'nde nükleer atıkların uzun vadeli depolanmasının ve olası kazaların olumsuz çevresel etkilerine bir kez daha dikkat çekiyoruz.

Unutulmalıdır ki; nükleer atıklar, yüz binlerce yıl boyunca radyoaktif kalabilir ve depolama alanlarındaki sızıntılar, su kaynaklarını ve toprağı çok uzun yıllar boyunca kirletebilir. Ayrıca, nükleer kazalar ekosistemlere ve insan sağlığına büyük zararlar verir. Bu nedenle, güvenli ve radyoaktif atık içermeyen kaynaklara yönelmek bir zorunluluktur.

Bugün, hep birlikte çevremizi ve gelecek nesilleri koruma sorumluluğumuzu hatırlayalım ve çevreye duyarlı bir gelecek için derhal harekete geçelim!

NÜKLEER KARŞITI PLATFORM BİLEŞENLERİ

24 Haziran 2024 DİYARBAKIR-MARDİN YANGINI: GÖZ GÖRE GÖRE FACİA MI?

Ülkemizde her yıl özellikle yaz mevsiminde ormanlar ve kırsal yaşam yerlerinde yangınlar çıkmakta, insanlar, hayvanlar, diğer canlılar ve doğal yaşam alanları zarar görmektedir. Küresel ısınmanın da etkisiyle yangınlar giderek artmaktadır. Bu gerçeğe rağmen gerekli önlemlerin alınmadığı Diyarbakır ve Mardin'deki yangında bir kez daha ortaya çıkmış ve ne yazık ki yangın kısa sürede facia boyutlarına ulaşmıştır.

Öncelikle hayatını kaybeden yurttaşların yakınlarına başsağlığı dilerken, tedavileri süren yurttaşlara da acil şifa diliyoruz. Bu süreçte dayanışma göstererek bölge halkının yardımına koşan sağlık çalışanları ve yaralı hayvanları tedavi eden veteriner hekimlerimize şükranlarımızı sunarız.

Diyarbakır'ın Çınar ile Mardin'in Mazıdağı ilçeleri arasındaki bölgede 20 Haziran 2024 tarihinde tarımsal alanda çıkan yangında 15 yurttaşımız hayatını kaybetti. Diyarbakır'ın Çınar ilçesindeki Köksal Mahallesi'nde örtü yangını olarak başlayan ve rüzgarın şiddetiyle Yazçıçeği, Bağrık ve Ağaçsever mahallelerini de etkileyen yangın, Mardin'in Mazıdağı ilçesi Yücebağ, Şenyuva ve Yetkinler mahalleleri istikametine de ilerledi. Ekiplerin ve vatandaşların yoğun çalışması sonucu uzun süre sonra kontrol altına alınabilen, yerleşim alanlarına da sıçrayan ve yüze yakın yurttaşımızın da yaralandığı yangında çok geniş bir alan etkilendi. Yaz aylarında ormanlık alanlarda görmeye alıştığımız ve geniş bölgeleri etkilenen bu tip yangınlar can ve mal kaybının yanında kuraklık nedeniyle zaten azalan tarımsal üretime de darbe vermektedir. Diyarbakır'da 8 bin 100, Mardin'de ise 7 bin dönüm alanda hasara neden olan yangında, toplam 5 bin 450 dönüm ekili arazinin yandığı bildirildi. Çimizi yakan söz konusu facianın önce "anız yangınından kaynaklandığı" iddia edilse de, daha sonra savcılık tarafından hazırlanan ön raporda "elektrik kaynaklı" olduğu tespiti yapılmıştır. Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Diyarbakır Şubesi'nin bölgede yaptığı incelemede de yangının çıktığı yerin ekili olduğu, anızın olmadığı görülmüştür.

Yangının asıl çıkış nedeni, Çınar Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan soruşturma kapsamında yapılacak bilirkişi incelemesi sonucu ortaya çıkacak olmasına rağmen, EMO Diyarbakır Şubesi'nin oluşturduğu teknik heyet yangının çıkış bölgesinde incelemeler yaparak, benzer facialarının yaşanmaması için alınabilecek önlemleri belirlemeye çalıştı. Yangının başladığı Köksal mahallesindeki elektrik dağıtım şebekesindeki eksiklere ilişkin çalışma yapan EMO heyeti, bölgedeki dağıtım şebekesinin eski ve bakımsız olduğu, bazı izolatörlerin kırık olması gibi sorunlar olduğunu tespit etmiştir. Ayrıca tarımsal sulama tesisinde elektrik mühendisi bir yüksek gerilim işletme sorumlusu olmadığı belirlenmiştir. Hatlarda "birçok noktada eklerin ve liflenmelerin olduğu; direktteki OG sigortalarının yerinde olmadığı, bunun yerine iletkenlerle bypass edildiği ve bu bağlantıların gevşeklikten dolayı arka(kıvılcıma) sebebiyet verebileceği; birçok direktte kırık izolatörlerin olduğu, bu durumun atlamalara sebep olabileceği" saptanmıştır. Aynı şekilde hatların geçtiği güzergahlarda direklerin etrafında ağaçların budanması ve otların temizlenmesi gibi yangına karşı iyi bilinen önlemlerin alınmadığı gözlemlenmiştir. Nakil hatlarının ve trafoların bulunduğu bölgelerde herhangi bir atlama olmaması için gerekli olan bakımların yapılmadığı, atlama durumunda ise yangın meydana gelmemesi için yapılması gereken düzenli bakım ve temizlik çalışmalarının ihmal edildiği anlaşılmaktadır.

Kuşkusuz dağıtım şirketlerinin kullandığı altyapı kamu malı, verdikleri hizmetler de kamu hizmetidir. Dağıtım şirketleri tüm vatandaşlara elektrik enerjisini kaliteli, güvenli, sürekli bir şekilde ulaştırmasından sorumludur. Bu kritik altyapı hizmetinin güvenli bir biçimde yurttaşlara ulaşmasının ön koşulu, yeterli mühendislik hizmeti alınmasından geçmektedir. Özelleştirme sonrası dağıtım şirketlerinin taşeron şirketler aracılığıyla istihdamı esnekletmesi bir güvenlik sorunu da yaratmaktadır. Dağıtım şirketlerindeki teknik yeterlilik büyük oranda azaltılmış, deneyimli kadrolar uzaklaştırılmış, mühendisler ve diğer teknik personeller düşük ücretlere mahkûm edilirken, kar etmek amacıyla pek çok hizmet taşeron firmalara ihale edilmiştir. Ayrıca Yüksek Gerilim İşletme Sorumlusu Elektrik Mühendisi istihdam edilmesi gereken elektrik tesislerinin bu şekilde kaderine terk edilmesinin facia yaratması kaçınılmazdır. Can güvenliğini sağlamak üzere tüm dağıtım şirketlerini, Yüksek Gerilim İşletme Sorumlusu bulundurma zorunluluğu olan tesisler için abonelerini uarmaya ve denetim yapmaya davet ediyoruz.

EMO olarak bir kere daha bir altyapı hizmeti olan ve kamu eliyle yürütülmesi gereken elektrik enerjisi alanının özelleştirmeler sonucu yaygın ve vahim tahribata uğradığı, elektrik şebekesinin kendi kaderine terk edildiği, gerekli mühendis ve teknik personel istihdamının yapılmadığı, teknik personellere asgari ücret civarında yoksulluk maaşının dayatıldığı ve hemen her bölgemizde benzer bakım ve teknik denetim eksiklikleri olduğu konusunda kamuoyunu uyarıyoruz. Yazın yangın, kışın yaygın elektrik kesintileri sonucu can kaybı yaratan bu yıpratıcı sarmaldan çıkış için kesin çözüm, elektrik dağıtım şebekelerinin derhal kamulaştırılıp gerekli teknik personel istihdamı ve yatırımlarının yapılması, alanın merkezi bir plan ve kamusal bir anlayışla yeniden yapılandırılması olacaktır. EMO, kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olarak görevini yapmaya ve bu sürecin bütün birimleriyle takipçisi olmaya devam edecektir.

29 Haziran 2024 DAĞITIM BEDELİ FATURAYI ÇÖKERTTİ

Temmuz Zammının Altından Dağıtım Şirketleri Çıktı

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) 1 Temmuz 2024 tarihinden geçerli olmak üzere duyurduğu yeni elektrik tarifesinde düşük kademede tüketimi olan konut faturalarına yüzde 38 olarak yansıtacak zam yapıldı. EPDK tarafından tarife değişikliğine ilişkin 28 Haziran 2024 tarihinde gerçekleştirilen açıklamada şu ifadelere yer verilmişti:

“Enerji üretim maliyetlerinde yaşanan artış nedeniyle nihai elektrik perakende satış fiyatlarında mesken abone grubu için % 38, tarımsal faaliyetler abone grubu için % 30, kamu ve özel hizmetler sektörü abone grubunun düşük kademesi için % 38 ve yüksek kademesi için % 20 oranında artış yapılmıştır.”

Konutlar İçin Asgari Tüketim Üzerinden Aylık Elektrik Faturasının Değişimi (TL / 230 Kwh)						
Fatura Bileşenleri	Tüketim (Kwh)	Haziran 2024		Temmuz 2024		Değişim Yüzde %
		Birim Fiyat-TL	Fatura Toplamı-TL	Birim Fiyat-TL	Fatura Toplamı-TL	
Perakende Enerji Bedeli	230	0,4822	110,9	0,4941	113,6	2,5
Dağıtım Bedeli	230	0,858883	197,5	1,365179	314,0	58,9
Fon ve vergiler hariç fiyat			308,4		427,6	38,6
Bel. Tük.Ver. (Yüzde)		5	5,5	5	5,7	2,5
KDV Öncesi Toplam			314,0		433,3	38,0
KDV		10	31,4	10	43,3	38,0
Fon ve Vergilerin Toplamı			36,9		49,0	32,7
Genel Toplam			345,4		476,6	38,0

Tarife incelendiğinde ise fatura bileşenlerinden perakende enerji bedelindeki artışın konutlar için (8 kWh/gün ve altı) yüzde 2.5 ile sınırlı kaldığı görülmektedir. Buna karşın dağıtım şirketlerine aktarılan dağıtım bedeline ise yüzde 58.9 oranında fahiş bir zam yapıldığı görülmektedir. Fon ve vergilerden sonra faturanın yüzde 38 olarak arttığı görülmektedir.

Odamızın hesaplamalarında 4 kişilik bir ailenin asgari yaşam standartlarını korumak için aylık 230 kWh enerji tüketeceğini hesaplamaktayız. Günlük ortalaması 8 kWh'i geçmeyen bu tüketim için aile bütçesinden ayrılması gereken 345.4 TL, bu zamlarla birlikte 476.6 TL'ye yükseldi. Temmuz 2024 itibarıyla oluşacak faturanın yalnızca yüzde 23.8'i enerji bedelinden oluşacaktır. Faturanın yüzde 65.9'unu ise dağıtım bedeli oluşturmaktadır. Fon ve vergilerin oranı ise yüzde 10.3'te kalmaktadır. Son tarife değişikliğiyle zaten yüzde 57.2 düzeyinde olan dağıtım bedelinin payının yüzde 65.9'a tırmandırılması normal kabul edilmemelidir.

Dağıtım Bedeli Tırmanıyor

Doğal olarak faturanın en önemli kalemi olması gereken enerji bedelinin, dağıtım bedelinin çok gerisinde kalması, piyasanın çarpık bir biçimde yapıldığını gözler önüne sermektedir. EPDK'nın açıklamasında kullandığı “enerji üretim maliyetlerinde yaşanan artış” ibaresi açıkça zamma mantıklı bir gerekçe üretmeye çalışan bir manipülasyon çabasıdır. Enerji üretim maliyetlerinde ciddi bir artış yaşanmadığı herkes tarafından bilinen bir gerçektir. EPIAŞ'ın resmi bülteninden alınan son 12 aya ait aşağıdaki PTF/SMF grafiği de bu gerçeği doğrulamaktadır. Zaten dağıtım bedeline yüzde 58.9 oranında zam yapılması, artışın dağıtım bedeli kaynaklı olduğunu göstermektedir.

Bir başka deyişle 50 kuruşun altında bir bedelle temin edilen birim elektrik enerjisinin ancak 1.36 TL'ye tüketicieye ulaştırılabilmesi, hiçbir ekonomik gerekçeyle uyumsuzdur.

Konutlar İçin Asgari Tüketim Faturasındaki Paylar (230 kWh %)		
Fatura Bileşenleri	Haziran 2024	Temmuz 2024
Dağıtım Bedelinin Payı %	57,2	65,9
Perakende Enerji Bedelinin Payı %	32,1	23,8
Fon ve Vergilerin Payı%	10,7	10,3

Kuşkusuz özel dağıtım şirketlerinin kullandığı altyapı kamu malı, verdikleri hizmetler de kamu hizmetidir. Dağıtım şirketleri vatandaşlara elektrik enerjisini kaliteli, güvenli, sürekli ve ucuz bir şekilde ulaştırmasından sorumludur. Bugün geldiğimiz nokta, özel sektör tarafından işletilen elektrik dağıtım hizmetlerinin genel ekonomiyi zora sokacak şekilde başarısız bir biçimde işletildiğini göstermektedir. Kamu eliyle yürütülmesi gereken hizmetin özelleşmesi, fahiş düzeyde pahalılık yaratmanın yanında, kamu kaynaklarının özel sektöre sınırsızca aktarılması sonucunu da doğurmuştur.

Ucuz, kaliteli ve güvenilir enerjiye erişim tüm yurttaşlar için temel haktır. Özelleştirme bedelleri için alınan dövize endeksli kredilerin rahat ödenmesi için dağıtım şirketlerine kaynak aktarıldığı bir Türkiye tablosu, artık geride bırakılmalıdır. Kamucu anlayışla; enerji alanında, ticari ve siyasi çıkarlardan uzak, üretim sektörleri başta olmak üzere genel ekonomiyi destekleyecek şekilde tarifeleri belirleyebilecek özerk bir yapının inşası mümkün ve zorunludur. Arz güvenliğini sağlamak ve toplam maliyeti düşürmek için özelleştirilen üretim tesisleri ve dağıtım bölgelerinin kamulaştırılması acilen gündeme alınmalıdır.

Enerji maliyetlerinin enflasyon üzerindeki etkisini sınırlamak için artık vakit kaybedilmemelidir. Üretimden, dağıtıma kadar tüm süreçleri yönetecek dikey entegre bir kamu tekeli yeniden kurulmalıdır. Geçiş sürecinde ise kamu kaynaklarının sonu belirsiz bir biçimde özel sektöre kaynak transfer edilmesi yerine kamulaştırma işlemlerini yürütecek Kamulaştırma İdaresi Başkanlığı kurulmalıdır.

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

1 Temmuz 2024 MADIMAK HALA YANMAYA DEVAM EDİYOR

MADIMAK HALA YANMAYA DEVAM EDİYOR

Acılarla dolu insanlık tarihi nice kıyımlar, katliamlar, felaketler ve yangınlar gördü. Kitapların yakıldığını, filmlerin yakıldığını, ormanların yakıldığını gördük, ne yazık ki insanların da yakıldığını, çok değil 31 yıl önce yakın tarihimizde tanıklık ettik. Yakanların sevinç naraları attığı, sorumluların seyrettiği Sivas Madımak Oteli'nde 33 canımız yandı.

Yakalan(a)mayan azmettiriciler ve failer zamanaşımaları ile cezasız kaldı, yakalanan ve yargılananlar hakkında verilen hükümler toplum vicdanında kabul görmedi. Bütün bunlara karşın, ısrarla sürdürülen eğitim politikaları sonucunda kindar, sorgulamayan, farklı düşüncelere tahammülsüz, çağdaş normlara düşman, empatiden yoksun nesillerin yetiştirilmesinin önü açılmıştır. Topluma sürekli pompalanan kamplaşma mesajları ile toplum kesimleri arasındaki ayırım üzerinden siyasal fayda devşirilmesi normalleştirilmiştir.

Normalleşme veya yumuşama adı altında halen güçler ayrılığı, bilimsel eğitim, eşitlikçi ve hakça bölüşüm, adil bir hukuk sistemi, demokratik ve insanca bir yaşam, düşünce ve vicdan özgürlüğü, haber alma özgürlüğü, kamusal fayda gibi çok önemli konularda yaşamsal sorunları olan içinde bulunduğumuz dönem olağanlaştırılmaya çalışılmaktadır. Hayatın her alanına müdahil olan, baskıcı, ekonomik yükleri tümüyle emeğiyle geçi-nenlere yıkan, sermaye yanlısı, hukukun egemenlerin oyuncağı olduğu, kamucu yaklaşımların göz ardı edildiği politikalar sürdürükçe Madımak yanmaya devam edecektir, ne yazık ki...

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

12 Temmuz 2024 NÜKLEER RİSKİ SONLANDIRILIM

Rüşvet Skandalı Akkuyu'ya Sıçramasın

Tüketimin yüksek düzeyde artacağı ve arz güvenliğinin ancak nükleer santrallerle sağlanabileceği söylemleriyle başlatılan nükleer macera, arz fazlasının olduğu ve yenilenebilir enerji üretim teknolojilerinin yaygınlaştığı günümüz koşullarında hala sürdürülmeye çalışıyor. Uzun yıllar enerji açığı oluşması ihtimali olmamasına ve mevcut kurulu gücün ihtiyacın çok üzerinde olmasına rağmen, alım garantileriyle santral kurduzmaya devam edilmesi yalnızca akıl dışı değil, aynı zamanda çağ dışıdır.

Nükleer lobi, bu santralleri sera gazı salımlarının azaltılmasının tek yoluymuş gibi sunmakta, bu yolla nükleer santral yatırımlarının arttırılmasını hedeflemektedir. Ayrıca küçük modüler santraller (SMR) gibi farklı modellerle yeni pazarlanma stratejileri yürütülmektedir. Hedef ülkelerinden biri olarak bilinen ülkemizde 2-3 Temmuz tarihlerinde düzenlenen 10. Nükleer Zirve'de ise Akkuyu'nun ardından yapılması planlanan projeler tartışılmıştır. Uluslararası sermaye gruplarının katıldığı ve Rosatom ana sponsorluğunda düzenlenen etkinlikte, SMR santrallerinin yanı sıra dördüncü santral projesine yönelik kulis faaliyetleri sürdürülmüştür. İnşaatı devam eden ve tamamı Rusya devlet şirketi Rosatom'a ait olan Akkuyu Nükleer Güç Santrali (NGS) birinci ünitesinin önümüzdeki yıl devreye gireceği propagandası yapılırken, bir yandan da Sinop'a bir santral kurulacağı ifade edilmeye devam edilmektedir. Akkuyu'da üretilecek ve 1 kWh enerji başına 12.35 dolar sent ödemek zorunda kalacağımız elektrik enerjisine bizim değil Rusya ekonomisinin ihtiyacı vardır. Ülkemize külfet dışında hiçbir getirisi olmayacak bu üretimin işlevi sadece Rusya'ya gelir sağlamak olacaktır.

Türkiye'de Rosatom'un sahip olacağı ikinci bir nükleer santralin yapılmasına izin verilmesi, ülkemizi doğrudan Rusya'ya bağımlı kılacaktır. Rosatom'un Türkiye'deki faaliyetlerini yürütmek üzere 2010'da Rusya tarafından kurulan Akkuyu Nükleer Anonim Şirketi etrafında yaşanan sorunlar ve iddiaların ardı arkası da kesilmemektedir. Basında yer alan haberlere göre, Akkuyu Nükleer Anonim Şirketi'nin üst düzey yöneticilerinden biri olan Gennady Sakharov, yolsuzlukla suçlanmaktadır. Halen Akkuyu Nükleer Anonim Şirketi'nin ticaret sicilinde ve şirketin İnternet sitesinde Yönetim Kurulu Üyesi olarak görünen Sakharov'un yolsuzluk suçlamasıyla tutuklandığı ifade edilmektedir.

Rosatom'un yatırımlarından ve inşaatlardan sorumlu yöneticisi olan Sakharov'un rüşvet suçlamasıyla ülkesinde görevden alınması ve tutuklanması Akkuyu'da yürütülen inşaat çalışmalarına yönelik soru işaretlerini arttırmıştır. Herkesin bildiği gibi tüm güvenlik önlemleri alınsa da nükleer santrallerde güvenlik riskleri sıfırlanamamaktadır. Konu Rusya açısından basit bir mali suç olabilir ancak projenin yürütüldüğü ülkemiz için yaşamsal bir güvenlik riski oluşturup oluşturmayacağı mutlaka sorgulanmalıdır. Akkuyu projesi üzerindeki belirsizlikler aydınlatılmadan Sinop için Rosatom ile yürütüldüğü söylenen görüşmeler de sonlandırılmalıdır.

Nükleer güç santralleri; çok yüksek riskli, pahalı, yakıtta ve işletmede dışa bağımlı, atık sorunlu, bilimsel olarak karbon sıfır olmayan ve bir o kadar da çevre düşmanı projelerdir. Nükleer söz konusu olduğunda güvenlik riski, gerçekleşme ihtimalinin düşüklüğüyle değil bilimsel olarak ihtimalin gerçekleşmesi durumunda yarattığı etkiyle ölçülmelidir.

Ülkemiz, yüksek kaynak potansiyeliyle büyük oranda yenilenebilir enerjiye geçiş yapma olanağına sahip ender şanslı coğrafyalardan birinde yer almaktadır. Başta güneş ve rüzgar olmak üzere yenilenebilir kaynaklar, tüm dünyada nükleere alternatif haline gelmektedir. Geçmişte enerjide dışa bağımlılığa yönelik açmazlar yaşayan "gelişmiş" ülkelerin yöneldiği nükleer santrallara yakın gelecekte kimsenin ihtiyacı kalmayacaktır. Yerli nükleer teknolojisi ve yakıtı olmayan ülkemizin ise özellikle Rusya olan bağımlılığını artıracak girişimlere yönelmesi ise akıl dışı sayılmalıdır.

Kapitalist rekabetin ürünü olarak geçmişte enerji açığına çözüm olarak sunulan nükleer santraller, şüphesiz insanoğlunun tasarladığı en riskli işletmelerdir. Bugün ülkede bir enerji açığı yokken ve bölgesel çatışmaların artması nedeniyle bir enerji darboğazı riski öngörülüyorsa dahi bunun çözümü yüzde yüz yabancı bir teknoloji ve kaynak olan nükleer değildir. Dahası ülkemizin enerji alanında yerli ve yenilenebilir alternatifleri varken, etkisi nesiller boyu sürecek bir nükleer kaza riski alınmamalı ve Akkuyu ve Sinop'ta yürütülen çalışmalar sonlandırılmalıdır.

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

1 Ağustos 2024 KAMU ÇALIŞANI MÜHENDİSLERE DÖNÜK AYIRIMCILIĞA SON VERİLMELİDİR!

Ülkemiz adı konulmamış bir krizi uzun süredir yaşarken, tüm toplum günlük hayatın gerçekliğine uymayan TÜİK verilerinden, 5-6 ay sonrasına ya da seçimler varsa seçimden hemen sonrasına kurgulanmış vaatlerden, sözde bizi kıskanan ülkeler listelerinden bıktı.

Bu konuda en büyük mağduriyeti yaşayan kesimlerin başında kamuda çalışan meslektaşlarımız gelmekte. TBMM’de son yapılan düzenleme ile hakim ve savcılık görevlerindeki yargı mensuplarının ücretlerine iyileştirme yapılmış ancak mühendis ve mimar meslektaşlarımıza “gelir adaletsizliği oluşacağı” gerekçesiyle bugüne kadar iyileştirme yapılmamıştır. Hakim, savcı, doktor gibi meslek grupları yetersiz de olsa mühendislerden görece daha iyi bir konuma gelmiş ancak kamuda çalışan meslektaşlarımız için herhangi bir iyileştirme olmamıştır. TÜİK tarafından ilan edilen tartışmalı rakamlar baz alınarak yapılan iyileştirmelerle gündelik yaşamın asgari ihtiyaçları karşılanamaz hale gelmiş olmasına karşın sabır ve destek talebi yinelenmiştir. Esasen, kamuda çalışan meslektaşlarımızın yıllar içinde oluşan mağduriyetlerinin giderilmesinin yanında, bütün kamu çalışanlarının hayat standartlarını insani bir seviyeye çıkaracak düzenlemeler yapılması da bir zorunluluk haline gelmiştir.

Sabır Taşı Çatladı

Çoklu maaş severlerin, itibar adı altında şatafat içinde yaşayanların, kendilerinden başka herkese tasarruf ve tutumluluk tavsiye edenlerin, zenginlere ve yandaşlarına vergi affı çıkarılanların, sıra emekçilere zamma gelince ipe un sermesi kabul edilemez. Kamuda çalışan meslektaşlarımız nasihat ve sabır telkini değil, bir an önce insanca yaşayabilmek için gerekli düzenlemelerin ve iyileştirmelerin yapılmasını istemektedir.

Sermayeye gelince her musluk açılırken, sıra emekçiler ve emeklilere gelince “tam takır kuru bakır” bir hazine kasası tasvir edilmektedir. EMO, bu eşitsizliğin farkında olan ve seslerini yükseltmeye başlayan kamu çalışanı meslektaşlarının hakları olanı alma mücadelesine destek vermeye, toplumun genel yararı ve meslek onurunu korumaya devam edecektir.

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

2 Ağustos 2024 MİLYONLARIN ERİŞİMİNİ KISITLAYAMAZSINIZ!

Sansüre ve Kısıtlamalara Karşı Mücadele Çağrısı...

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) kararıyla sosyal medya platformu Instagram'a erişim engellendi. BTK'nın site bilgileri sorgulama menüsünden Instagram'a erişim engeli kararı alındığı görülürken, erişim engelinin neden yapıldığına ve ne kadar süreceğine ilişkin ise bilgi bulunmuyor. 2 Ağustos 2024 tarihli ve 490.05.01.2024.-608903 sayılı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu kararıyla erişimin engellendiği anlaşılmaktadır. Ülkemizde milyonlarca kullanıcısı olan Instagram'a yönelik karara ilişkin henüz resmi bir açıklama yapılmamıştır.

Sosyal medya platformlarına yönelik bu tip sansür uygulamaları genellikle manipülasyon ve dezenformasyona karşı önlemler olarak gerekçelendirilmektedir. Genel olarak bu platformları yöneten şirketlerin, kamuoyuna hiç açıklanmayan kimi talepleri yerine getirmeyi kabul etmesine kadar da sürdürülmektedir. Ülkemizde ise sosyal medya platformlarına yönelik neredeyse tek yaptırım biçimi olarak doğrudan erişim engellemesi tercih edilmektedir. Çoğu sosyal medya platformunun devlet veya hükümetlerden gelen anonim kullanıcıların kimliğinin tespit edilmesi, kimi paylaşımların daha taslak aşamasındayken kaynağından engellenmesi gibi talepleri yerine getirdiği bilinmektedir. Dünya gündemine bağlı olarak da zaman zaman "terörü veya şiddeti övme" de dahil olmak üzere ülkelerin veya hükümetlerin talepleri birbiriyle çelişebilmektedir.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun'un sosyal medya platformunu Hamas'ın siyasi lideri İsmail Haniye'nin ölümüyle ilgili paylaşımları sansürlemekle eleştirmesinin ardından Instagram'a erişim engeli getirilmesi tartışma yaratacak niteliktedir. BTK, Instagram'a yönelik engelin gerekçeli kararını acilen kamuoyuna açıklamalıdır. Kaldı ki BTK'nın bir mahkeme kararına dayanmayan kararını hangi acil durum nedeniyle aldığını ve neden resen uyguladığını da açıklaması gerekir.

Geçmişte de çeşitli nedenlerle sosyal medya platformlarına yönelik kısıtlamalar ve yaptırımlar getirilmişti. Bant genişliğini azaltma da dahil olmak üzere yeni yöntemler bile keşfedilmiştir. İnternet üzerindeki bu sıkı kontrol, ifade özgürlüğünü azaltmanın yanında, deprem döneminde muhalif görüşleri ve eleştirileri engellemek adına acil durum haberleşmesini bile tehlikeye atacak şekilde pervasızca uygulanabilmektedir. Zaman içinde BTK'nın düzenleyici rolü silikleşirken, ceza infaz eden bir kuruma dönüşmüştür. Kamuoyuna kapalı, hesap verebilir olmayan bir kurum olarak yapılandırılan BTK'nın dönüştürülmesi için artık zaman kaybedilmemelidir. Kamuoyunu bilgilendirmeye bile ihtiyaç duymayan BTK'nın geriye yönelik olarak tüm faaliyetleri idari denetimden geçirilmelidir. Anayasal hakları sınırlama potansiyeli olan tüm kararlar iptal edilmeli, hak ihlaline neden olan uygulamalarda sorumlulukları bulunanlar ise yargılanmalıdır.

İnternet, modern demokrasilerde başta ifade özgürlüğü olmak üzere temel hak ve özgürlüklerin kullanılması bakımından en önemli araçtır. İnternet'in sağladığı sosyal medya zemini kişilerin bilgi ve düşüncelerini açıklama, karşılıklı paylaşma ve yaymaları için vazgeçilmez niteliktedir. Söz konusu hakların özgürce kullanımı, bu gibi durumlarda daha da önem kazanmaktadır. Suç unsuru içermeyen eleştiri niteliğinde olan paylaşımlar nedeniyle halka gözdağı vermek, korku ortamı yaratmak, haber alma ve yorum yapma hakkını engelleyen hiçbir uygulama özgür ve demokratik bir dünyada kabul edilemez.

Kısıtlama ve erişim engellerinin yanında sosyal medya, haber siteleri ve web sitelerinde içerik sildirme gibi farklı işlemler de uygulanmaktadır. Tüm bu sansür girişimlerini de haber alma ve ifade özgürlüğüne saldırı olarak nitelendiriyor ve kınıyoruz. Kamuoyunun tüm kesimlerini, sosyal medya şirketleri ve bu şirketleri kontrol altında tutan küresel güçlerin uyguladıkları da dahil olmak üzere her türlü sansüre karşı ortak mücadeleye davet ediyoruz.

İnternet Yaşamdır, Kısıtlanamaz!

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

5 Ağustos 2024 NÜKLEER KARŞITI PLATFORM: HİROŞİMA'NIN 79. YILINDA NÜKLEER TEHDİT ALARM VERİYOR!

Bundan 79 yıl önce ikinci paylaşım savaşı sırasında, ABD tarafından Hiroşima ve Nagazaki'ye atılan, büyük acılara ve insanlık trajedisine yol açan atom bombaları insanlık eliyle yaratılan facia listesinin ilk sıralarında yer almaktadır. İkinci paylaşım savaşı sürerken ABD tarafından 6 Ağustos 1945'te Hiroşima'ya ve 9 Ağustos 1945'te Nagazaki'ye atılan atom bombaları ile yüz binlerce insan acımasız bir şekilde katledilmiştir. Kuşkusuz ki, insanlık nükleer belası ile ilk kez 1945'te yüzleşmiştir; ancak ne yazık ki bu facia son olmamış, bilinen ABD Three Miles Island, Ukrayna Çernobil, Japonya Fukuşima örnekleri dışında da, kamuya açıklanmayan onlarca nükleer kaynaklı felaketler yaşanmıştır. Bugünlerde, özellikle silah satışından gelen pastasını büyütme isteyenlerin üçüncü dünya savaşı senaryolarını gündeme getirmesi, bir kez daha nükleer tehlikenin büyüklüğünü de gözler önüne sermektedir.

Tüm dünyanın bildiği gibi, nükleer silah kullanılması bir kitlesele imha yöntemidir ve tartışmasız insanlık suçudur. Sadece nükleer tehdit bile başlı başına insanlık suçu kabul edilmeli ve nükleer silahların bir daha üretilmemek üzere imha edilmesi için dünya halkları taleplerini ısrarla sürdürmelidir. Dünya insanlığının nükleer silahlarla yok olma tehdidinden kurtarılması, bölge ve dünya barışının sağlanması ve barış ortamının korunması için, yıllar süren çabalar sonucunda, 2017 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda, Nükleer Silahların Yasaklanması Anlaşması ezici bir çoğunlukla kabul edilmiş, 2021 yılında yürürlüğe girmiştir. Bu anlaşma, hükümet tarafından daha fazla vakit kaybedilmeden imzalanmalı ve TBMM gündemine alınarak onaylanmalıdır. Bölgemizi ve halkımızı tehdit eden, ülkemizdeki ABD-NATO nükleer silahları derhal kaldırılmalıdır.

Nükleer Silahların Yasaklanması Anlaşmasını desteklemek ve bütün dünya ülkelerince kabulünü sağlamak üzere, Nükleer Silahların Tamamen Ortadan Kaldırılması İçin Uluslararası Kampanya (ICAN – International Campaign to Abolish Nuclear Weapons) tarafından oluşturulan Şehirlerin Talebi hareketine, halen üye durumunda olan binlerce dünya kentinin yanında, Türkiye ve dünya kentlerine örnek olacak biçimde, önce Fındıklı ve sonra Sinop Belediyeleri meclis kararlarıyla katılmışlardır. Hiroşima felaketinin yıl dönümünde, ülkemizin bütün yerel yönetimlerine bu kampanyaya katılmaları çağırısını yapıyoruz.

NÜKLEER SİLAH DA NÜKLEER SANTRAL DA İSTEMİYORUZ

Enerji üretimi gerekçesiyle nükleer teknolojiye sahip olmak isteyen ülkelerin uzun erimli emelleri açıkça ortadadır. Gözünü hırs bürümüş kesimler, kontrol edilemez nükleer kaza veya nükleer silah kullanımından dolayı ortaya çıkacak felaket tablolarını ne yazık ki umursamamaktadır.

Tam da bugünlerde, Ortadoğu başta olmak üzere, gerginlikleri tırmandıranların, bir yandan geliştirilmiş konvansiyonel silahlarının saha testlerini yaptıklarını, bir yandan da nükleer bir tehdidi zaman zaman dile getirdiklerini, özellikle kendileri nükleer silah sahibi olanların, hasımlarının nükleer silahlarını tehlike olarak gördüklerini ibretle izliyoruz. Halen sürmekte olan Ukrayna-Rusya savaşında ve olası başka yerlere sıçraması durumunda, en kritik felaket senaryolarından birisinin de nükleer santrallerin ve/veya nükleer atık depolarının zarar görmesi olduğunu biliyoruz.

Nükleer Karşıtı Platform (NKP) Bileşenleri olarak; yaşananlardan ders alınması gerektiğini, savaşların, hele nükleer silahların kullanılacağı savaşların kazananı olmayacağını, dünya insanlığını ve doğayı yok olmaya sürükleyeceğini, sorumlularının ise insanlığın vicdanında asla aklanmayacağını bilmesi gerektiğini bir kez daha vurguluyoruz.

Ülkemizde Rusya'nın sahibi olduğu ve gelecek yıl üretime geçeceği iddia edilen Akkuyu Nükleer Santrali dahil, hiçbir santral projesinin kamuoyu tarafından kabul görmediğini, onaylanmadığını yeniden hatırlatıyoruz.

Hiroşima ve Nagazaki'ye atılan bombaların 79. yıl dönümünde, bir kez daha ülkemiz dahil bütün dünya kamuoyu ve yöneticilerini barış ve silahsızlanma için sağduyuya ve sorumluluğa çağırıyor, kaynakların silahlanmaya değil, insanların beslenme, barınma, sağlık, eğitim gibi ağır kriz durumundaki temel gereksinimlerine ayrılmasını, çevrenin yıkıcı etkileri yüzyıllar süren radyoaktif atıklardan korunmasını istiyoruz. Acımasız ve insanlık dışı saldırıyı bir kez daha lanetliyoruz, katliamda hayatını kaybedenleri saygıyla anıyoruz.

Doğasıyla, canlılarıyla, bu dünya hepimizin...

Nükleer tehlikesiz bir gelecek, insanlığın en doğal hakkıdır.

ABD-NATO nükleer silahları derhal ülkemizden temizlensin!

Türkiye zaman geçirmeden Nükleer Silahların Yasaklanması Anlaşmasını imzalasın!

Yurtta Barış, Dünyada Barış!

Nükleere İnat, Yaşasın Hayat!

NÜKLEER KARŞITI PLATFORM BİLEŞENLERİ

12 Ağustos 2024 NÜKLEER KARŞITI PLATFORM: NÜKLEER SANTRALLAR BİRER NÜKLEER SİLHAHA DÖNÜŞÜYOR

Daha bir hafta önce Nükleer Karşıtı Platform (NKP) olarak Hiroşima ve Nagazaki'ye atom bombası atılmasının 79. yıldönümünde, günümüzde nükleer silahlar kadar nükleer güç santrallerinin de birer tehdit olduğunu şu ifadelerle belirtmiştik:

“Tam da bugünlerde, Ortadoğu başta olmak üzere, gerginlikleri tırmandıranların, bir yandan geliştirilmiş konvansiyonel silahlarının saha testlerini yaptıklarını, bir yandan da nükleer bir tehdidi zaman zaman dile getirdiklerini, özellikle kendileri nükleer silah sahibi olanların, hasımlarının nükleer silahlarını tehlike olarak gördüklerini ibretle izliyoruz. Halen sürmekte olan Ukrayna-Rusya savaşında ve olası başka yerlere sıçraması durumunda, en kritik felaket senaryolarından birisinin de nükleer santrallerin ve/veya nükleer atık depolarının zarar görmesi olduğunu biliyoruz.”

Daha yazımızın mürekkebi kurumadan Ukrayna Rusya'ya karşı saldırı başlatmış ve 11 Ağustos günü de soğuk yedek durumundaki Zaporijya Güç Santrali'nin soğutma bacalarından birinde yangın çıktığı haberleri gelmiştir. Zaporijya Santrali Ukrayna topraklarında ancak halen Rusya'nın kontrol ettiği bölgededir. Öte yandan Ukrayna tarafından dile getirilen “savaşı saldırganın topraklarına taşıdık” ifadesini takip eden günlerde Kursk Nükleer Santrali'nin bulunduğu bölgede çatışmalı durum sürmüş ve Kursk Santrali'nin hedef alınabileceği kaygıları oluşmuştur. Rusya Devlet Başkanı'nın nükleer silahlar konusundaki doktrin değişikliği tehdidi ise nükleer silah kullanımının sınırları ve biçimi açısından belirsiz ancak korkutucudur.

Nükleer Santral mı, Nükleer Silah mı?

NKP ve bileşenlerinin yıllardır söylediği “nükleer santrallerin asimetric saldırı aracı olabileceği” öngörüsü bugün risk olmaktan çıkmış gerçek bir durum haline gelmiştir. “Nükleer santrallerde kaza riski çok düşüktür” diye ahkam kesenlerin bilimsel risk hesabına ne kadar uzak olduklarını, riskin gerçekleşmesi durumunda telafi maliyetlerini hesaba katmamalarından biliyoruz, nükleer santrallara saldırı yapılmasını hiç hesaba katmadıklarından da eminiz. Şimdilik ölçümlerin normal olduğu söylense de Zaporijya Nükleer Santral vakası, hangi çeşit olursa olsun nükleer tehditler konusunda bir milat olarak kabul edilmeli ve bütün dünya ülkeleri tarafından nükleer santral politikaları hızla terkedilmelidir. Unutulmamalıdır ki, nükleer santraller her ülkenin kendi topraklarındaki pimi çekilecek el bombası gibidir ancak uzağa atılamaz olduğunu da unutmamak gerekir. Ayrıca şunun da unutulmaması gerekir ki, Çernobil örneğinde olduğu gibi radyasyon yayılımı meteorolojik koşullara bağlı olarak uzak mesafelerdeki coğrafyaları da etkileyebilir.

Bu vesile ile bir kez daha nükleer lobicilere ve onların şakşakçılarına hatırlatmak istiyoruz ki, nükleer güç santralleri, çok riskli, hem yatırım maliyeti hem enerji satış bedeli pahalı, atık sorunlu, çevre düşmanı, dışa bağımlı tesislerdir. Bütün bu analizlerin sonuçlarından yoksun değerlendirmelerin ışığında, farklı motivasyonlarla karar alan politikacıların bu gerçekle yüzleşmeleri, gerçekten kendi ülkelerinin ve halklarının çıkarlarını koruyacak bilimsel verilere dayalı politikalara yönelmeleri çağrımızı bir kez daha tekrarlıyoruz. Gelin kendi ülkenizde, kendi ellerinizle nükleer felaketlere davetiye çıkarmaktan ve kapı açmaktan vazgeçin. Ülke kaynaklarını, kendi elimizle nükleer tehditler yaratmaya değil, beslenme, barınma, sağlık, eğitim, temiz enerji, kültür, toplumsal refahı geliştirecek teknolojiler gibi insani haklar ve ihtiyaçlar için kullanalım.

Çocuklarımıza nükleersiz bir gelecek bırakalım!

Nükleersiz bir gelecek, insanlığın en doğal hakkıdır!

Nükleere İnat, Yaşasın Hayat!

NÜKLEER KARŞITI PLATFORM BİLEŞENLERİ

19 Ağustos 2024 ORMANLARLA BİRLİKTE ÜLKENİN CİĞERLERİ YANIYOR!

İster küresel ısınmadan olsun ister kurak geçen yaz ayları nedeniyle olsun her yaz ormanlarımızın bir kısmını yangınlarda kaybediyoruz. Ormanlar dünyanın en önemli oksijen kaynakları olma özelliğini taşıırken aynı zamanda endüstriyel amaçlarla da kullanılmaktadır. Küresel ısınmaya karşı da bir direnç oluşturduğu bilinmektedir. Ancak unutulmaması gerekir ki, bir alanın orman olabilmesi yaklaşık 30 yıl sürmektedir. Yangınlarla kaybedilen ormanlık alanlar bir yandan oksijen azalmasına neden olurken, aynı zamanda karbon emisyonu, doğal hayatın sekteye uğraması, endüstriyel değeri olan ağaçların yok olması gibi olumsuzlukları da beraberinde getirmektedir.

AKP İyi Olunca Elinden, Kötü Olunca Elden Bilir

AKP'nin algı yaratma ve bazı olaylar karşısındaki tavrı "iyi olunca elinden, kötü olunca elden bilir" atasözü ile özdeşleşmektedir. Her kötü durum veya felaket karşısında hiçbir sorumluluk almadan konuyu kadere, fitrata, dış güçlere, hava şartlarına, iç mihraklara, toplumsal veya siyasal muhalefete bağlarken, iyi olduğunu düşündüğü konularda kendisini "dev aynasında" görürcesine övünerek bunu topluma anlatmaya çalışmaktadır. Bilimden ve teknolojiden değil de dogmalardan, önyargılardan ve farazi iddialardan beslenen anlayış, yıllardır her yaz rutinleşen orman yangınlarına karşın bugüne kadar ne yangın algılama ve erken uyarı konusunda gözle görülür uygulamalar yapmış, ne söndürme ekipmanları ve makine parkını genişletmiş, ne de yangın söndürme konusunda eğitimli bir iş gücü oluşturmak için çaba içine girmiştir. Olan ise onlarca orman alanı, doğal yaşam alanları ve bu alanlardaki bitki ve hayvanların ortadan kalkmasıdır.

Son olarak, büyük kısmı İzmir'in yerleşim yerlerinin hemen yakınında olmak üzere ülkenin farklı bölgelerinde toplam 72 noktada birden yangın çıkması kolluk güçlerinin çözmesi gereken bir sorun olsa da gerek bu yangınların erken tespit edilememesi, gerek söndürme için zamanında aksiyon alınamaması ve yürütme erkini hiçbir sorumluluk üstlenmemesi ilginçtir. Bugüne kadar hiçbir felaket ya da kaza durumunda sorumluluk almayan AKP, her zaman yaptığı gibi yangınlar karşısındaki beceriksizliğinden kaynaklı çaresizliğini rüzgâra ve mevsim şartlarına bağlayarak kendi sorumluluğunu saklamaya çalışacaktır.

Bilim ve Teknolojiye Düşman Anlayış

Oysaki günümüzün ulaştığı teknolojik bilgi düzeyi ve mevcut sistemler yardımıyla yangınlar için çok daha erken uyarı verilmesini sağlayan sensörler ve kameralar mevcuttur. Ancak AKP'nin anlayışı bu gibi yatırımlara değil büyük ve yandaş sermaye gruplarına vergi afları, teşvikler ve garantili anlaşmalar yoluyla hazineyi ihtiyaç ve zorunlu yatırımlara karşı çaresiz bırakmaya yöneliktir. Zaten ekonomik olarak güçlü sermaye gruplarına vergi ve teşvik vermek yerine, hem bu tür sistemlerin geliştirilmesi için destek sağlanması hem de bu doğrultuda işlev görecektir sistemlerin kurulması için yatırım yapılması ormanlarımızı ve doğal yaşamı daha iyi koruyacaktır.

Elbette, yangının algılanmasından sonra hızla müdahale edilmesi için gerekli ekipmanlar, yerden ve havadan gelişmiş söndürme araçları kapasitesi, böylesi durumlarda hızla devreye sokulacak alternatif planlar, kriz masası hazırlıkları, bölgeler arası koordinasyonun sağlanması, yerel yönetimlerin bu gibi durumlar için özellikle yaz aylarında hazırlıklı olması da olmazsa olmazlardır.

EMO olarak çağrımız, bir an önce yangına müdahale ekipman ve araç parkının geliştirilmesi, yangın algılama ve erken uyarı sistemlerine hızla yatırım yapılması ve bu alandaki bilimsel ve endüstriyel çalışmaların teşvik edilmesidir. Orman yangınları, yanacak orman kalmadığı için değil zamanında ve uygun şekilde müdahale edilerek söndürülsün.

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

19 Eylül 2024 DİJİTAL BAĞIMLILIK TEHDİDİ!

Lübnan'da, 17-18 Eylül 2024 tarihlerinde İsrail'in düzenlediği ileri sürülen siber-fiziksel saldırı ile çağrı cihazları ve telsizlerde eş zamanlı patlamalar olmuş, ölüm ve yaralanmalar meydana gelmiştir. Cihazlara patlayıcı yerleştirildiği ve sinyal ya da bir mesajla uzaktan patlatıldığına dair iddialar bulunmaktadır. Saldırı sonrası tüm dünya genelinde kullanılan çağrı cihazları ve telsizler için güvenlik kaygısı olduğu gibi, bugün hepimizin cebinde olan telefonların yanı sıra tablet, akıllı saat, vb. uzaktan erişimi olan her türlü elektronik cihaz da endişe kaynağı haline gelmiştir.

İçinde bulunduğumuz yüzyılda, dünya tarihinde hiç olmadığı kadar hızlı bir teknolojik gelişim yaşanmaktadır. "Gelişmekte olan" ülkeler arasında sayılan ve yıllardır siyasi krizler ve bölgesel çatışmalar nedeniyle bırakın elektronik sanayiye, elektrik temininde bile sıkıntı yaşayan Lübnan'daki saldırı, teknolojinin hayatımızdaki yerini ve nasıl belirleyici bir konuma ulaştığını gözler önüne sermiştir. Teknolojide dışa bağımlılığın ekonomik, toplumsal ve siyasal açıdan yaratabileceği olumsuz etkilerin yanında doğrudan insan hayatına yönelik tehdit boyutu da bu vesileyle bir kere daha göz önüne serilmiştir.

Ne yazık ki ülkemiz de teknoloji konusunda dışa bağımlı bir ülkedir. İletişim ve elektronik sanayi alanında yıllardır sürdürülen serbestleşme ve özelleştirme politikaları, ulusal elektronik sanayimizi tahrip etmiş, dışa bağımlılığı tetiklemiş ve ülkemizin teknoloji sahipliğinde ve üretiminde geri kalmasına neden olmuştur. Ülkemizin yüksek teknoloji ürünleri olarak adlandırılan bilgisayarlar, elektronik ve optik ürünler alanındaki dış ticaret açığı her geçen yıl büyümektedir. Bu alanda en fazla dışalımın yapıldığı alt sektörün cep telefonlarının da içinde yer aldığı iletişim donanımları grubu olması dikkat çekicidir.

Zamanında sanayi devrimini iskalayan ülkemiz, yanlış bilişim politikaları nedeniyle emperyalist sistem içindeki bağımlı konumunun gereği olarak teknoloji yoksulu bir ülke haline gelmiştir. Saldırının ardından iktidar temsilcilerinin yaptığı, ülkemizde bu cihazların "neredeyse kullanılmadığı" ve "risk olmadığına" yönelik açıklamaları güven vermekten uzaktır. Bugün çağrı cihazları üzerinden yapılan bir saldırının, yarın cep telefonları, tabletler, akıllı saatler, akıllı arabalar, hatta akıllı ev eşyaları ile yapılmayacağına dair bir garanti yoktur.

İnsanlığın geleceğini teknolojinin gelişimi ve ne şekilde kullanılacağına belirleyeceği açıktır. İyi yetişmiş mühendisimizi uluslararası sermayenin Türkiye'deki montajcısı pozisyonuna iten, yurtaşlarımızı pahalı, bağımlı ve riskli bir teknolojiye mahkum eden özelleştirme ve serbestleşme politikalarına son verilmelidir. Bu gidişatı tersine çevirmek ve bilgi-iletişim teknolojisi yoksulluğuyla mücadele etmek için alandaki mühendis emeği yükseltilmeli, Türkiye kendi geliştirdiği teknolojiyi kullanan; bilgiye ve Ar-Ge'ye dayalı katma değeri yüksek ürünler üreten bir sanayileşme modelini hayata geçirmelidir. Bunun yapılmasının ön koşulunun planlı bir ekonominin inşası ve kamusal bir anlayışla ele alınan teknoloji ve eğitim politikaları olduğu açıktır.

Bilim ve teknolojinin halkın yararına kullanılmasının sağlanmasını temel ilke olarak kabul eden ve alanda çalışan meslektaşlarından aldığı güçle çalışmalarını sürdüren Elektrik Mühendisleri Odası bu alanda üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmeye hazırdır.

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

18 Ekim 2024 HASAN BALIKÇI'YI SAYGIYLA ANIYORUZ

Kaçak elektrik kullanımını engellemeye çalışırken 41 yaşında hain bir saldırı ile katledilen Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Üyesi Hasan Balıkçı'yı, aramızdan ayrılışının 22. yıldönümünde saygıyla anıyoruz. Dürüst ve onurlu kişiliğiyle haksızlıklara karşı yılmadan mücadele eden Hasan Balıkçı'nın yaktığı meşale yolumuzu aydınlatmaya devam ediyor.

1961 yılında Adana'da doğan Hasan Balıkçı, Yıldız Teknik Üniversitesi Elektrik Mühendisliği Bölümü'nden 1987 yılında mezun oldu. 1993-1996 yılları arasında Enerji Yapı-Yol Sen Adana Şube Yönetim Kurulu Başkanlığı yaptı. Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Adana Şubesi Yönetim Kurulu'nda 1998-2002 yılları arasında görev aldı. 1998-2000 yılları arasında Adana TMMOB İl Koordinasyon Kurulu (İKK) Sekreterliği görevinde bulundu.

Aldığı tehditlere rağmen mesleki sorumluluklarını cesurca yerine getiren Hasan Balıkçı'nın adaletsizliklere karşı sergilediği ödünsüz tavır, onun kısa sürede çarpık enerji politikalarından beslenen çıkar çevrelerinin hedefi haline gelmesine yol açtı. Kaçak elektrik kullanan büyük imalathanelerin, siyasal iktidarların yerel birimleriyle işbirliği içinde yani bürokrasiyi de arkalarına alarak üretimlerine devam etmelerine karşı mücadele verdi. Ancak imalathane sahiplerinin talepleri doğrultusunda Adana TEDAŞ'tan, Şanlıurfa'ya sürgüne gönderildi. Balıkçı, aynı imalathane sahiplerinin azmettirdiği kiralık katiller tarafından 18 Ekim 2002 tarihinde katledildi.

Uluslararası Saydamlık Örgütü, Hasan Balıkçı'yı 2004 yılında Dürüstlük Ödülü ile onurlandırdı.

Meslektaşımızın katillerinin ve azmettiricilerin hak ettikleri cezayı almaları için yıllarca mücadele eden EMO; 2012 yılından beri 2 yılda bir Hasan Balıkçı Onur Ödülü vermektedir. İlk ödül Prof. Dr. Onur Hamzaoğlu'na verilmiş olup, son olarak yedinci ödül Mimar Ayşe Mücella Yapıcı'ya sunulmuştur.

Hasan Balıkçı'nın haksızlıklara, yolsuzluklara ve karanlık ilişkilere karşı verdiği mücadele kuşkusuz yeni nesillere örnek olacaktır. EMO olarak Balıkçı'nın anısını yaşatmaya kararlıyız, O'nun halkı ve ülkesi için hayatını ortaya koyarak yaktığı meşale hiç sönmeyecektir.

Meslektaşımız Hasan Balıkçı'yı 22. ölüm yıldönümünde saygı ve özlemle anıyoruz.

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

27 Ekim 2024 “SON KAYNAK” KONUTLARA KADAR DÜŞEMEZ!

Son aylarda, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar başta olmak üzere hükümet yetkilileri, konutlarda elektrik ve doğalgaz faturaları için sübvansiyon uyguladıklarını iddia ederek, yüksek tüketimli hananeler için sübvansiyonları sonlandırılacaklarını ifade etmektedirler. Faturaların ancak sübvansiyonlarla belli bir seviyede tutulabildiğinin iddia edilmesi, piyasa yapısındaki çarpıklığın bir kara deliğe dönüştüğünü de ortaya koymaktadır.

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda Bütçe Görüşmeleri kapsamında yaptığı konuşmada, 2024 yılı bütçesinden KİT'lere aktarılacak 748,7 milyar TL'lik kaynağın 500,4 milyar TL'lik bölümünün enerji sübvansiyonları amaçlı kullanılacağını ifade etmişti. Benzer şekilde 2023 yılında enerji sübvansiyonları için 272,2 milyar TL kullanıldığı açıklanmıştı. Bu kaynak, hane halkına ucuz enerji sunmak için değil, daha fazla tahsilat yapma olanağı kalmayan enerji şirketlerinin gelir ihtiyacını karşılamak için kullanılmaktadır. Özel sektörün güdümüne bırakılan elektrik üretimi ve dağıtımında maliyetlerin bir türlü dengelenmemesi nedeniyle kamu zararı da her geçen gün büyümektedir.

Elektrik dağıtım bölgelerinin özelleştirme programına alındığı 2004 yılından bu yana ısrarla yaşatılmaya çalışılan bu çarpık yapılanma, beklenildiği gibi rekabet halinde bir sektör yaratmamış; tam tersine serbest tüketici kapsamında ikili anlaşma sayısının neredeyse sıfırlandığı bir tekelleşmeye sebep olmuştur. Ucuz enerji söylemleriyle başlayan bu süreçte, elektriğin üretildiği birincil enerji kaynaklarında maliyetlerin düştüğü durumlarda bile zam yapılmak zorunda kalmıştır. Kurulu güçte ve üretimde fazlalık olmasına rağmen maliyetler şişirilmekte ve satış fiyatları düşürülememektedir.

Son Kaynak Limiti Enflasyonu Tetikledi

Geçtiğimiz yıllarda oy kaygısıyla konut faturalara doğrudan zam olarak yansıtılacak tarife değişiklikleri yerine dolaylı artışlar içeren düzenlemeler tercih edildi. Son Kaynak Tedarik Tarifesi Tebliği kapsamında serbest piyasa maliyetlerinin doğrudan yansıtıldığı büyük tüketici limiti düzenli olarak aşağıya çekilerek, daha fazla sanayi ve ticarethanenin kapsamı içine alınması sağlandı. Tebliğ kapsamına giren tüketiciler ikili anlaşmaları yoksa serbest piyasa maliyetlerine doğrudan yansıtıldığı bir düzenlemeye tabi olmaktadır. Uzun bir süredir spot piyasada fahiş fiyatlar oluştuğu için tedarikçiler ikili anlaşma yapmayı tercih etmemektedir. Böylece kapsama giren aboneler, enerji maliyetlerini tahmin bile edemedikleri bir tarifeye mahkûm kaldılar. Spot enerji borsasında oluşan spekülasyon maliyetlere de katlanmak zorunda kaldılar. Bu kuruluşlar, artan enerji maliyetlerini doğal olarak fiyatlarına yansıtarak, zam olarak yurttaşlara aktardılar. Sonuç itibarıyla aynı zamanda seçmen de olan yurttaşlar elektrik faturalarına doğrudan yansımayan zamları, market, manav gibi diğer faturalar üzerinden farkında olmadan ödediler.

Limit Düşüşü Yıkım Yaratır

Son Kaynak Tedarik Tarifesinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ'deki tüketim miktarı, 2024 yılı için mesken ve tarımsal faaliyetler tüketici grubuna yönelik yıllık 100 milyon kilovatsaat (kWh) ve diğer tüketici gruplarına yönelik yıllık 1 milyon kWh olarak uygulanıyor. Son günlerde EPDK'nın 2025'ten geçerli olmak üzere konut aboneleri için limiti yıllık 5 bin kilovatsaate (kWh) kadar indireceği iddia edilmektedir. Bu düzeyde bir limit düşüşü tarife yapısını radikal bir biçimde dönüştürecektir. Aylık ortalama 417 kWh tüketimi olan, başka bir deyişle Ekim 2024 itibarıyla aylık ortama 1050 TL düzeyinde fatura ödeyen tüm konut aboneleri bu tebliğ kapsamına girecektir. Böylece EPDK'nın ilan ettiği ulusal tarife kapsamında enerji alabilen abone sayısı da oldukça sınırlı kalacaktır.

Elektrik Mühendisleri Odası'nın (EMO) hesaplamalarında yıllardır 4 kişilik bir ailenin asgari yaşam standartları için aylık 230 kWh enerji tüketeceği varsayılmaktadır. Bu değer, hesaplama kolaylığı nedeniyle EPDK tarafından da aylık 240 kWh denk gelecek şekilde günlük 8 kWh olarak kabul görmüş ve düşük kademe için bu tüketim değeri kullanılmaya başlanmıştır. Bahsi geçen 417 kWh ise yeni bir kademe haline gelecektir. Aylık ortalama tüketimi 417 kWh'in üstünde kalan milyonlarca haneye yüksek tüketimli sanayi kuruluşları gibi fatura kesilecektir. Eğer uygulama bu haliyle yaşama geçerse, tüketimi aynı kalsa da bu hanelere kesilecek fatura spot piyasaya göre her ay değişen yüksek değerlere ulaşacaktır.

EMO'dan Dava Hazırlığı

Özellikle sıradan tüketicilerin yaşadığı konutlara verilecek hizmetin bedeli belirsiz hale getirilemez. Gü-

nümüzde enerjiye erişim temel insan haklarından biri olarak kabul edilmekte, ucuz, kaliteli ve sürekli olarak sağlanması gereken bir kamu hizmeti olduğu tüm dünyada kabul edilmektedir. Alameda bir piyasa metaı olmaması nedeniyle bu hizmetler kamu eliyle yürütülmesi gerekirken, mevcut durumdaki gibi özel sektör eliyle yürütülse dahi, etkin bir kamu denetimine tabi olarak sürdürülmek zorundadır. Lokanta menüsünün bile kapıda ilan edilmesinin zorunlu olduğu bir dönemde tüketicinin birim enerji maliyetini önceden bilmemesi kabul edilemez. Artan maliyetler karşısında önlem alma ve bu maliyetleri başkasına aktarma şansı da olmayan yurttaşlara piyasa şartlarının doğrudan yansıtılması kabul edilemez. Konut tarifesinde günlük 8 kWh'dan daha fazla tüketimi olan aboneler zaten diğer abonelere göre yüksek bedel ödemektedir. Bu anlamda tüketimi yüksek haneler zaten yüksek fatura ödemektedir. Yasal dayanağı da olmayan böylesi bir düzenleme yapılması durumunda Elektrik Mühendisleri Odası olarak konuyu yargıya taşıyacağımızı kamuoyuyla paylaşıyoruz. Değişiklikten etkilenecek tüm yurttaşları da tüketici haklarını korumaya çağırıyoruz.

Tedarikçisini seçme hakkının bile kâğıt üzerinde kaldığı bu sözde serbest piyasanın yurttaşlara olan maliyeti artık sürdürülemez bir noktaya gelmiştir. Enerji maliyetlerinin enflasyon üzerindeki etkisini sınırlandırmak için kamunun bir an önce alım ve fiyat garantileri içeren enerji ihaleleri yerine doğrudan yatırım yapması gerekir. Ekonomik krizi en az hasarla atlattık için kalkınma perspektifiyle hazırlanan toplumcu bir enerji programının uygulanması artık zorunluluktur. Bu çerçevede elektrik alanında üretimden, dağıtıma kadar tüm süreçleri yönetecek dikey entegre bir kamu tekeli yeniden kurulmalıdır. Geçiş sürecinde ise kamu kaynaklarının sonu belirsiz bir biçimde özel sektöre transfer edilmesi yerine, kamulaştırma işlemlerini yürütecek Kamulaştırma İdaresi Başkanlığı kurulmalıdır.

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

26 Kasım 2024 EMO GİZLİ ZAMMI YARGIYA TAŞIDI

EPDK, hükümet sözcülerinin bir süredir dile getirdiği “elektrik faturalarındaki sübvansiyonların” sonlandırılacağına ilişkin söylemlerinin gereğini yaparak, Son Kaynak Tedarik Tarifesi'nin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ'de tüketim limitlerini düşürmüştü. Dava konusu kararla, deprem sonrası kurulan geçici konutlar hariç olmak üzere tüm meskenler ve apartman ya da sitelerdeki ortak aboneliklerdeki yıllık 100 milyon kilovat saat (kWh) olan sınır 5 bine, kamu ve özel hizmetler (ticarethane) ile sanayi kuruluşları için yıllık 1 milyon kWh olan limit ise 15 bine düşürülmüştü. Son Kaynak Tedarik Tarifesi'nin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ'e göre yıllık tüketimleri bu limiti aşan aboneler, tedarikçi seçmeyip bölgelerindeki görevli perakende şirketinden enerji alıyorsa, tebliğ kapsamında oluşacak yüksek bedellerle faturalandırılacaklardır. Geldiğimiz noktada enerji piyasasında tedarikçi bile seçilemeyen bir tekelleşme yaşanması nedeniyle, tüketiciler görevli perakende şirketlerinden enerji almak zorunda kalmaktadır. Tebliğ kapsamındaki abonelere, spot enerji borsasında oluşan Piyasa Takas Fiyatı (PTF) gibi spekülasyon maliyetleri ve yenilenebilir enerji kaynaklarına (YEKDEM) yönelik olarak döviz bazlı alım garantilerinin maliyetleri doğrudan yansıtılmaktadır.

Hangi Aboneler Etkilenecek?

2025'te yürürlüğe girecek son limit değişikliğiyle EPDK, tarifelerdeki düzenleyici rolünü çok küçük tüketimli abonelerle sınırlandırmış, diğer aboneler ise enerji borsasındaki anlık dalgalanmalara terk edilmiştir. Kalabalık aileler, elektrikle ısınan ya da Ege ve Akdeniz illerinde yazın klima kullanan ailelerin limiti aşma ihtimali yüksektir. Konutlar için belirlenen sınır, aylık ortalama olarak 417 kWh'lik bir tüketime denk gelmektedir. Ekim 2024 rakamlarıyla aylık ortalama 1050 TL düzeyinde fatura ödeyen tüm konut aboneleri bu değişiklikten etkilenecektir. Benzer şekilde “Kamu ve Özel Hizmetler Sektörü ile Diğer” (ticarethaneler) kapsamındaki abonelerde aylık ortalama 1250 kWh tüketimi olan yani ortalama 6 bin 241 TL'yi geçenler ve alçak gerilimde aylık ortalama 1250 kWh'lik tüketimine karşılık 5 bin 599 TL'yi aşan sanayi tesisleri yüksek tüketimli sayılacaklardır.

Yüksek Tüketimli Tüketiciler Son Kaynak Tedarik Tarifesi Enerji Bedeli için Örnek Hesaplaması (Ekim 2024 Ortalama Değerleriyle)	
PTF Ortalaması (MWh-TL)	2348,9
YEKDEM (MWh-TL)	350,4
Katsayı (KBK)	1,0938
1 MWh=1000 kWh (TL)	2952,5
1 kWh (TL)	2.953

“Konutlar Bu Yükü Kaldıramaz”

Geçtiğimiz Ekim ayı için tebliğ kapsamında yapılan hesaplamalarda, birim enerji bedeli ortalama 2.95 TL olarak hesaplanmaktadır. Bu hesaba göre; aylık ortalama tüketimi 417 kWh olan konutlar için aylık fatura, Ekim 2024 rakamlarıyla yüzde 96 artışla, 1048 TL'den 2 bin 48 TL'ye yükselecektir. Aylık ortalama tüketimi limit değerinde, yani 1250 kWh'lik tüketimi olan ticarethanelerde ise fatura yüzde 8 artışla 6 bin 744 TL'ye yükselecektir. Benzer şekilde 1250 kWh tüketimi olan alçak gerilimden enerji alan sanayi kuruluşlarının faturaları da yüzde 7 artışla 6 bin 18 TL'ye ulaşacaktır.

EMO tarafından dava konusu edilen kararla, belirlenen limitleri aşan abonelere her ay aynı tüketim için farklı birim fiyatlarla fatura kesilecektir. Aboneler, tüketim sırasında uygulanacak tarifeyi bilemeyeceklerdir. Kamu hizmetlerinin açıkça ilan edilen artış oranları da önceden belirlenen bedeller ile yürütülmesi esas olmalıdır. Her abonenin sayaç okuma günleri de farklılık göstermektedir. Şu anda sanayi aboneleri için akıllı sayaçlarla yapılan ölçümlerde saatlik dilimlerdeki tüketimlerine göre hesaplama yapılmaktadır. Bu nedenle her abone için farklı bir birim fiyat oluşmaktadır. Sıradan tüketici konumundaki mesken abonelerinin, elektrik piyasasındaki dalgalanmaları, PTF veya YEKDEM rakamlarındaki değişimleri öngörebilme ihtimalleri de yoktur. Tüketicilerin gelen faturaların doğrulamasını yapabileceği bağımsız bir mekanizma da bulunmamaktadır.

417 kWh Tüketimli Konut Faturası Kıyaslaması (Ekim 2024 Ortalama Değerleriyle)			
	Düşük Tüketimli Mesken (Ulusal Tarife-TL)	Yüksek Tüketimli Mesken (Son Kaynak-TL)	Fark (Yüzde)
Tüketim (kWh)	417	417	0
Perakende Enerji Bedeli	365	1231	237
Dağıtım Bedeli	569	569	0
Tüketim Vergisi (%5)	18	62	237
KDV (%10)	95	186	96
Fatura Toplamı	1048	2048	96

Düşüşler Yansımayacak

Elektrik piyasasındaki dalgalanmaların doğrudan tüketicilere yansıtılmasının esas olduğu bu tarife yapısında, ne yazık ki aşağı yönlü maliyet düşüşlerinin yansıtılmasının da önüne geçilmiştir. Kararla aynı gün Resmi Gazete’de yayımlanan tebliğ değişikliğinde, “Yüksek tüketimli tüketiciler için son kaynak tedarik tarifi, ilgili dönemde serbest tüketici niteliğini haiz olmayan tüketiciler için onaylanmış tek zamanlı perakende satış tarifesiyle düşük olamaz. Kademeli tarifenin uygulanmakta olduğu tüketici gruplarında bu kıyaslama için yüksek kademeli tarife esas alınır” ifadelerine yer verilmiştir. Spot piyasada oluşan fahiş rakamlar yansıtılırken, enerji borsasında anlık olarak tüketici lehine rakamlar oluşması durumunda ise faturalara yansımaya engel olmaktadır. Tüketicinin lehine oluşacak durumlara bile izin verilmemesi; uygulamaya başlanmadan yürütmenin durdurulması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Günümüzde enerjiye erişim, temel insan haklarından biri olarak kabul edilmektedir ve ucuz, kaliteli ve sürekli olarak sağlanması gereken bir kamu hizmeti olduğu tüm dünyada kabul edilmektedir. Tedarikçi seçme hakkının bile kâğıt üzerinde kaldığı bu sözde serbest piyasanın maliyetleri karşılanamaz ölçüde büyümüştür. Enerjinin enflasyon üzerindeki etkisini sınırlandırmak için kamunun bir an önce alım ve fiyat garantileri içeren enerji ihaleleri yerine doğrudan yatırımlara başlaması gerekir. Elektrik alanında üretimden dağıtıma kadar tüm süreçleri yönetecek dikey entegre bir kamu tekeli yeniden kurulmalıdır. Geçiş sürecinde ise kamu kaynaklarının sonu belirsiz bir biçimde özel sektöre transfer edilmesine hizmet eden Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu kapatılarak, yerine Kamulaştırma İdaresi Başkanlığı kurulmalıdır.

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

27 Kasım 2024 TMMOB VE BAĞLI ODALARI 70 YILDIR SUSMADI, SUSMAYACAK!

TBMM Genel Kurulunda görüşülmekte olan Köy Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile yerleşmeye, çevreye ve yapılaşmaya dair pek çok alanda kamusal denetimin zayıflatılmasına ilişkin düzenlemelere yer verilirken bu alanlarda meslek odalarının da işlevsiz kılınması hedeflenmektedir.

Kanun teklifi içerisinde Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasında yer alan 1) Bakanlığın görev alanına giren konularla ilgili olarak mimarlık ve mühendislik meslek kuruluşlarına ilişkin mevzuatı hazırlamak ve bunları denetlemek." ifadeleri ile 700 binden fazla mühendis, mimar ve şehir plancısının üye olduğu TMMOB'nin ve bağlı Odalarının kendilerini ve üyelerini bağlayıcı karar alma ve yetkilerine engel olunmaya çalışılmaktadır.

Demokratik hukuk devletine dayalı bir düzende yasaların açık, belirli, anlaşılır ve öngörülebilir olması gerekmektedir. Ayrıca, halkın parlamentoda etkin temsili, milletvekillerinin ve kamuoyunun yasa tekliflerini gereği gibi inceleyebilmesi ve teklife ilişkin görüşlerini açıklayabilmesi ile mümkün olabilir. Oysa ülkemizde sıklıkla karşılaştığımız üzere bir kez daha torba kanun yoluyla değişiklik yapılmak istenmektedir. Değişikliklere ilişkin Birliğimizden görüş alınmaması bir yana, milletvekillerinin incelenmesi dahi olanaksız kılınmıştır. Bütün bu Yasalaştırma sürecinin, demokratik hukuk devletine olması gereken nitelikli yasa kavramı ve Anayasa'da var olan hukuk devleti ile bağdaşması mümkün değildir.

Yapılan işlem en başından itibaren yanlıştır. Bu düzenleme gündeme getirilirken, ülkemizdeki tek mühendislik ve mimarlık meslek kuruluşu olan Birliğimizden görüş alınmak bir yana, bilgilendirme dahi yapılmamıştır.

İfade etmek gerekir ki; kapalı kapılar ardında, alelacele yapılan görüşmelerle yürütülen bu süreçte yalnızca Birliğimizi değil; imar ve yapılaşma sürecinde görev alan yerinden yönetim kuruluşlarının, mahalli idarelerin yetkileri gasp edilmekte, görev alanlarına müdahale edilmektedir. Oysa Anayasada, devletin merkezi yönetim ve yerinden yönetim esaslarına göre yönetileceği açıkça düzenlenmiştir. Yerinden yönetim kuruluşlarının yetkilerinin elinden alınarak işlevsiz hale getirilmesi, Anayasanın öngördüğü bu düzeni bozmakta, açıkça Anayasayı ihlal etmektedir. TMMOB'ye bağlı Odalar Anayasa'nın 135. maddesine göre kurulmuş kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarıdır, demokratik meslek Odalarıdır. Her bir Odamızın Anayasa'dan ve 6235 sayılı TMMOB Yasası'ndan aldığı yetkiyle oluşturduğu uygulama yönetmelikleri doğrultusunda Genel Kurulları, Yönetim Kurulları, Onur Kurulları, Denetleme Kurulları bulunmaktadır. Kurulduğu günden bugüne TMMOB ve bağlı Odaları, yargının denetiminde, kendi üyelerince demokratik seçimlerle belirlenen yetkili organları eliyle karar alan ve uygulayan, merkezi idareden ayrı özerk bir yapıya sahip olmuştur.

Bu düzenleme "bakanlığın görev alanına giren konularda" gibi, ucu açık ve belirsiz bir tanımlamayla TMMOB ve Odalara ilişkin mevzuatı hazırlama ve denetleme yetkisini Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına devrederek idari hiyerarşi içine almakta, Birliğimizin özerk yapısını ortadan kaldırmaktadır. Bu düzenleme en geniş anlamıyla mesleki-demokratik kitle örgütü, dar anlamda ise kamu kurumu niteliğindeki bir meslek kuruluşu olan Birliğimizin ve bağlı Odalarının çağdaş demokrasilerin en önemli gereklerinden biri olan "denge-fren mekanizmasını" yok saymaktadır.

Birliğimiz, Anayasada da kural altına alındığı üzere Kanunla kurulmuş, bu kapsamda amaçları, görev, yetki ve sorumlulukları da kuruluş kanununda düzenlenmiş ve aynı Kanunda kendi mevzuatını hazırlama yetkisi Anayasa'nın 124. maddesine paralel olarak TMMOB ve Odaların yetkili organlarına bırakılmıştır. Altını önemle çizmek gerekir ki Anayasa'nın 135. maddesi ile kuruluş Kanunumuz olan 6235 sayılı Yasa'nın varlığı, Birliğimiz ve bağlı Odalar dışında hiçbir organ tarafından bu alanda mevzuat düzenlemesi yapılamayacağını göstermektedir. Hiçbir organ kaynağını Anayasa'dan almayan bir devlet yetkisini kullanamaz. Yapılması öngörülen düzenleme anayasal düzenin kendisini hiçe saymaktır.

TMMOB'nin hedef alınmasının altında yatan temel neden Birliğimizin, kamusal niteliğinden ve toplumcu mücadele anlayışından gelen örgütlü yapısıdır. Çünkü Birliğimiz, sermaye ve rant çevrelerinin ölçsüz ve denetimsiz uygulamalarına karşı sadece ülke varlıklarının ve toplumsal çıkarın değil, aynı zamanda meslektaşlarımızın ve mesleğimizin de koruyucusu durumundadır. Üyelerimiz mesleklerini icra ederken, ideolojik dayatmalara ve siyasal baskılara maruz kalmıyorsa eğer, bu durum, Birliğimizin her türlü güç odağından bağımsız duruşu ve statüsü sayesinde mümkündür.

Mühendislik ve mimarlık mesleği mensuplarının ortak gereksinmelerini karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel yararlarına uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslektaşların birbirleriyle ve halkla

olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak; kamunun ve ülkenin çıkarlarının korunmasında, yurdun doğal kaynaklarının bulunmasında, korunmasında ve işletilmesinde, çevre ve tarihi değerlerin ve kültürel mirasın korunmasında, tarımsal ve sınai üretimin artırılmasında, ülkenin sanatsal ve teknik kalkınmasında gerekli gördüğü tüm girişim ve etkinliklerde bulunmak amacıyla faaliyetlerini yürüten TMMOB'ye dönük her türlü baskı ve kısıtlama halkımız, mesleğimiz, meslektaşlarımız ve meslek alanlarımız için daha büyük yıkımlara neden olacaktır.

Yalnızca Birliğimize yönelik değil; kent hakkını doğrudan ilgilendiren düzenlemeler içeren, sağlıklı ve güvenli bir çevrede yaşama hakkını güvence altına alan Anayasa hükümlerini ihlal eden, kentleşme ve yapılaşmaya dair düzenlemeleri itibarıyla de bu torba teklif her yönüyle ülkemizin ve halkımızın zararındadır.

Yapılacak bu değişiklikle TMMOB ve bağlı Odaları hedef alınmaktadır çünkü;

Birliğimiz, İliç'ten Soma ve Ermenek'e maden facialarının; Akkuyu'dan Sinop'a nükleer kirliliğin, Fırtına Deresi'nden Munzur Vadisi'ne özgür akması engellenen derelerin, Aydın'dan Filyos'a yok edilen tarım alanlarını korumak, yeraltı ve yerüstü kaynaklarımızın halkımızın elinden alınmasını engellemek için mücadele etmektedir.

Birliğimiz, Salda Gölü'nden Van Gölü'ne su havzalarının, Kuzey Ormanlarından Kazdağlarına ormanların, Karasu'dan Akdeniz'e kıyıların, Marmara'dan Karadeniz'e denizlerin korunması için mücadele etmektedir.

Birliğimiz, kamu arazileri, okullar, hastaneler, devlet binaları gibi kamusal varlıkların; kent meydanları, donatı alanları ve tarihî yapılar gibi kentsel değerlerin, bin yıldır yaşanan mahalleler, yerleşik kültürler ve sosyal dokuların korunması ve kamu yararına kullanılması ile toplu ulaşım, halk sağlığı, sağlıklı ve yaşanabilir çevre, temel hak ve özgürlükler gibi konularda mesleki uzmanlıklara dayalı bilimsel ve teknik gerekçelerle sürdürdüğü hukuksal mücadele ile idarenin işlem ve kararlarının yargı tarafından denetlenmesini sağlamak için mücadele etmektedir.

TMMOB'nin toplumsal yarar anlayışı, sermayenin sınırsız sömürsüne açılan her alanda örgütlü, mesleki, demokratik kitle mücadelesinin gereğidir. Getirilmesi öngörülen bu değişiklik kamu varlık ve birimlerinin talan sürecini hızlandırmanın yanı sıra ülkemizin geleceğine de tehdit oluşturacaktır.

Yapılması öngörülen bu düzenlemenin tek amacı Birliğimizin özerkliğini ortadan kaldırılarak 'kamu yararı' doğrultusunda çalışmalarını engelleme yoluyla doğal kaynakları, halkın kullanımına açık alanları, tarihi değerleri, kamu yararı dışında kullanmanın önündeki engelleri temizlemek, rant çevrelerine dikensiz gül bahçesi açmaktır.

Bu yüzden Birliğimizin özerkliğine yönelik bu saldırı, ülkemize ve halkımıza da yönelmiş bir saldırıdır.

Muhtemelen Mecliste bugün oylanacak olan kanun teklifinin ilgili maddesine yönelik tüm milletvekillerimizi ret oyu vermeye, ülkemizin ve halkımızın geleceğine sahip çıkmaya davet ediyoruz.

Herkes bilmelidir ki, çalışmalarını Anayasanın 'eşitlik' ilkesi ve 'kamu yararı' doğrultusunda sürdüren TMMOB ve bağlı Odaları, bugüne dek demokratik hukuk devleti anlayışı ile bağdaşmayan, "itibarsızlaştırılma ve gözden düşürmeyi" amaçlayan birçok benzeri girişime rağmen, kuruluş amaçları doğrultusunda çalışmaktan geri durmamıştır.

Yine herkes bilmelidir ki; TMMOB ve bağlı Odaları mesleki, bilimsel, teknik doğrulara dayanarak ülkenin en karanlık dönemlerinde bile faaliyetlerini yürütmüştür. Anayasal güvence, hukukun, insan haklarının ve demokrasinin evrensel normlarına bağlılığımız üyelerimizin demokratik iradelerinin ortaya koyduğu güçle, dün olduğu gibi bugün de sürecektir.

Kurulduğu günden beri kamusal ve mesleki yarar temel ilkesiyle, mesleki-bilimsel teknik doğrulara dayanarak ülkenin en karanlık dönemlerinde bile gerçekleri açıklamaktan geri durmayan TMMOB ve bağlı Odaları üzerinde vesayet tesis etme girişimlerini dün olduğu gibi bugün de boşa çıkaracak; üreten, kalkınan ve hakça bölüşen bir ülke mücadelesini yılmadan sürdürecektir.

TMMOB ve Bağlı Odaları Susmadı, Susmaz!

Yaşasın TMMOB örgütlülüğü! Yaşasın mücadelemiz!

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Bilgisayar Mühendisleri Odası
Çevre Mühendisleri Odası
Elektrik Mühendisleri Odası
Fizik Mühendisleri Odası
Gemi Makinaları İşletme Mühendisleri Odası
Gemi Mühendisleri Odası
Gıda Mühendisleri Odası
Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası
İçmimarlar Odası
İnşaat Mühendisleri Odası
Jeofizik Mühendisleri Odası
Jeoloji Mühendisleri Odası
Kimya Mühendisleri Odası
Maden Mühendisleri Odası
Makina Mühendisleri Odası
Metalurji ve Malzeme Mühendisleri Odası
Meteoroloji Mühendisleri Odası
Mimarlar Odası
Petrol Mühendisleri Odası
Peyzaj Mimarları Odası
Şehir Plancıları Odası
Tekstil Mühendisleri Odası
Ziraat Mühendisleri Odası

7 Ocak 2025 TEİAŞ' DA ÖZELLEŞTİRME ISRARINI SÜRDÜRMEYİN

Doğal Tekel, Özel Tekele Dönüşmesin

Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ), Resmi Gazete`de 3 Temmuz 2021 tarihinde yayımlanan, 2 Temmuz 2021 tarihli ve 4222 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla özelleştirme kapsamına alınmış ve özelleştirme hazırlık işlemlerinin 31 Aralık 2022 tarihine kadar tamamlanmasının öngörüldüğü belirtilmişti.

Hatırlanacağı üzere Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) karara karşı Danıştay'a başvurmuş ve TEİAŞ'ın özelleştirme kapsamına alınmasına karşı Danıştay 13. Dairesi`nde açılan davada 14 Haziran 2022 tarihinde red kararı verilmiş olmakla birlikte, Danıştay 13. Dairesi ve Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu üyeleri tarafından kararlara yazılan karşı oylarla, kurumun özelleştirme kapsamına alınmasına dair Cumhurbaşkanlığı kararının hukuka aykırı olduğu net bir şekilde ortaya konmuştu. Söz konusu karşı oylarda 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu`nda, TEİAŞ'ın özelleştirilebilecek kuruluşlar arasında sayılmadığına dikkat çekilerek, iletim faaliyetinin de tekel niteliğinde olması nedeniyle özel bir kanun çıkarılmadan TEİAŞ'ın özelleştirilmesinin olanaklı olmadığına vurgu yapılmıştı. TEİAŞ'ın yerli veya yabancı sermaye gruplarının eline geçme olasılığına karşı da düzenleme yapılması gerektiğine dikkat çekilerek, tekel niteliğindeki kamu hizmeti olan iletimin, gerçek ve tüzel kişilere yaptırılmasının hukuken olanaksız olduğu ifade edilmişti.

Ertelene Kararları Neden Gizleniyor?

Dava süreci devam ederken hazırlık çalışmalarına ilişkin 2022 sonuna kadar hiçbir açıklama yapılmadı. Sürenin dolmasının ardından 2023`ün ilk günlerinde süre uzatımı yapıldığına ilişkin spekülasyon haberler yayıldı. Açık kaynaklardan ve Resmi Gazete`den bilgi edinilememesi üzerine Odamız, 6 Şubat 2023 tarihinde Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na resmi yazılar göndererek, süre uzatımı yapıp yapılmadığı soruldu. Özelleştirme İdaresi`nin verdiği yanıtta ise Cumhurbaşkanının 10 Ocak 2023 tarihli ve 6663 sayılı Kararı ile TEİAŞ'ın halka arza yönelik olarak özelleştirme hazırlık işlemlerinin 31 Aralık 2024 tarihine kadar uzatıldığı açıklandı.

Söz konusu yazışmaların üzerinden iki yıl geçti ve Özelleştirme İdaresi`ne verilen hazırlık süresi bir kez daha doldu. Benzer şekilde 2025`in ilk günlerinde de süre uzatımına ilişkin haberler yayıldı. İnternette dolaşan resmi yazı örneğinde kamuoyuna açıklanmayan ve Resmi Gazete`de yayımlanmayan bir Cumhurbaşkanlığı Kararı`ndan bahsediliyordu. Doğrulama kodu ile yapılan kontrolde yazının ekinde 27 Aralık 2024 tarihli ve 9326 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı olduğu ortaya çıktı. Kararda, "Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketinin özelleştirme hazırlık işlemlerinin 31/12/2026 tarihine kadar uzatılmasına, 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 3. maddesi ile 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 8. maddesi gereğince karar verilmiştir" ifadeleri yer alıyordu.

2021`e Geri Dönüldü

Sonuç olarak, Temmuz 2021`de başlatılan ve 31 Aralık 2022 tarihine kadar tamamlanmasının öngörülen özelleştirme hazırlıkları için 2026 sonuna kadar süre uzatımı yapıldığı anlaşıldı. Böylece yaklaşık 1.5 yılda tamamlanması öngörülen süreç için toplamda 4 yılı bulan ek süre verilmiş oldu. Elektrik şebekesinin omurgası olan iletim şebekesinin işleten TEİAŞ'a ilişkin bu önemli kararın; kamuoyundan, TEİAŞ çalışanlarından gizlenmesi ve kararın Resmi Gazete`de yayımlanmaması kabul edilemez. TEİAŞ, elektrik enerjisinde arz güvenliğinde kamusal teminatıdır. Özelleştirilmesi halinde ekonominin temel girdisi olan elektrik enerjisinin bütünüyle yabancı tekelin kontrolüne girme riski oluşacaktır. Kurumun temel görevlerini yerine getirebilmesi; güvenli, kaliteli ve sürdürülebilir elektrik hizmetinin sağlanabilmesi için üretim ve dağıtım şirketlerinden bağımsız bir yapıya sahip olmasına bağlıdır.

Elektrik dağıtım bölgelerinde maliyetlerin ve kayıp-kaçığın düşürüleceği ve kalitenin artacağı iddiasıyla yapılan özelleştirmeler tersine sonuçlar vermiş, pahalı, kalitesiz ve büyük kesintilerin olduğu karanlık bir Türkiye yaratmıştır. TEİAŞ özelleştirilmesi ise enerji alanında kronikleşen hastalıkların kansere dönüşmesine neden olur. TEİAŞ'ın özelleşmesi durumunda; vatandaşın sırtında kambur haline gelen gelen dağıtım şirketlerinin yükünü katlayacak bir yük oluşur. Yurttaşlarımızın özelleştirme sonrası TEİAŞ'ın gelir "ihtiyacını" karşılaması mümkün değildir. Bu özelleştirmenin tetikleyeceği zam dalgası bir tsunamiye dönüşür. Enerjinin ucuz, kaliteli ve sürekli olarak sağlanmasını teminat altına almak için elektrik alanında üretimden dağıtıma kadar tüm süreçleri yönetecek dikey entegre bir kamu tekelini yeniden kurulmalıdır. Kamu kaynaklarının sonu belirsiz bir biçimde özel sektöre transfer edilmesine artık son verilmelidir.

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

21 Ocak 2025 YANGIN ALGILAMA VE SÖNDÜRME SİSTEMLERİ HAYAT KURTARIR... YANGINI MÜHENDİSLİK VE BİLİM ÖNLER

Bolu, Kartalkaya Kayak Merkezi'nde bulunan bir otelde bu gece (21 Ocak 2025) çıkan yangında son açıklamalara göre 66 yurttaşımız hayatını kaybetmiş, 51 yurttaşımız ise yaralanmıştır. Görgü tanıkları yangının, ahşap binanın alt katında yer alan mutfak bölümünde başladığını ve kısa sürede tüm binayı sardığını bildirmektedir. Öncelikle hayatını kaybedenlerin ailelerine başsağlığı, yaralı yurttaşlarımıza ise acil şifalar diliyoruz.

Yangının çıkış nedeni ve binanın yangın güvenlik önlemleri hakkında yapılacak resmi bilirkişi incelemeleriyle netlik kazanacak olsa da, yangın ihbarı ve tahliye süreçlerinde eksikliklerin olduğu anlaşılmaktadır. Sosyal medyada ve basında yayımlanan görüntüler, binanın zamanında tahliye edilmesinde ciddi aksaklıkların olduğunu göstermektedir. Merdiven boşluklarının dumanla dolması, üst katlardan atlamak dışında seçenek bırakmamış, deşet verici görüntülere yol açmıştır.

Gelişen teknoloji ile birlikte, elektronik yangın algılama ve uyarma sistemleri sayesinde, can kaybı olmadan tahliye gerçekleştirilmesi mümkündür. Özellikle otel, hastane, okul, alışveriş merkezi gibi kamuya açık binalarda bu yangın ihbar ve söndürme sistemlerin doğru şekilde kurulması ve işlevsel kalmasının sağlanması hayati önem taşımaktadır. Aynı şekilde modern bir yapıda yangın algılama, alarm ve söndürme sistemleri hem kendi içerisinde hem de havalandırma ve geçiş kontrol sistemleri ile entegre bir şekilde tesis edilmelidir.

Söz konusu binada çalışır durumda bir yangın algılama ve uyarma sistemi bulunup bulunmadığı, yangın söndürme sistemi olup olmadığı henüz bilinmemektedir. Dahası, bu tür sistemlerin zorunlu olup olmadığı da bir soru işareti oluşturmaktadır. Şöyle ki, binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik'teki "mevcut yapı" tanımı, eski binaların yangın önlemleri için zorunlulukları kaldırmış durumdadır. 29 Haziran 2017 tarihinde Resmi Gazete'de yapılan değişiklikle; 2007'den önce yapı ruhsatı başvurusu yapılmış ve o tarihten önce tamamlanmış binalar, "mevcut yapı" olarak kabul edilmiştir. Bu değişiklik, geçmişte mevzuat eksiklikleri nedeniyle alınması gereken yangın önlemlerinin eksik uygulanmasına yol açmıştır. Odamız uzun yıllardır bu düzenlemenin eksikliklerine dikkat çekmekte ve özellikle kamuya açık binalarda yangın güvenliği önlemlerinin yeterli olmadığı konusunda uyarılarda bulunmaktadır. Son yaşadığımız yangın da mevzuat eksiklerin giderilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Elektrik kaynaklı yangınları en aza indirmek için, binalardaki elektrik ve elektronik tesisatlarının düzenli bakım ve testleri hayati öneme sahiptir. Elektrik tesisatının, uzman mühendisler tarafından projelendirilmesi, standartlara uygun malzeme kullanımı ile kurulumunun yapılması gereklidir. Ayrıca, tesisatın periyodik olarak uzman mühendisler tarafından kontrol edilmesi, olası yangın tehlikelerinin önüne geçmek için önemlidir. Bu vesileyle, Elektrik İç Tesisatları Yönetmeliği'nin eksikliklerinin de giderilmesi gerektiğini bir kez daha hatırlatıyoruz. Yangın algılama ve uyarma sistemlerinin kurulması tek başına yeterli değildir. Bu sistemlerin sürekli çalışır durumda tutulabilmesi için düzenli bakım ve kontrol edilmesi gerekmektedir. Odamız, binalardaki yangın güvenliğine ilişkin sistemler başta olmak üzere tüm elektronik sistemlerin sürekli çalışmasını sağlamak amacıyla, "Yapı Elektronik Sistem ve Tesisatları İşletme Sorumlusu" unvanını içeren mevzuatı oluşturmuştur. 2012 yılında yayımlanan EMO Yapı Elektronik Sistem ve Tesisatlarına Ait Mühendislik Hizmetleri Yönetmeliği'nin hükümleri hayata geçirilerek, ilgili bakanlıklar tarafından yönetmeliklerde gerekli değişiklikler yapılmalı ve uygulanmalıdır.

EMO olarak, can güvenliği için alınacak önlemleri "kaynak israfı" olarak gören anlayışın terk edilmesi gerektiğini savunuyoruz. Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik'te acilen değişiklik yapılarak, Yapı Elektronik Sistem ve Tesisatları İşletme Sorumlusu tanımlanmalı ve kamuya açık tüm binalar için uzman mühendis bulundurma zorunluluğu getirilmelidir. Yangın algılama ve uyarma sistemlerine ilişkin zorunlu periyodik bakım ve kontroller tanımlanarak, bu sistemlerin her an çalışır durumda tutulması sağlanmalıdır. Mevzuat eksiklikleri nedeniyle zafiyetler oluştuğunu bir kez daha hatırlatıyor, gerekli düzenlemeler yapılana kadar yurttaşlara, bina yöneticilerine, işletmecilere, hastane, otel, yurt ve okul yönetimlerine, "zorunlu" olmasalar da önlem almaya çağırıyoruz. Elektrik ve elektronik sistemlerinin kontrol edilmesi için EMO birimlerine ve uzman üyelerimize başvurabileceklerini hatırlatıyoruz.

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

7 Şubat 2025 MÜHENDİSE ŞİDDET KABUL EDİLEMEZ!

Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş. (UEDAŞ) Balıkesir İşletme Müdürlüğü'nde görev yapmakta olan üyemiz 4 Şubat 2025 günü müteahhit firma temsilcisi tarafından görev yerinde darp edilmiştir. EMO Balıkesir İl Temsilciliğimiz ve EMO Bursa Şubemiz olayla ilgilenmektedir ve sorumlular hakkında soruşturma başlatıldığı bilgisine ulaşılmıştır.

Şiddet İklimi Kabul Edilemez

Özellikle son yıllarda basına da sıkça yansıyan, daha çok yapı ve enerji sektöründeki meslektaşlarımızın maruz kaldığı bu “mühendise şiddet” haberleri meslektaşlarımızın kamu görevi icra ederken işveren veya yetkili idarelerce yeterince korunamadığı gerçeğini de gözler önüne sermektedir. Şantiye sahalarında sık sık karşımıza çıkan “görevi başındaki mühendise şiddet” haberlerine son yıllarda bir de kamu binalarında, hatta kendi ofislerinde darp edilen mühendis haberleri eklenmeye başlamıştır. Ne yazık ki iş yaşamında yeri olmaması gereken şiddet olayları meslek alanımızı da güvensiz hale getirmektedir. Meslektaşlarımız bir taraftan kamu sağlığı ve güvenliği için hizmet üretirken diğer taraftan kişisel sağlık ve güvenlik riskleri almaktadırlar. Yetmezmiş gibi meslektaşlarımız son yıllarda artan şiddet ikliminden paylarına düşeni alarak firma yetkilileri, müteahhit temsilcileri, işveren vekilleri hatta zaman zaman mesai arkadaşları tarafından uygulanan psikolojik, sözlü, fiziki ve hatta silahlı saldırılara maruz kalmakta, bir de can güvenliği tehdidi altına girmektedir.

Hatırlatmak isteriz ki çalışma yaşamında çalışanları şiddetten korumak işverenin ve yetkili idarenin sorumluluğudur. Meslektaşlarımız ve hiç bir meslek grubu şiddete maruz kalmamalı, olası saldırı girişimlerine ve şiddetin her türüsüne karşı korunmalıdır.

Balıkesir'de görevi başına, odasında fiziki saldırıya uğrayan üyemize geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyor meslektaşlarımızın can güvenliğinin ve meslek itibarımızın korunması için sürecin takipçisi olacağımızı duyuyoruz. Meslektaşımız yalnız değildir!

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

17 Şubat 2025 NÜKLEER KARŞITI PLATFORM: OTORİTER YÖNETİMLER VE NÜKLEER TEHDİT

Otoriter Yönetimler ve Nükleer Tehdit

Yıllardır kamuoyu, yaşam savunucuları, bilim insanları, meslek odaları, dernekler, kuruluşlar ve içinde NKP gibi yapıların da olduğu oluşumlar, nükleer santrallerin risklerinden ve oluşturduğu tehditlerden doğabilecek felaketlere dikkat çekiyor. Bu doğrultuda mücadele veren kesimlerin son yıllarda nükleer tehditlerin daha öne çıktığına işaret etmeleri mesnetsiz bir iddia olmaktan öteye çoktan geçmiş durumda. İnsanlık fillerin tepişmesinden doğacak akıl almaz zararlar ve tahribatlara katlanmak zorunda değildir.

Günümüzde, finans kapitalizmin geçiş yaptığı otoriter ve baskıcı yönetim tarzının zaman içinde güç zehirlenmesi yaşayarak kamuoyu istek ve beklentileri, denetim mekanizmaları, hukuk, adil gelir dağılımı, düşünce özgürlüğü, basın ve haber alma özgürlüğü gibi çok temel hakları büyük ölçüde tahrip ettiği ve bu tarz yönetimler ve yöneticilerin hızla arttığı bir dünyada yaşıyoruz. Bunun sonucunda aklın, bilimin ve modern devlet işleyişi aygıtlarının da devre dışı kaldığına üzülerek tanık oluyoruz. Aklın ve bilimin devre dışı kalmasının hazin sonuçlarından birisi de otoriter yöneticilerin yakın ve uzak coğrafyaları güç devşirme uğruna mahvetmekten çekinmediği manevralarıdır.

Akıllara Zarar İşler

Bir taraftan Ortadoğu, diğer taraftan kuzeyimizdeki çatışmalı ortamların kontrolden çıkma olasılığının azımsanmaması gerektiği gerçeği ile birlikte, Akkuyu ve olası Sinop nükleer tesislerinin de birer hedef olma riski ve tehdidi açıktır. Bu risklerin diğerlerinden en önemli farkı kontrol edilemez olması, sonuçlarının yıllarca geçmemesi ve sinsi olmasıdır.

Yaşam Savunucularının Çağrısı Nükleer Tehditlere Karşı Birlikte Mücadele

Geçtiğimiz yıl ağustos ayında Zaporija nükleer tesisine yönelik dron saldırısından sonra dün de Çernobil Nükleer tesisinin 1986 yılında zarar gören ve devre dışı bırakılan 4. reaktörünün çelik koruma zırhına bir dron saldırısı gerçekleşmiştir. Rusya ve Ukrayna her iki saldırıda da birbirlerini suçlamaktadır. Yaşam savunucuları kimin ya da kimlerin saldırılarda parmağı olduğundan daha fazla nükleer santrallerin risk ve tehdit olarak barındırdığı potansiyele dikkat çekmektedir. Bizler Nükleer Karşıtı Platform bileşenleri olarak, dünya kamuoyunu sonumuzu getirme potansiyelinin sahip bu riske karşı hep birlikte mücadele etmeye çağırıyoruz.

Karbon salımı olmayan sonsuz enerji kaynağı olarak lanse edilmeye çalışılan nükleer enerji yalanlarına inanılmamalıdır. Nükleer santrallara yapılacak yatırımların çok daha az bir kısmıyla enerji dönüşüm teknolojilerinin ekonomik, ekolojik ve daha uzun süre kullanımına yönelik araştırma geliştirme programlarına ayrılacak kaynaklar insanlığın uzun vadeli ihtiyaçlarına çözüm getirebilir. Nükleer ekonomik değildir, ekolojik değildir, yerel değildir ve risksiz de değildir. Aksi bütün söylemler kandırmadır.

Nükleer Silahlar İmha Edilsin!

Nükleer Güç Santralleri ve Tesisleri Kapatılsın!

Dünya Savaş Çıgırkanlarının Kaprislerine ve Hırslarına Kurban Edilemez!

NÜKLEER KARŞITI PLATFORM BİLEŞENLERİ

21 Şubat 2025 TMMOB ELEKTRİK, İNŞAAT, MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODALARI VE MİMARLAR ODASI'NIN GRAND KARTAL OTEL YANGINI RAPORU AÇIKLANDI

TMMOB Elektrik, İnşaat, Makina Mühendisleri Odaları ve Mimarlar Odası'nın Grand Kartal Otel Yangını Raporu'na İlişkin Basın Açıklaması

Öncelikle 21 Ocak 2025 tarihinde Kartalkaya Grand Kartal Otelde çıkan yangında kaybettiğimiz, aralarında 36 çocuğun olduğu 78 yurttaşımızın yakınlarına başsağlığı, yaralılara acil şifa dileklerimizi tekrar belirtmek istiyoruz.

Biz TMMOB'ye bağlı Elektrik Mühendisleri, İnşaat Mühendisleri, Makina Mühendisleri, Mimarlar Odaları olarak meslek ve uzmanlık alanlarımız kapsamındaki yangınlar üzerine açıklamamızın ekindeki detaylı raporu kamuoyuna sunuyoruz. Kamusal sorumlulukla hazırladığımız rapor gerek Grand Kartal Otel yangınına, gerekse konuyla ilgili tüm mevzuatı kapsamaktadır.

Ön Bilgiler

Ülkemizde yangın ile mücadelede, yapı kullanma izni sonrasında çoğunlukla denetim ve bakım hizmetlerinin yetersizliğinin önemli rolü bulunduğu gözlenmektedir. Yangınların erken algılanması, insanların güvenli bölgelere tahliyesi, can ve mal kayıplarının en aza indirilmesinde; yangın algılama-alarm, acil yönlendirme, acil aydınlatma, söndürme, duman tahliye ve basınçlandırma sistemlerinin çok önemli bir görevi bulunmaktadır.

Bolu Belediyesi İtfaiye Müdürlüğü'nün 23.01.2025 tarihli Olay Yeri/Yangın Raporunda, “yangının 4'üncü katta yer alan mutfak/restoran bölümünden başladığı belirlenmiştir” denilmektedir. Amerikan Federal Acil Durum Yönetim Ajansı (FEMA) bünyesindeki ABD İtfaiye İdaresinin otel-motel yangınları üzerine güncel yangın raporuna göre, yemek pişirme kaynaklı yangınlar en yüksek orana sahiptir. Diğer yandan istatistikler otellerdeki yangınların birçok nedeni olduğunu gösteriyor. Bu nedenle yangın güvenliği açısından öncelikle pasif ve aktif önlemlerle yangın büyümeden insanların binadan tahliyesini güvenli olarak sağlamaktır.

Bu önlemler bina özelliğine uygun olarak 26.07.2002 tarihinde yayımlanan ve sonrasında “yeni” ve “mevcut binalar” olarak ayrılarak revize edilen 19.12.2007 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik'te belirtilen; kaçış yollarının ve kaçış merdivenleri, binaya ulaşım yolları, uygun yapı malzemelerinin kullanılması, yangın bölmeleri, taşıyıcı sistem yalıtımı, acil aydınlatma ve yönlendirme işaretleri, yangın ihbar butonları, yangın algılama ve uyarı sistemleri, uygun tipte söndürme, basınçlandırma ve duman tahliye sistemi ile ilk yardım ekiplerinin varlığıdır. Bu vb sistemlerin sürekliliğini sağlayacak standartlara uygun periyodik denetim, test ve bakımların düzenli yapılması da öncelikler arasındadır.

Grand Kartal Otel Yangınına İlişkin Değerlendirme

Aşağıda yer vereceğimiz tespitler, İtfaiye raporu, görgü tanıklarının beyanları, medyaya yansıyan gerçek bilgiler, Mülkiye başmüfettişlerinin ön raporu ve Odalarımızın ilgili Şubelerinin yaptığı gözlemlere dayanmaktadır. Aşağıdaki tespit ve gözlemlerin hemen hepsi ne yazık ki mevzuat ihlallerinin birer örneğidir.

Bina özellikleri açısından otelin +0,00 kodu üzerinde 8 kat, altında 4 kat, toplamda 12 katlı; bina yüksekliği 29 m, bodrum katlar dahil 43 m civarındadır. Medyaya yansıyan bilgilere göre otelin ilk ruhsat tarihi 1997 yılıdır, tadilat ruhsatı 1999 yılında alınmıştır. 26 yıllık yapının kullanım alanı 16000 m² üzerindedir ve 1999 yılı sonrasında tadilat ruhsatı alınıp alınmadığı bilinmemektedir.

Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğe göre Grand Kartal Otel, bilinen ruhsat tarihleri yönünden “mevcut yapı” ve “yüksek bina” sınıfındadır ve yönetmeliğin 19.12.2008 tarihine kadar “mevcut binalarda” alınması gerekli hususları belirten kaçış yolları, çıkış kapasitesi ve kaçış uzaklığı, kaçış yolu sayısı ve genişliği, yangın güvenlik holü, acil çıkışı zorunluluğu, kaçış merdiveni yuvalarının yeri ve düzenlenmesi, kaçış merdiveninin özellikleri, kaçış merdiveni havalandırması, bodrum kat kaçış merdivenleri, kaçış yolu kapıları ile ilgili hükümlerine tabidir.

Bina kat ölçüleri ve katlardaki kullanıcı sayısı kriterlerine göre en az iki kaçış (yangın) merdiveni ve merdivenlerin en az 90 dakika yangına dayanıklı, duman sızdırmaz özellikte olması, yangın güvenlik holünün bulunması gerekmektedir. Ancak mevzuata aykırı olarak sadece bir kaçış merdiveni olduğu, yangın güvenlik holünün bulunmadığı, 90 dakika yangın dayanımında olması gereken yangın merdiven kapılarının ahşap ol-

duğu, duman sızdırmaz olmadığı, merdiven içinde kaçıışı engelleyecek şekilde baz istasyonu ve elektrik şaftı tesis edildiği belirlenmiştir.

Bina dış cephe kaplamasının ahşap yalıtım baskısı olduğu, dış cephe kaplaması ile duvar arasında ısı yalıtımının yanıcı XPS malzemesinden yapıldığı belirlenmiştir. Bina içindeki birçok yerin tavanı lambri ahşaptır.

Çevre düzenlemesinin İtfaiye araçlarının manevra yapabilmesine uygun olmadığı, bina arka kısmına belirli bir noktaya kadar girilebildiği, o kısımda itfaiye su verme bağlantısı olmadığı için müdahalenin eksik kaldığı anlaşılmıştır.

Yönetmeliğe göre asansörlerin binanın yangın algılama sistemine bağlanması ve yangın sırasında çalışmamasını sağlayacak özellikte olması gerekmesine karşın asansör kabinlerinde ölümler olması asansörlerin devrede olduğunu ve yangın algılamaya entegre olmadığını göstermiştir.

Yönetmeliğin ilgili maddelerine uygun kaçış merdiveni havalandırma ve basınçlandırma sistemi olmadığı, merdiven kovasının duman ile dolduğu anlaşılmıştır.

Otelin “yüksek bina” sınıfında, toplam kapalı kullanım alanının 2000 m²'den büyük olması nedeniyle Yönetmelik uyarınca yangın merdiveni içinde tesis edilmesi gereken, itfaiyenin dışarıdan sisteme basılan suyu istenilen kata iletmesini sağlayan sabit boru tesisatı olmadığı; ilk müdahale için kullanılacak yangın dolabının iki adet olduğu ancak dolaplara su sağlayan depoda suyun bulunmadığı tespit edilmiştir.

Yönetmeliğe uygun otomatik yağmurlama (sprinkler) sisteminin olmadığı anlaşılmıştır.

Mutfak bölümündeki ızgara ve kuzine ocaklarda davlumbaz otomatik yangın söndürme sistemi olmadığı, gaz algılama, gaz kesme ve uyarı sistemi kurulmadığı görülmüştür.

Yönetmeliğin algılama ve uyarı sistemine dair ilgili maddesine uygun sistemlerin otelin tamamını kapsayacak şekilde kurulmadığı, kömürleştiği, yangın sırasında çalışmadığı görülmüştür.

Kaçış yollarında en az 120 dakika kesintisiz aydınlatma sağlaması gereken acil durum aydınlatma sisteminin sadece kaçış merdiveni içinde bulunduğu, diğer alanlarda tesis edilmediği, var olanın da bakımsız ve bataryaların kullanım sürelerinin geçtiği belirtilmiştir.

Otelin elektrik iç tesisatının mevzuata uygun olmadığı, kullanılan kabloların alev geciktirici özellikte olmadığı, güzergâh ve yerinin doğru seçilmediği belirtilmiştir.

Grand Kartal Otel Yangınında Sorumluluk, Bakım, Denetim, İş Güvenliği ve Mevzuat Sorunları

Yönetmelik hükümleri, bu hükümlerin uygulanması ve yangın hasarlarından, belediye sınırları veya mücavir alan dışındaki otelin yapı ve işletme ruhsatı vermeye yetkili idaresini, yatırımcı kuruluşu veya yapı sahiplerini, işveren veya temsilcilerini, tasarım ve uygulamada görevli mimar ve mühendisleri ile uygulayıcı yüklenicileri ve imalatçıları, yapı yapılmasında ve kullanımında görev alan müşavir, danışman, proje kontrol, yapı denetimi ve işletme yetkilileri, görevli, yetkili ve kusurları oranında sorumlu tutmaktadır.

Sigorta şirketlerine de sigorta edilen binada Yönetmelik hükümlerine uyulup uyulmadığını kontrol etme mecburiyeti getirilerek açık bir sorumluluk verilmiştir.

Turizmi Teşvik Kanunu, Turizm Tesislerinin Niteliklerine İlişkin Yönetmelik ve Turizm Yatırım, İşletme ve Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Yönetmeliğe göre otelin bulunduğu alan, Turizmi Teşvik Kanunu kapsamında turizm alanıdır. Turizm Tesislerinin Niteliklerine İlişkin Yönetmelik'te turizm tesislerinde her türlü tesisat, elektrik ve mekanik donanımların standartlara uygun, nitelikli ve bakımının düzenli yapılması zorunlu tutulmuştur. Ayrıca belirtmeli, tesislerin yangın uygunluk yazısı/raporunu 30.04.2024 tarihine kadar alarak Kültür ve Turizm Bakanlığı'na ibraz etmesi istenmiş ise de bu süre Bakanlık oluru ile 31.08.2024 tarihine uzatılmış, verilen süre içinde uygun evrakın gönderilmemesi durumunda tesis belgesinin Turizmi Teşvik Kanunu'nun ilgili bendi gereğince iptal edileceği belirtilmiştir. Bu konuda bakan oluru ile ek süre verilmesi dahi tartışılmalı iken, yönetmeliğin ilgili hükmü yerine getirilmeyerek süre sonunda belgenin iptal edilmemesi ve işletmenin faaliyetine izin verilmesi ile ilgili bakanlığın mevzuat ihlalinin yaşanan faciaya davetiye çıkardığı düşünülmektedir.

İl Özel İdaresi Kanunu ile de bu idarelere; Belediye sınırları dışındaki gayri sıhhi müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine ruhsat verme ve denetleme görevi verilmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğe göre de söz konusu Turizm Teşvik Kanunu kapsamındaki otelde; denetleme yetkisinin İl Özel İdaresine ve belirli konularda sadece Kültür ve Turizm Bakanlığı'na verildiği açıkça belirtilmiş, ayrıca işyeri açma ve çalışma ruhsatının yetkili idareler tarafından başka bir işleme gerek kalmaksızın on beş gün içinde verileceği, ancak umuma açık istirahat ve eğlence yerleri için bu hususların işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmeden önce yerinde kontrol edileceği ve çalışma ruhsatının verilmesinden sonra yapacakları denetimlerde bu hususların yerine getirilip getirilmediğini kontrol edeceği belirtilmektedir.

İl Özel İdaresince otelin 2011, 2016, 2019, 2021, 2024 tarihlerinde 5 defa denetlendiği; mutfak bölümleri, gıda hazırlama, gıda muhafazası, içme ve kullanma suyu temin şekli analiz raporu, havalandırma sistemi, personel hijyeni ve gıda güvenliği alanlarında denetim yapıldığı bilinmekte ancak ruhsat aşamasında istenen yangın güvenlik tedbirlerinin durumu ile ilgili hususların denetimlerde karşılanıp karşılanmadığı meçhuldür.

Ayrıca Turizmi Teşvik Kanunu kapsamında turizm alanlarının planlarında risk değerlendirmesinin uygun şekilde yapılmadığı görülmektedir. Bu alanlarda itfaiyenin uzaklığına bağlı olarak OSB'lerde olduğu gibi kendi itfaiyesine sahip olması ve bölgesel hidrant sistemi gibi diğer altyapı koşullarının sağlanması gerekir. AFAD tarafından Bolu ili için hazırlanan İl Afet Risk Azaltma Planı'nda Kartalkaya bölgesinde çıkabilecek yangınlara ilişkin hiçbir değerlendirme olmaması düşündürücüdür.

Otelde dökme LPG kullanılıyor olması, LPG tesisatlarının ilgili teknik düzenlemelere uygunluğu ve periyodik kontrollere dair LPG dağıtımını yapan firmaya da sorumluluk vermektedir. Mutfakların davlumbazlarına otomatik söndürme sistemi yapılması ve ocaklarda kullanılan gazın özelliklerine göre gaz algılama, gaz kesme ve uyarı tesisatının kurulması şartının kontrol edilmesi gerekirdi.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın da işyerini iş sağlığı ve güvenliği yönünden denetlemesi ve yukarıda belirtilen eksiklikleri tespit etmesi gerekirdi. İşçi sağlığı ve güvenliğine ilişkin gereklilikler işveren tarafından yerine getirilmiş olsaydı yangın çıkmaz, çıksa da anında söndürülebilir, otelde bulunanlar hemen tahliye edilebilirdi.

Yangın ile mücadele sistemlerinin mevzuat çerçevesinde çalışır durumda tutulması, bakım ve servis hizmetlerinin sürekli olarak yapılması/yaptırılması; çeşitli kriterlere göre ruhsat veya belge vermeye yetkili kurumların belgelendirilen yerlerin süreç içinde bu kriterleri yerine getirip getirmediğini denetlemesi gerektiği açıktır. Yetki, sorumluluk ile birlikte verilen bir görevdir.

Ayrıca belirtmek istiyoruz, imar afları ile yasal imar mevzuatı nasıl işlevsiz hale getirildi ise bu durumu yangın yönetmeliğinin uygulanması ile ilgili getirilen af gibi istisnalarda da görüyoruz. Planlı Alanlar Tıp İmar Yönetmeliğinde ve Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelikte vb. ardı ardına yapılan değişiklikler ile itfaiye denetimini ve meslektaşlarımızın mesleki ve özlük haklarını devre dışı bırakan uygulamalar ne yazık ki kuralsızlaşmaya hizmet etmiştir.

29.06.2017 tarihli değişiklikle Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik'in bütününe uygulanması açısından zafiyet yaratılmıştır. Bu değişiklikle 26.07.2002–19.12.2007 tarihleri arasında yapı ruhsatı alan binalarda 2002 tarihli Yönetmeliği uygulama zorunluluğu ortadan kaldırılmıştır.

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) tarafından 19.12.2007 tarihli Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğe ilişkin açılan davada, "Yoğun kullanılmasına rağmen bazı küçük veya alçak binalarda otomatik yangın algılama sistemlerinin kurulmasına gerek olmadığı" hükümlerini içeren EK-7 tablosu maddelerinin yürütmesinin durdurulması yönünde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu tarafından verilen karara rağmen Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından halen yönetmelikte düzenleyici işlem yapılmaması anlaşılır değildir.

Özellikle belirtiriz denetim kamusal bir görev ve sorumluluktur, piyasanın insafsızlığına bırakılamaz. Kural ihlalleri kabul edilemez. Halkın can ve mal güvenliği kâr hırsına feda edilemez. Bilimin, teknolojinin, mühendisliğin, mimar örgütlülüğünün içinde olduğu bir denetleme mekanizmasının acilen oluşturulması gerektiği açıktır.

Bu maksatla;

- Kültür ve Turizm Bakanlığı'nı turizm belgesi verdiği tesisleri denetlemeye,
- İl özel idarelerini, ruhsat aşamasında istenen yangın güvenlik tedbirlerinin durumu ile ilgili hususların periyodik denetimlerle karşılanıp-karşılanmadığının kontrolünü yapmaya,
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nı, konaklama tesislerini yangına hazırlık, yangın önleme, yangına müdahale tesisatlarının, çıkış yollarının yeterliliği, ekipmanların periyodik muayenelerinin düzgün yapılıp-yapılmadığı, yangınlar esnasında binaları boşaltmayı yönlendirmekle sorumlu personele bu eğitimin verilip-verilmediğini denetlemeye,
- İşletme sahiplerini, insanların can ve mal güvenliğini sağlamak için vasıflı elemanlar eliyle bilimsel ve teknik gereklilikleri yerine getirmeye,
- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nı, yapı üretim süreci ve yapıların işletilmesinin tüm aşamalarında Odaları sürece dahil etmeye, Odaları tarafından Eğitilip Belgelendirilmiş Mühendislerin yer almasını sağlayacak düzenlemeler yapmaya; Danıştay tarafından karar verilen dava hükümleri doğrultusunda mevzuatı revize ederek uygulamaya; yangından korunma sistemlerinin denetimi, periyodik kontrolü, test ve bakımının düzgün şekilde yapılabileceği bir mekanizmanın kurulmasına, yapı ruhsatı sürecinde İtfaiye denetimini zorunlu tutmaya,
- Sigorta Şirketleri'ni, sigorta yapılan yerin Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik, ilgili mevzuat ve standartlara göre bağlı olduğu Odasından belgeli mühendis ve mimarlarca projelendirip-projelendirilmediğini, periyodik kontrol, test ve bakımın düzenli yapılıp-yapılmadığını kontrol etmeye,
- LPG Dağıtım Şirketlerini, doğalgaz tesisatı kontrolünde olduğu gibi ilgili tesisatın teknik düzenlemelere uygunluğunu tespit etmeye, periyodik kontrollerini yaptırmaya ve teknik düzenlemelere uygun olmayan tesislere LPG ikmali yapmamaya,
- AFAD veya Belediyeler Birliği'ni, ülke genelindeki itfaiye istatistik verilerinin toplanacağı, değerlendirileceği, ülke genelindeki itfaiye amirlerinin ve TMMOB'ye bağlı ilgili Mühendis, Şehir Plancıları ve Mimar Odalarının temsilcilerinin katıldığı, periyodik olarak bir araya gelerek görüş alışverişinde bulunacağı, belirtilecek görüşlerin raporlanacağı, eğitim ve danışmanlık hizmetinin sağlanacağı bir komite veya birim kurmaya,

davet ediyoruz.

TMMOB'ye bağlı Elektrik, İnşaat, Makina Mühendisleri ve Mimarlar Odaları olarak, ilgili mevzuat düzenlenmesi ve uygulanması sürecinde her türlü desteğe ve görev almaya hazır olduğumuzu bir kez daha ifade etmek isteriz.

TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

TMMOB MİMARLAR ODASI

13 Mart 2025 ELEKTRİKLİ ARAÇLARIN BİREYSEL ŞARJINDA YASAL DÜZENLEME GEREKMEKTEDİR!

Otomotiv sektörüne hızlı bir giriş yapan elektrikli araçlar son yıllarda tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de trafiğe çıkmış ve sayıları her geçen gün artmaktadır. Elektrikli araç talebindeki bu hızlı artış batarya ve dolum problemlerini de beraberinde getirmektedir.

Bilindiği üzere elektrikli araçların batarya dolum (şarj) işlemi şarj istasyonlarında veya bireysel şarj cihazlarında olmak üzere iki türlü yapılmaktadır. Şarj istasyonları ticari olarak kurulmakta ve ülkemizde son 10 yılda yayımlanan yönetmelikler ile yasal çerçevesi belirlenmeye çalışılmaktadır.

Bireysel şarj cihazlarının tesis edilmesi ve kullanımı ise herhangi bir yasal düzenlemeye tabii değildir ve gerekli denetimden de uzaktır. Elektrikli araç sahipleri konutlarında tesis ettikleri bireysel şarj cihazları ile araçlarını şarj edebilmektedir. Elektrikli araç batarya kapasiteleri, tek dolum ile gidilecek yolu arttırmak amacıyla yapılan yeni çalışmalar sayesinde artmaktadır. Günümüzde elektrikli araç bataryaları ortalama olarak 70-80 kWh değerlerinde olup 100-120 kWh ve daha fazla batarya kapasitesine sahip elektrikli araçlar da vardır. Elektrikli araç batarya şarj süreleri kapasitelerine göre değişmekle birlikte, hızlı şarjda yarım saat ile bir saat, yavaş şarjda ise dört-beş saat sürmektedir. Özet olarak; elektrikli aracın şarj için elektrik şebekesine bağlandığı noktada, hızlı şarjda bir saat süresince 60-70 kWh, yavaş şarjda ise dört-beş saat süreyle saatte 15-20 kWh elektrik enerjisi çekilecektir. Bu miktarlar, konutlarda ortalama günlük elektrik tüketiminin yaklaşık 8-10 kWh olduğu dikkate alınarak değerlendirilmelidir.

Bireysel şarj cihazlarının güvenli bir şekilde kullanımı için mühendis uzmanlığına ve yasal düzenlemelere ihtiyaç vardır!

Konutlarda elektrikli araçların batarya şarjı için bireysel şarj cihazı kullanımında birçok teknik konuya dikkat edilmesi ve tedbirler alınması gerekir. İster müstakil konutlarda olsun ister apartmanlarda olsun bireysel şarj cihazı kullanımı için öncelikle elektrik tesisatının yeterli olup olmadığı veya ne kadar fazladan güç çekilebileceği SMM(Serbest Müşavir Mühendis) belgeli mühendisler tarafından belirlenmelidir. Mevcut bina ve şebeke elektrik tesisatının yeterliliği belirlendikten sonra, yine SMM belgeli mühendisler tarafından "tadilat projeleri" hazırlanıp ilgili mercilerce onaylanmalı ve onaylı projeye göre uygulama yapılmalıdır.

Son zamanlarda Odamıza başvurup, konuyla ilgili bilgi talep eden çok sayıda apartman ve site yönetimi bulunmaktadır. Özellikle büyük apartmanlarda ve sitelerde herhangi bir mühendislik hizmeti alınmadan tasarlanan elektrikli araç şarj işleminin bireysel şarj cihazlarıyla yapılması çok tehlikelidir. Bu tehlikeler sigortaların atması, tesisattaki cihaz ve bağlantı elemanlarının aşırı ısınması, bina ana besleme kablosunun ve diğer kabloların yanması gibi durumlarla ortaya çıkabilir ve felakete sonuçlanabilecek yangınlara davetiye çıkarabilir.

EMO olarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nu, Elektrik Dağıtım Şirketlerini, Valilikleri, İtfaiye Daire Başkanlıklarını ve Müdürlüklerini uyararak istiyoruz: Bu konuda en kısa zamanda gerekli yasal düzenlemeler yapılmalı, uygulamalar sıkı denetimlere tabi tutulmalı ve periyodik kontrollerle olası güvenlik açıklarının önüne geçilmelidir. Bu vesileyle EMO olarak ilgili mevzuat çalışması süreçlerinde görev almaya hazır olduğumuzu kamuoyunun bilgisine sunarız.

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

23 Mart 2025 HALKIN DEMOKRATİK İRADESİNE İPOTEK KONULAMAZ! KURTULUŞ YOK TEK BAŞINA YA HEP BERABER YA HİÇ BİRİMİZ!

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Başkanı Ekrem İmamoğlu ile ilgili son gelişmeler benzerlerine ancak darbe koşullarında yaşanan bir düzeye erişmiştir.

Önce hukuksuz diploma iptali kararı ve ardından yaşanan gözaltı uygulamaları sadece Ekrem İmamoğlu'na yönelik bir saldırı değil aynı zamanda demokrasinin en asgari ölçütü olan halk iradesine ve seçme seçilme hakkına yönelik bir saldırı girişimidir.

İmamoğlu nezdinde alınan bu siyasi kararlarla bir kez daha yargı eliyle demokratik süreçlere, halkın iradesine ve siyasete müdahale edilmekte, tüm toplumsal muhalefete göz dağı verilmektedir..

Ülkeyi yönetenlerin kendi siyasi ajandalarına göre suni gündemler ve hukuk dışı yollarla muhalefeti etkisizleştirmeye yönelik bu baskı ve dayatmalar asla kabul edilemez.

Hiç kimsenin halkın demokratik iradesine ipotek koymaya hakkı yoktur.

Bizler, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve bağlı Odaları olarak; Türkiye'nin geleceğinin dikta uygulamalarından değil demokrasinin evrensel değerlerinden geçtiğini bir kez daha vurguluyoruz.

Eşit, demokratik, aydınlık ve gerçekten bağımsız yarınlarımız için “Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiç birimiz” diyoruz.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

Bilgisayar Mühendisleri Odası

Çevre Mühendisleri Odası

Elektrik Mühendisleri Odası

Fizik Mühendisleri Odası

Gemi Makinaları İşletme Mühendisleri Odası

Gemi Mühendisleri Odası

Gıda Mühendisleri Odası

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası

İçmimarlar Odası

İnşaat Mühendisleri Odası

Jeofizik Mühendisleri Odası

Jeoloji Mühendisleri Odası

Kimya Mühendisleri Odası

Maden Mühendisleri Odası

Makina Mühendisleri Odası

Metalurji ve Malzeme Mühendisleri Odası

Meteoroloji Mühendisleri Odası

Mimarlar Odası

Petrol Mühendisleri Odası

Peyzaj Mimarları Odası

Şehir Plancıları Odası

Tekstil Mühendisleri Odası

Ziraat Mühendisleri Odası

24 Mart 2025 ENERJİ ŞİRKETLERİNE “SON KAYNAK” AKTARIMI

EÜAŞ’tan Ucuza Alıp Katlayarak Satacaklar

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK), dağıtım şirketlerinin ikiz kardeşi olan görevli tedarik şirketlerinin son kaynak tedariki kapsamındaki fahiş rakamlarla yurttaşlara sattığı enerjiyi, kamunun elektrik üretim şirketi Elektrik Üretim Anonim Şirketi’den (EÜAŞ) ucuza temin etme olanağı sağladı.

Resmi Gazete’de 22 Mart 2025 tarihinde yayımlanan Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu’nun (EPDK) 13400 sayılı kararına göre, görevli tedarik şirketleri, son kaynak tedariki kapsamındaki tüketiciler için temin edecekleri elektrik enerjisinin yüzde 50’inden az olmayacak miktarını EÜAŞ’tan temin edecekler. Karara göre, görevli tedarik şirketleri 31 Aralık 2029 tarihine kadar takvim yılı bazında yüzde 50’inden az olmayacak şekilde enerjilerini EÜAŞ’tan alabilecekler.

Söz konusu EPDK kararı, Elektrik Piyasası Kanunu’nun 26’ncı maddesinin 11’inci fıkrasında yer alan “Kurul tarafından son kaynak tedarikçisi olarak yetkilendirilen tedarikçiler, son kaynak tedarikçisi kapsamındaki müşteriler için temin ettiği elektrik enerjisinin Kurul tarafından belirlenecek oranı kadarını EÜAŞ’tan temin etmekle yükümlüdür” hükmüne dayanmaktadır. Söz konusu kanun maddesi, enerji tedarik şirketleri için kurul tarafından belirlenecek oranda EÜAŞ’tan temin etme zorunluluğu getirmeyi amaçlasa da uygulamada EÜAŞ için yeni bir yük yaratmıştır.

Öncelikle, söz konusu EPDK kararı “yüzde 50’inden az olmayacak şekilde” ifadeleriyle görevli tedarik şirketlerine, son kaynak tedariki kapsamındaki tüketiciler için yüzde 100’e kadar EÜAŞ’tan enerji alabilme olanağı sağlamaktadır. Görevli elektrik tedarik şirketlerine bir zorunluluk getiriyormuşçasına yapılan bu düzenleme, EÜAŞ’ın en son Kasım 2023’te değiştirilen piyasa şartlarına göre çok düşük kalan bir tarifeyle şirketlere enerji temin etmek zorunda kalmasına neden olacaktır.

EPDK’nın 9 Kasım 2023 tarihli kararına göre, kamu elektrik üretim şirketi olan EÜAŞ, Kasım 2023’ten bu yana görevli tedarik şirketlerine yapılan satışlarda aktif elektrik enerji bedelini kWh başına 48,2187 kuruş olarak uygulamaktadır. Üstelik, Ağustos 2023’te 110 kuruş olan bu rakam Kasım 2023’te yüzde 56’yı aşacak şekilde indirilmiş, yüksek enflasyona rağmen ülkedeki hiçbir metada örneğine rastlanmayacak şekilde bugüne kadar da artış yapılmamıştır.

EÜAŞ, esasen elektrik dağıtım şirketlerine kayıp enerji kapsamında birim fiyatı 175 kuruş, genel aydınlatma kapsamında ise 380 kuruş olan bir tarife uygulamaktadır. Genel aydınlatma faturaları kamu tarafından ödenirken, kayıp enerji bedeli ise dağıtım bedeli içinde yurttaşların faturalarına otomatik olarak eklenmektedir. Bu bedeller yüksek tutulurken, elektrik dağıtım şirketlerine - kâğıt üstünde yapışık ikiz kardeşleri olan - görevli tedarik şirketlerine ise 48,2187 kuruştan enerji temin edilmesi, liberal piyasa şartlarına göre bile açıkça kaynak aktarımıdır.

Yurttaşlardan alınan vergilerle finanse edilen kamu şirketinden 48,2187 kuruştan enerji alan görevli tedarik şirketi, bu enerjiyi son kaynak tedariki kapsamındaki tüketicilere fahiş rakamlarla satma olanağı elde etmektedir. EPDK’nın sitesinde yer alan fatura hesaplama aracına göre, son kaynak tedariki kapsamında örneğin 1 Mart - 23 Mart 2025 tarihleri arasında 1000 kWh tüketimi olan bir konut için 2.675,22 TL’si enerji, 1.365,18 TL’si dağıtım, 551,18 TL’si ise vergilerden oluşan toplamda 4.591,57 TL’lik bir fatura ödenecektir.

Bu faturadan tahsil edilen 551,18 TL vergi olarak kamuya aktarılacakken, 2.675,22 TL görevli tedarik şirketine, 1.365,18 TL ise dağıtım şirketine kalacaktır. Birbirlerinin ikizi olan ve yalnızca muhasebeleri kâğıt üzerinde ayrıştırılan bu şirketlere toplamda 4.040 TL aktarılacaktır. Basit bir hesaplama, konut kullanıcısına sunulan enerji için tedarik şirketinin EÜAŞ’a yalnızca 482,1 TL ödeyeceği görülmektedir. EPDK’nın, Resmi Gazete’de bir gece yayımladığı bir kararla şirketlere bu ölçüde kâr marjı yaratmasına izin verilmemelidir.

Tedarikçisini seçme hakkının bile kâğıt üzerinde kaldığı bu sözde serbest piyasanın yurttaşlara maliyeti artık sürdürülemez bir noktaya gelmiştir. Görevli tedarik şirketlerine mahkûm edilmek bir yana, bu şirketlere düzenli olarak kamu kaynaklarının aktarılmasının zorunluluk haline gelmesi kabul edilemez. Enerji maliyetlerinin enflasyon üzerindeki etkisini sınırlamak için kamunun bir an önce doğrudan yatırım yapması ve elektrik dağıtım hizmetlerini de maliyetine sürdürmesi gerekir. Elektrik alanında üretimden dağıtıma kadar tüm süreçleri yönetecek dikey entegre bir kamu tekeli yeniden kurulmalıdır. Kamu kaynaklarının sonu belirsiz bir biçimde özel sektöre transfer edilmesinin aracı haline dönüşen EPDK kapatılarak yerine, kamulaştırma işlemlerini yürütecek Kamulaştırma İdaresi Başkanlığı kurulmalıdır.

Elektrik Mühendisleri Odası

49. Dönem Yönetim Kurulu

5 Nisan 2025 FATURADA ARTAN YÜK: DAĞITIM BEDELİ

Asgari Konut Faturasında Dağıtım Bedeli Dizginlenemiyor

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) açıkladığı yeni elektrik tarifesıyla, 5 Nisan 2025'ten itibaren geçerli olmak üzere konutlarda yüzde 25 zam yapılmıştır. Tarife değişikliğinden, son kaynak tedarik tarifi için belirlenen yıllık tüketim limitlerini aşmayan perakende satış tarifi kapsamındaki aboneler etkilenecektir.

Resmi Gazete'de bugün (5 Nisan 2025) yayımlanan ve yürürlüğe giren tarife değişikliği incelendiğinde; konutlar için günlük 8 kWh olarak belirlenen limitin altında kalan abonelere uygulanan perakende enerji bedeline zam yapılmazken, yüksek kademede abonelere 1 kWh için 1,391181 TL olarak uygulanan birim fiyat, yüzde 16,1 artışla 1,61546 TL'ye yükseltilmiştir. Konut abonelerine 1,365179 TL olarak uygulanan dağıtım bedeli ise yüzde 34,5 artışla 1,836166 TL olmuştur. Böylece, konut abonelerinin dağıtım bedeline her iki kademede yüzde 34,5 artış yapılarak, fatura toplamına yüzde 25 zam yansıtılmıştır.

Konutlar için Asgari Tüketim (230 kWh) Üzerinden Aylık Elektrik Faturasındaki Bedel Değişimleri (TL)			
Bedeller	1 Nisan 2021 TL	5 Nisan 2025 TL	Fark %
Enerji Bedeli	91,2	113,6	24,5
Dağıtım Bedeli	56,9	422,3	642,1
Fon ve Vergiler	35,3	59,8	69,6
Fatura Toplamı	183,4	595,8	224,8

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) hesaplamalarına göre, 4 kişilik bir ailenin asgari yaşam standartlarını korumak için aylık 230 kWh enerji tüketeceği varsayılmaktadır. Günlük ortalaması 8 kWh'i geçmeyen bu tüketim için aile bütçesinden ayrılması gereken 476,6 TL, bu zamlarla birlikte 595,8 TL'ye yükselmiştir. Nisan 2025 itibarıyla oluşacak düşük tüketimli konut faturasının yalnızca yüzde 19,1'i enerji bedelinden oluşacaktır. Faturanın yüzde 70,9'unu ise dağıtım bedeli oluşturmaktadır. Fon ve vergilerin oranı ise yüzde 10'da kalmaktadır. Son tarife değişikliğiyle, zaten yüzde 65,9 düzeyinde olan dağıtım bedelinin payı artarak yüzde 70'i de aşmıştır. 2022 yılında 4 kişilik bir ailenin asgari tüketim faturasının toplamında yüzde 22 düzeyinde olan dağıtım bedelinin, Nisan 2025'te faturanın yüzde 70'ini aşması kabul edilemez.

1 Nisan 2021'de 4 kişilik ailenin elektrik asgari faturası 183,4 TL idi. Aradan geçen 4 yıllık dönemin sonunda, 1 Nisan 2025 itibarıyla yüzde 224,8 artışla 595,8 TL'ye yükselmiştir. Değişimin detaylarına bakıldığında, dağıtım bedeli yüzde 642 artarken, enerji bedeli yalnızca yüzde 24,5 artmıştır. Özetle, dağıtım bedelindeki fahiş artış yaşanmasa, dağıtım maliyetlerindeki artış enerji üretim maliyetlerindeki gibi şekillenirse, fatura toplamına yansıyan artış yüzde 24,5 ile sınırlı kalırdı. Bu durumda, 1 Nisan 2025 itibarıyla aynı tüketime sahip konutlara 595,8 TL yerine 228 TL fatura edilirdi. Aradaki fark, elektrik dağıtım özelleştirmelerinin yurttaşlara yarattığı yükün son 4 yıllık kısmı olarak nitelendirilebilir. Bu rakamlar, enerji üretim maliyetlerinin artmadığı koşullarda bile dağıtım bedeline zam yapıldığını ve özellikle dar gelirli vatandaşlardan dağıtım şirketlerine kaynak aktarıldığını işaret etmektedir.

Özerk Yönetime Devredilmeli

Doğal olarak faturanın en önemli kalemi olması gereken enerji bedelinin, dağıtım bedelinin çok gerisinde kalması, piyasanın çarpık bir biçimde yapıldığını gözler önüne sermektedir. Dağıtım bedelindeki bu artış, hizmetin fahiş fiyatla verildiğinin temel göstergesidir. Ucuz, kaliteli ve güvenilir enerjiye erişim, tüm yurttaşlar için temel haktır. Kamu eliyle yürütülmesi gereken hizmetin özelleşmesi, pahalılık yaratmanın yanında, kamu kaynaklarının özel sektöre sınırsızca aktarılmasına yol açmıştır. Dağıtım şirketlerine kaynak aktarıldığı bir Türkiye tablosu, artık geride bırakılmalıdır. Enerji alanında, ticari ve siyasi çıkarlardan uzak, üretim sektörleri başta olmak üzere genel ekonomiyi destekleyecek şekilde tarifeleri belirleyebilecek özerk bir yönetim hayata geçirilmelidir. Arz güvenliğini sağlamak ve toplam maliyeti düşürmek için özelleştirilen üretim tesisleri ve dağıtım bölgelerinin kamulaştırılması acilen gündeme alınmalıdır. Kamu kaynaklarının sonu belirsiz bir biçimde özel sektöre transfer edilmesi dışında işlevi kalmayan EPDK kapatılarak, yerine kamulaştırma işlemlerini yürütecek Kamulaştırma İdaresi Başkanlığı kurulmalıdır.

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

22 Nisan 2025 HAVUZLAR İÇİN ÖNLEM ALINI!

Yaz aylarında, özellikle park ve bahçelerdeki ss havuzlarında, havuzu bulunan binalarda ya da havuz ileten tesislerde elektrik kaynaklı kazaların sayısı artış göstermektedir. Elektrik çarpması sonucunda ölümlere neden olan kazalar, büyük ölçüde yeterli önlem alınmaması ve elektrik tesisatlarının denetlenmemesinden kaynaklanmaktadır. 20 Nisan 2025 tarihinde, Kırklareli'nde bir çay bahçesinde ss havuzuna düşen 5 yaşındaki çocuk ve onu kurtarmaya çalışan üç kişi elektrik akımına kapılarak yaralandı. Elbette kazaya ilişkin detaylar bilirkişi incelemesi sonucu ortaya çıkacaktır ancak içinde ss havuzu bulunan bu tesiste iyi projelendirilmiş, kontrolden geçmiş, kontrol sonrası eksikleri giderilmiş bir elektrik tesisatı olsaydı, olası insan hatalarına rağmen bu kazanın önlenebileceğini vurgulamamız gerekir.

Özellikle çocukların serinlemek için tercih ettiği ve belediyelerin sorumluluğunda olan ss havuzlarında yaşanan elektrik çarpmaları, her yıl onlarca küçük çocuğın hayatına mal olmaktadır. Çocukların, yaşanabilecek olası tehlikelerden habersiz bir şekilde eğlence veya serinleme amacıyla sıklıkla girdikleri ss havuzları, ŗu anki hâliyle can güvenliği açısından önemli riskleri içerisinde barındırmaktadır.

Uzun yıllardır, Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) tarafından gerek görsel gerekse yazılı medyada dile getirilen önlemler alınmadığı için, bu yaz da çocuklarımızın hayatından endişe duyduğumuzu kamuoyuyla paylaşmak isteriz. Bu konuda, EMO tarafından 31 Mayıs 2005 tarihinde ulusal ve uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan ve ilgili bakanlığa gönderilen Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği aradan geçen 20 yıla rağmen yayımlanmamıştır. Odamız geçtiğimiz aylarda başlayan Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği revizyon çalışmalarında da uluslararası standartlara uygun değişikliklerin yapılması için görüşlerini yetkililerle paylaşmaktadır. Bu konuda gerekli değişikliklerin ve iyileştirmelerin yapılması ertelenemez bir zorunluluktur.

Diğer bir sorumluluk ise yerel yönetimlere düşmektedir. Her ne kadar mevcut Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği'nde havuzlara ilişkin detaylar yer almasa da, sorunun çözümüne yönelik önlemleri almaları, özel işletmelere de aldirmaları gerekir. Elektrik çarpmalarına karşı koruma, kablolama sistemi, donanım seçimi ve montajı, priz, armatür seçimi ve ışıklandırma, elektrikli tulumbarlar, elektrikli ısıtıcılar vb. tüm elektriksel donanım ve cihazların, direkt veya dolaylı temasa karşı korumalı olacak şekilde uluslararası standartlara uygun önlem alınmalıdır. Belediyeler tarafından, TS HD 60364-7-702 Binalarda Elektrik Tesisatı Bölüm 7 – Özel Tesisat veya Mahaller için Kurallar, Kısım 702 – Yüzme Havuzları ve Diğer Havuzlar standardına göre gerekli güvenlik önlemleri mutlaka alınmalı veya alınmasına yönelik uzman kuruluşlardan destek istenmelidir.

Ülkemizde yaşanan elektrik kazalarının ve elektrikten kaynaklanan yangınların tekrarlanmaması için, yönetmelik çalışmalarının söz konusu standartları da içerecek şekilde bir an önce yayımlanması ve tesisatların buna uygun olarak yapılması gerekmektedir. Mevcut yönetmeliğin yetersiz kalması sebebiyle, yaz aylarında ss havuzları başta olmak üzere tüm havuzlarda meydana gelebilecek olası can kayıplarına engel olmak için tüm yetkilileri uyarıyoruz. Ss havuzları, uluslararası standartlara uygun hâle getirilinceye kadar çocukların bu havuzlara yaklaşması engellenmeli, her ihtimale karşı tüm mevcut havuzlar kontrol edilerek, yukarıda belirttiğimiz temel tedbirlerin yerine getirilmesi sağlanmalıdır. Havuzlarda su altında çalışan elektrik tesisatı acilen denetlenmeli ve periyodik kontrol kapsamına alınmalıdır. Yeni yapılacak veya yenilenecek ss havuzları için ise yönetmelik hükümleri yeterli kabul edilmeyerek, ilgili uluslararası standartlara uygunluk sağlanmalıdır.

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

16 Mayıs 2025 ELEKTRİK NEDENLİ ORMAN YANGINLARI İÇİN ÖNLEM ÇAĞRISI

Ülkemizde yaz aylarının gelmesiyle birlikte orman yangınları da artmakta, milli servet niteliğindeki ormanlarımızı ihmal nedeni olarak kaybetmekteyiz. Yangınların bir kısmı mangal ateşi, sigara izmariti, cam kırıkları nedeni olmasına karşın birçok orman yangınında görüldüğü gibi elektrik şebekesinden kaynaklı da olmaktadır.

2024 yılı Haziran ayında Diyarbakır'ın Çınar ilçesinde başlayan ve tüm bölgeye yayılan yangında 17 yurttaşımız kaybedilmiş, facianın "anız" yangınından kaynaklandığı iddia edilse de savcılık tarafından hazırlanan ön raporda yangının "elektrik" kaynaklı olduğunun belirlendiği anlaşılmıştır. Ayrıca Odamızın bölgede yaptığı incelemede, havai hat izolatörlerinin kırık olduğu gibi dağıtım şebekesi sorunlarının olduğu tespit edilmiştir. Benzer şekilde geçtiğimiz yıllarda Ege Bölgesi'nde yaşanan orman yangınlarının bir kısmının da elektrik kaynaklı olduğu yapılan araştırmalar sonucu belirlenmiştir.

Ülkemizde elektrik şebekesinden kaynaklı orman yangınlarının son bulması, gerekli önlemlerin alınması için ilgili kurum ve kuruluşlara çağrıda bulunuyoruz.

Elektrik Hatları Kontrol Edilsin

Elektrik dağıtım şirketleri tarafından ormanlık bölgelerde yer alan elektrik hatları yaz mevsimi öncesi ve mevsim boyunca sürekli kontrol edilmeli, hatlarda tekniğine uygun yapılmamış ya da gevşek ekler ve bağlantılar, kırık izolatörler, uygun olmayan YG sigortalar düzeltilmeli, topraklama sisteminin işlerliği ve yönetmeliğe uygunluğu kontrol edilmeli, elektriksel koruma önlemleri kontrol edilmeli, elektrik direk diplerinin temizliği ve hat güzergâhındaki ağaçların bakımı gerçekleştirilmeli, özet olarak nakil hatlarının ve trafoların bulunduğu bölgelerde temizlik çalışmaları yürütülmelidir.

Orman Genel Müdürlüğü tarafından orman içinde yer alan tüm elektrik hattı güzergâhındaki ağaçların bakımı ve budanması yapıldığı takip edilmeli, dalların iletim hatlarına temasına izin verilmemelidir.

Ayrıca sorumlu kurumlarca ormanlık bölgelerde elektriksel ark risk analizleri ile yangın risk analizi yapılarak elektrik tesisleri ile ilgili tasarım ve uygulamada gerekli önlemler alınmalıdır.

Yangınlara neden olan kamu malı elektrik dağıtım hatları, özelleştirmelerden sonra özel dağıtım şirketleri tarafından işletilmekte ve bakımları yapılmaktadır. Bakım ve onarım çalışmaları, daha fazla kâr elde etmek amacıyla taşeron firmalara ihale edilmektedir. Teknik kapasitesi ve yetisi azalan dağıtım şirketlerinin yerine getirmediği her hizmetin ölümlü kazalara yol açabileceği, orman gibi milli servetimizin de kaybına neden olabileceği unutulmamalıdır.

Özelleştirme İsrarını Bitirin

Öte yandan yangınların büyümeden en kısa sürede söndürülmesi için teknik hazırlık yapılmalıdır. Yangınlar, yanacak ağaç kalmadığı için değil, zamanında müdahale edilerek söndürülmelidir. Günümüzde yangınların büyümeden tespit edilebileceği sensörler ve kameraların da yer aldığı, görüntü işleme ve yapay zekâ yazılımlarının yer aldığı sistemler kullanılmalı, müdahale ekipmanlarının yanı sıra yangın algılama ve erken uyarı sistemlerine de yatırım yapılmalıdır.

Bir yandan dağıtım şebekesinin özelleştirilmesinin yarattığı sorunlarla boğuşurken, bir yandan da TEİAŞ'ın özelleştirilmesine yönelik çalışmalar ısrarla sürdürülmektedir. Özelleştirme İdaresi'ne verilen süreler defalarca uzatılmış, son olarak 27 Aralık 2024 tarihli ve 9326 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla hazırlık işlemleri için 31 Aralık 2026'ya kadar süre uzatılmıştır. Elektrik şebekesinin omurgası olan iletim şebekesini işleten TEİAŞ'ın özelleştirilmesi halinde, yalnızca arz güvenliği riske atılmayacak, bununla birlikte iletim şebekesinin bakımlarının aksamasına ve orman yangınları başta olmak üzere doğrudan can ve mal güvenliği riskleri oluşmasına neden olacaktır. Yazın yangın, kışın kar yağışıyla birlikte yaygın elektrik kesintileriyle can kaybına yol açan bu yıpratıcı sarmaldan çıkış için kesin çözüm; elektrik dağıtım şebekesinin kamulaştırılması, gerekli teknik personelin istihdam edilmesi, yatırımların yapılması ve alanın merkezi bir plan ve kamusal anlayışla yeniden yapılandırılması olacaktır.

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

3 Haziran 2025 TÜKETİCİ HAKEM HEYETİ'NDEN EMSAL KARAR: ENERJİSA TOROSLAR ELEKTRİK, FATURAYA YANSITILAN HAKSIZ BEDELİ TÜKETİCİYE İADE EDECEK

Mersin`de yaşayan bir vatandaş Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş. tarafından düzenlenen yüksek elektrik faturasına itiraz ederek Mersin İl Tüketici Hakem Heyeti'ne başvurdu. Elektrik Mühendisleri Odası tarafından hazırlanan, yurttaşların faturalarına yansıyan haksız bedellerin iadesi talebini içeren örnek dilekçe ile yapılan başvuru sonuç verdi. Heyet, tüketicinin şikâyetini haklı bularak dağıtım şirketinin Mart 2025 dönemine ait 2.305,00'lik fatura bedelini yasal faizi ile iade etmesine karar verdi. Karar, EPDK mevzuatı çerçevesinde kamu yararı ilkesine hatırlatmada bulunan, tüketici lehine verilmiş emsal nitelikte bir karar olarak dikkat çekti.

Kamuoyunun da yakından takip ettiği gibi geçtiğimiz yıl Ekim ayında elektrik abonelerinin gündemine giren ve Şubat 2025 tarihi itibarıyla uygulamaya konulan Son Kaynak Tedarik Tarifesi Tebliği ile faturalara yansıyan haksız bedellere ilişkin tepkiler devam ediyor. Odamızın Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun 16.11.2024 tarih ve 32724 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 07.11.2024 tarih ve 12989 sayılı Kurul Kararı ile Son Kaynak Tedarik Tarifesinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ'in 5. ve 6. maddelerinde yer alan tüketim miktarına ilişkin değişikliğin iptali hakkında açtığı davada henüz bir gelişme olmasa da, Mersin İl Tüketici Hakem Heyeti'nden bir emsal karar geldi. Heyet 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun'un amaç başlıklı 1. maddesinde yer alan "kamu yararına uygun olarak tüketicinin sağlık ve güvenliği ile ekonomik çıkarlarını koruyucu, zararlarını tazmin edici, çevresel tehlikelerden korunmasını sağlayıcı, tüketiciyi aydınlatıcı ve bilinçlendirici önlemleri almak, tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimlerini özendirme ve bu konulardaki politikaların oluşturulmasında gönüllü örgütlenmeleri teşvik etmeye ilişkin hususları düzenlemektir" ifadesine dayanarak elektrik dağıtım şirketi ve vatandaş arasındaki uyuşmazlığa konu elektrik faturasını ayıplı hizmet olarak değerlendirdi. Heyet dosya incelemesinin ve bilirkişi raporunun sonucunda söz konusu uyuşmazlığın, 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanununun 13. ve 14. Maddesinde tanınan ayıplı hizmet olması nedeniyle 2.305,00 TL'nin Tüketici Hakem Heyeti'ne başvuru tarihi olan 22 Mart 2025 tarihinden başlayarak yasal faizi ile birlikte iadesine karar verdi. Tüketici Hakem Heyeti Karar Tutanağı'nda ayrıca şikâyet konusu firmadan 24 Mart 2025 tarihinde yazılı savunma istenildiği ve firmanın savunmasında "Yapılan inceleme sonucunda başvuruya konu olan elektrik tüketim faturasının doğru şekilde hesaplandığı tespit edilmiştir. Tüm bu nedenlerle başvurunun reddine karar verilmesi gerekmektedir." şeklinde beyanda bulunduğu da yer aldı.

Habere konu kararı ve örnek dilekçeyi kamuoyunun bilgisine sunarız.

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

24 Haziran KAMU DENETİMİ BİTİYOR, DOĞA SERMAYEYE TESLİM; ENERJİ BAHANESİYLE “SÜPER” TALAN

AKP milletvekilleri tarafından 19 Haziran 2025 tarihinde TBMM’ye, 2/3159 esas numaralı “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” sunuldu. Kamuoyunda “süper izin teklifi” olarak bilinen bu düzenleme, komisyondan jet hızıyla geçirilmiş ve rekor bir hızla Meclis genel kurulunda görüşülmek üzere bugün gündeme alınmıştır. Doğrudan doğruya bir talan ve gasp düzenlemesi niteliğindeki bu teklif, kamuoyunda tartışılmadan kanunlaştırılmak istenmektedir.

Tek bir “torba” teklifle maden, zeytincilik, mera, orman ve çevre kanunlarıyla enerji piyasası düzenlemeleri hükümsüz kılınarak, ekonomik ve toplumsal zararlar pahasına maden ve enerji şirketlerinin yararına düzenleme yapılmak istenmektedir. Kapalı kapılar ardında geliştirilen bu teklif için meslek örgütlerinden, bilim insanlarından ve yurttaşlardan görüş alınmamış, sermayenin talepleri doğrultusunda Anayasa’nın eşitlik ve katılımçılık ilkeleri yok sayılmıştır.

ÇED süreçlerini etkisizleştiren, başta yerel yönetimler olmak üzere kamunun denetleyici fonksiyonlarını budayan, izin süreçlerini otomatikleştiren ve kimi durumlarda başvuru yapılmasına bile gerek duymayan bu teklif, açıkça kamu yararına aykırıdır. Orman, mera ve zeytinlik alanlarda maden ve elektrik santrali projelerinin önünü açan bu teklif, denetleme görevi olan kurumların görüş verme süresini kısaltmakta, süre içinde yanıt verilmezse görüş otomatik olarak “olumlu” kabul edilmektedir. Neredeyse bildirimde bulunmanın yeterli sayılacağı bu düzenleme, sermayeyi “izin” alma zahmetinden bile kurtarmaktadır.

Kurulu Gücümüz Yeterli

Teklifin genel gerekçesinde, yıllık yüzde 3,5-4 oranında artan bir enerji ihtiyacı olduğu iddia edilerek, arz güvenliğini sağlamak için yeni yatırımların kolaylaştırılması gerektiği ifade edilmektedir. Oysa ülkemizin kurulu gücü, uzun yıllar ihtiyacımızı karşılayacak niteliktedir. Mayıs 2025 itibarıyla 118.721 MW kurulu gücümüz bulunmaktadır. Diğer yandan, anlık maksimum puant yük 58.172 MW’dır. TEİAŞ’ın halka açık verilerine göre, ülkemizin enerji santrallerinin ortalama emre amadelik oranı yüzde 55 ile 60 arasındadır. Bu gerçek göz önünde bulundurulduğunda, mevcut kurulu gücümüz puant yükü rahatlıkla karşılamaktadır. Ülkenin enerji ihtiyacı gerekçe gösterilerek zeytinliklere, mera ve ormanlara dönük büyük bir talan anlamına gelecek bu tasarının hiçbir mantığı bulunmamaktadır.

Uluslararası sermaye ve enerji tekellerinin taleplerini karşılamaya yönelik bir hazırlık niteliğindeki bu teklif, yalnızca yenilenebilir enerji kaynaklarının faaliyetine ilişkin izin alma sürelerini kısaltmakla kalmaz, aynı zamanda doğa talanını büyütme riski yaratır. Uluslararası sermayenin enerji alanını öncelikli yatırım alanı olarak gördüğü ve bu nedenle her türlü kamusal denetimin ortadan kaldırılmak istendiği bilinmektedir. Karadeniz Bölgesi’nde HES’lerin yol açtığı çevre tahribatı, bu kez ülke genelinde güneş ve rüzgâr santrali yatırımlarıyla oluşma riski taşımaktadır. Ormanların, meraların, su kaynaklarının ve yöre halkının nasıl etkileneceğine bakılmaksızın yatırımların “hızla” hayata geçirilmesi, yaşam alanlarında yeni kaoslara neden olacaktır.

Tekliften Kaçak Santrallara İmar Affı Çıktı

Kanun teklifiyle, yenilenebilir enerji tesislerinin imar planları ve yapı ruhsatı işlemlerinin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yapılabilmesine olanak tanınırken, yapı ruhsatı veya izin belgesi olmadan işletmeye alınmış elektrik üretim tesisleri için “imar affı” getiriliyor. Statik uygunluk raporu ve fenni mesuliyet belgesi ile Bakanlık tarafından Üretim Tesisi Uygunluk Belgesi veriliyor, önceki idari cezalar ve yargı süreçleri iptal ediliyor. Ayrıca, YEKA kapsamında mera tahsisi için ÇED raporu şartı kaldırılırken, ormanlık alanlarda ölçüm veya sondaj için önlisans veya üretim lisansı şartı aranmamasına hükmediliyor. Bunun yanı sıra, teklifle EPDK’ya 2030 sonuna kadar acele kamulaştırma kararı alma yetkisi veriliyor. Bu yetki, yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı önlisans veya üretim lisansı bulunan tesisler için özel mülkiyete konu taşınmazların temini amaçlıyor. Bu durum, çoğunlukla santral kurulumu veya enerji nakil hatları için yöre halkının tarımsal üretim amaçlı kullandığı arazilerin şirketlere tahsis edilmesine yol açacaktır.

Kamudaki izin süreçlerini kısaltma ve bürokrasiyi azaltma gibi söylemlerle TBMM’den geçirilmeye çalışılan bu teklif, yalnızca yeni yatırımları kolaylaştırmakla yetinmemekte, gerekli izinler alınmadan hayata geçirilen santralleri bile yasallaştırmaktadır. Süper izin teklifi olarak bilinen bu düzenleme ile geciken izin sürelerinin hızlandırılması istenseydi, söz konusu kamu kurumlarının güçlendirilmesi öngörülürdü. Tersine, yatırımcı şirketin “beklediği hız” ulaşmayan kamu kuruluşunun vereceği “izin” ortadan kaldırılmaktadır.

Teklifin özü, sermayenin istediği yerde ve istediği koşullarda yatırım yapmasına olanak sağlamak, ülke kaynaklarını uluslararası tekelere ve yerli işbirlikçilerine “süper bir hızla” aktarmaktır. Oysa enerji alanında kronikleşen sorunların çözümü, etkin bir kamu denetiminin sağlanması ve alanın kamu yararına yeniden şekillendirilmesinden geçmektedir. Pahalı enerjinin enflasyon ve ekonomi üzerindeki yükünü düşürmek için üretimden dağıtıma kadar tüm süreçleri yönetecek dikey entegre bir kamu tekeli yeniden kurulmalıdır. Kamu kaynağı olan doğal zenginliklerin sonu belirsiz bir biçimde özel sektöre transfer edilmesinin aracı haline dönüşen EPDK kapatılarak, yerine kamulaştırma işlemlerini yürütecek bir Kamulaştırma İdaresi Başkanlığı kurulmalıdır.

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

18 Temmuz 2025 EMO-İMO-İMO-İMO: YANGIN GÜVENLİĞİ DENETİM SİSTEMİ ALARM VERİYOR!

YANGINLARIN ÖNLENMESİ VE YAPI GÜVENLİĞİ İÇİN KAMU ADINA DENETİM SAĞLANMALIDIR!

Altı gün önce 12.07.2025 tarihinde Ankara'nın Çankaya İlçesi Alacaatlı Mahallesi'nde bulunan bir sitedeki 26 katlı apartmanda yangın çıkması sonucu 3,5 aylık bir bebeğin de bulunduğu üç yurttaşımız hayatını kaybetti. Bir süre önce de 06.06.2025 tarihinde Diyarbakır Merkez Kayapınar İlçesi Fırat Mahallesi 566. Sokak'taki apartmanda çıkan yangında üçü çocuk dört yurttaşımız hayatını kaybetti. 21.01.2025 tarihinde ise Kartalkaya Grand Kartal Otel yangınında 36 çocuk, 78 yurttaşımız hayatını kaybetti. Tüm yangınlarda kaybettiğimiz yurttaşlarımızın yakınlarına başsağlığı, yaralılara acil şifalar diliyoruz.

Binalarda yangın güvenliği, can ve mal kaybını önlemek açısından kritik bir konudur. Proje aşamasından başlayarak yapım sürecinde ve malzeme seçiminde yangın güvenliği önlemlerinin doğru şekilde uygulanmasını gerektirmektedir. Yangın güvenliği açısından öncelikle yapılması gereken şey, pasif ve aktif önlemler olarak insanların binadan tahliyesini güvenli olarak sağlamaktır. Bu önlemler; binada kullanım sınıfına bağlı olarak, Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik'te belirtilen kaçış yollarının ve kaçış merdivenlerinin bulunması; yangın ve yapı malzemeleri yönetmeliklerinin belirttiği uyumlaştırılmış standartlara uygun yangıncılık sınıfları ile yangın dayanım (direnç) ve performans süreleri dikkate alınarak uygun yapı malzemelerinin kullanılması, tesisat şaftlarını da kapsayan yangın bölmelerinin (kompartmanlar) oluşturulması, algılama ve uyarı sistemlerinin kurulması, uygun tipte söndürme, basınçlandırma ve/veya havalandırma ve duman tahliyesi sistemlerinin tasarlanıp tesis edilmesidir.

Kamuoyuna yansıyan yangınların hayati düzeylere varacak şekilde zarar verme nedeninin, mevzuatta belirtilen ve zorunlu olan gerekliliklere uyulmaması ve konutlarda bakım ve işletme süreçlerine ilişkin düzenleme eksikliği olduğu görülmektedir.

Yangınlar sonrası ortaya çıkan bu ayrıntılar; yapı üretim sürecinde inşaat ve izin aşamalarında mevzuatla getirilmiş olan düzenlemelerin uygulanması ve denetiminden sicil durum sorumlu olan; yapı ruhsatı ve iskân vermeye yetkili idarenin, yapı sahiplerinin, tasarım ve uygulamada görevli mimar ve mühendisler ile uygulayıcı yüklenici ve imalatçıların, yapı yapılmasında ve kullanımında görev alan müşavir, danışman, proje kontrol, yapı denetim sorumlularının görevli ve yetkili oldukları alanlarda ülkemizde kamu adına denetim sürecinin sorunlu olduğunun ve işlemediğinin açık göstergesidir. Ayrıca özellikle siteler ve yüksek katlı binaların Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca teftiş edilmemesi ayrı bir eksikliktir.

Yapı Üretim Sürecinde Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Yapı üretim ve denetiminden kullanıma ve işletmeye tüm süreç boyunca kamucu bir anlayış ve bütüncül bir bakışla düzenlenmeli; süreçte yer alan tüm idarelerin, kurum ve kuruluşların, meslek mensuplarının, yüklenici ve imalatçıların, malik ve kullanıcıların yetki ve sorumlulukları açık bir şekilde tanımlanmalıdır.

Müteahhit ve şantiye şefi dahil işveren temsilcileri üretim sürecinin bütününden; vasıflı, işinin erbabı elemanlarla çalışma, doğru malzeme ve yöntemlerin kullanılması ve işin tekniğine uygun düzgün yapılmasından sorumludur.

Mühendislik ve Mimarlık eğitimi yaşam boyu öğrenmeyi gerektirir. Bilgiler zamana ve teknolojilere paralel olarak geliştiği için tasarımcı, denetçi ve uygulayıcı olan Mühendisler ve Mimarlar etkili ve yetkin olmak veya yetkin kalmak için yeni bilgi ve deneyimlerle sürekli gelişme içinde olmalıdır.

Mühendisler ve Mimarlar, diğer alanlarda olduğu gibi yapı denetim sisteminde de tasarım ve uygulamadan sorumludur. Projelerin ve uygulamaların; İlgili Yasa, Yönetmelik, Standard ve Şartnamelere uyguladığını denetlemek için yeterli niteliğe sahip olunmalıdır. Lisans eğitimi sonrasında, Denetçi Mühendis ve Mimarların herhangi bir eğitim almadan sağlıklı bir şekilde bu bilgilere sahip olması mümkün görülmemektedir. Odalarımız tarafından verilen ve denetçi Mühendis ve Mimarlar için elzem olduğunu düşündüğümüz meslek içi eğitimler; gelişen ve değişen teknik bilgi ve ilkeler ile ilgili yasal mevzuatlarla güncellenmektedir.

Tasarım, Odaları tarafından eğitilip belgelendirilmiş mühendis ve mimarlar eliyle yapılmalı, yetkili olup olmadıkları Odaları tarafından teyit edilmeli; 2012'de yapılan değişiklik geri alınarak Sicil Durum Belgesi istenmesi uygulaması kamu adına yapılan binalar da dahil olmak üzere tekrar geçerli olmalıdır.

13 Temmuz 2001 tarihinde ilgili kurumlardan, üniversitelerden ve meslek odalarından görüş alınmadan hazırlanarak yürürlüğe konulan 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun'da, mesleki yeterliliğin meslek odası tarafından değerlendirilmesi kriteri yok sayılmış, meslektaşlarımızın Odaları ile bağları kopartılmış; yetersiz ölçütlerle Bakanlık tarafından yetkinlik aranmadan denetçi belgesi verilmesi uygulamasına geçilmiştir.

Bu mevzuat ile meslektaşlarımıza tasarımın kontrol ve uygunluğunun onayı, imalat ve montajların tasarıma uygunluğu, test ve kabul işlemlerinde onay yetkisi verilmiştir. Bu kadar yetki ve sorumluluk verilen mühendis ve mimarların vasıflandırma süreçleri ise sorunludur.

Bu doğrultuda yapı denetiminde görev alan Mühendis ve Mimarların 595 sayılı Yapı Denetim Kararnamesi'nde olduğu gibi bağlı olduğu meslek odasından ilgili meslek içi eğitim alınması ve belge verilmesi uygulamasının zorunlu hale getirilmesi için gerekli yasal düzenlemelerin yapılması, can güvenliği ve kamu sağlığı açısından önem arz etmektedir.

Can ve mal güvenliği ile konforun sağlanması için konutlarda, özellikle yüksek katlı yapılarda ve sitelerde teknik ekipmanın (ısıtma, sıhhi, yangın önleme, söndürme, duman tahliye, algılama ve uyarı vb. tesisatları, asansör vb.) çalışır halde olması ve ihtiyaç halinde devreye girmesi gerekmektedir. Bunun için ekipmanların teknik şartnamelere uygun olarak bakım ve kontrolünün yapılması şarttır. Bina/site yöneticileri teknik ekipmanların bakım, kontrol ve işletmesini yaptırmakla sorumludur. Fakat bu konuda düzenlemeler yeterli değildir.

Yine 3 Nisan 2012'de yürürlüğe giren "Bürokrasinin Azaltılması ve İşlemlerin Basitleştirilmesine Yönelik Başbakanlık, Bakanlıklar, Bazı Bağlı ve İlgili Kuruluşlar ve Üniversitelere Ait 84 Adet Yönetmelik" kapsamında; Planlı Alanlar Tıp İmar Yönetmeliği'nde ve Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik'te vb. ardi ardına yapılan değişiklikler ile yapı ruhsat aşamasında ruhsat vermeye yetkili merciler haricinde, üçüncü taraf denetimi özelliği taşıyan yangın projelerinde itfaiye görüşünün alınması ve meslektaşlarımızın bazı mesleki ve özlük hakları devre dışı bırakılmıştır. Yaşanan yangın olayları sahada tespit edilen uygunsuzluklardan da anlaşılacağı üzere; projelerde yeniden itfaiye görüşünün alınması ve meslektaşlarımızın mesleki ve özlük haklarını iade edecek düzenlemelerin acilen yapılması elzemdir.

Bu doğrultuda:

- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nı;

Yapı Üretim süreci ve işletmesinin her aşamasında Odaları sürece dahil ederek tasarım ve denetimin Odaları tarafından eğitilip belgelendirilmiş Mühendis ve Mimarlar eliyle yapılmasını sağlamaya, yapı denetim ve yapı kullanma izni belgesi alımında İtfaiye görüşünün alınmasını sağlayacak yasal düzenlemeyi yapmaya,

Yapı denetim kuruluşlarını denetim faaliyetlerini mevzuata uygun şekilde yapmaya,

İlgili pasif mimari düzenlemeler ve aktif sistem söndürme; duman tahliye, duman kontrolü, algılama ve uyarı sistemleri gibi düzenleme ve ekipmanlarının her durumda emre amade ve çalışır halde tutulmasını sağlamak zorunludur. Bu nedenle bakım ve periyodik muayenelerin ilgili standartlara ve ilgili çalıştırma yönergelerine uygun bir plan dahilinde ve periyotlarda asansör mevzuatında olduğu gibi yapılması gerekmektedir. Bu kontroller işçi çalıştıran yerlerde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı mevzuatı kapsamında yapılmakla birlikte, asansör kontrollerine benzer bir merkezi takip sistemine sahip değildir. Bu hususlar dikkate alınarak bütün özellikli binaları kapsayan merkezi takip sistemine sahip bir mekanizma oluşturulmalıdır. Bu amaçla, yangından korunma önlem ve sistemleri ile ilgil ekipmanlar başta tüm elektrik, elektronik, mekanik tesisat ve ekipmanların işletme ve bakımı için ilgili meslek odaları ile koordineli bir şekilde "Korunma İşletme ve Bakım Yönetmelik'leri ve bu konuda üçüncü taraf denetimi sağlamaya yönelik "Periyodik Muayene Yönetmelik'leri hazırlamaya,

• Müteahhit ve vekillerini sorumlu davranmaya, işlerin tekniklerine uygun işlemler yaptırmaya, işin niteliğine uygun vasıflı insanlarla çalışmaya,

• Yapı ruhsatı ve yapı kullanma izni vermeye yetkili kuruluşları, denetim faaliyetlerini konusunda eğitilmiş yetkin görevliler eli ile mevzuata uygun şekilde yapmaya,

• Mimar ve Mühendis meslektaşlarımızı TMMOB Mesleki Davranış İlkeleri'ne uyarak meslek onurunu koruyacak şekilde davranmaya,

davet ediyoruz.

Denetim kamusal bir görevdir ve konu kamucu bir anlayışla halkın can ve mal güvenliğini önceleyecek şekilde yeniden düzenlenmelidir. İnsanların can ve mal güvenliği piyasanın insafsızlığına bırakılamaz.

TMMOB Elektrik, İnşaat, Makina Mühendisleri ve Mimarlar Odaları olarak meslek alanlarımızın düzenlenmesi ve sürdürülmesi sürecinde her türlü desteğe ve görev almaya hazır olduğumuzu bir kez daha ifade ederiz.

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

MİMARLAR ODASI

06 Ağustos 2025 NÜKLEER KARŞITI PLATFORM: HİROŞİMA KATLIAMININ 80. YIL DÖNÜMÜNDE, NÜKLEER TEHLİKESİZ BİR GELECEK İÇİN HEP BİRLİKTE!

İnsan hakları, katliamlar ve savaş suçları bağlamında sicili bozuk ABD barbarlığının, Hiroşima ve Nagazaki'ye atom bombası atmasının 80. yıl dönümündeyiz. İkinci Dünya Paylaşım Savaşı'nın sonuna doğru, Amerika Birleşik Devletleri, emperyalist hegemonyası için, 6 Ağustos 1945 günü Hiroşima'ya attığı 4 ton ağırlığında ve 15 kiloton etkisindeki atom bombası ile en az 70.000 kişiyi öldürmüş, bir o kadar insanı da yaralamıştır. Üç gün sonra Nagazaki'ye atılan 21 kilotonluk atom bombasıyla da 74.000 kişi ölmüş ve 75.000 kişi yaralanmıştır. İlk anda yaşanan ölümler dışında yaralılarından da hayatını kaybedenler olmuş, 1945 yılı sonuna kadar toplamda yaklaşık 200.000 kişi insanlığın gördüğü bu en korkunç kitlesel imha silahıyla katledilmiştir. Bombalarla her iki şehir tamamen tahrip edilmiş, doğal çevrede yaşam olanaksız hale gelirken, radyoaktivite yıllar boyu yaşamı tehdit etmiş, hayatta kalabilen insanlardan yüz binlercesi sakatlıklar, yanıklar, sistemik hastalıklar ve kanserlerle yaşamlarını sonlandırmıştır. Böylesi bir felaketin bir daha yaşanmaması, kazananı olmayacak nükleer savaşla insanlık ve doğanın yok olmasının önlenmesi ve nükleer silahların tamamen ortadan kaldırılması hedefi için nükleer karşıtları, barışseverler, bilim insanları, aydınlar ve uzmanlar on yıllardır mücadele etmektedirler.

ABD tarafından 80 yıl önce şişesinden çıkan “nükleer cin”, 1979 yılında Three Miles Island, 1986 yılında Çernobil, 2011 yılında Fukuşima'da, güvenli olduğu iddia edilen nükleer güç santrallerinde felaketin diğer adı oldu. Ucuz, sonsuz, risksiz savlarıyla dayatılan nükleer güç santralleri, bu savların sahiplerini defalarca yanıltmasına karşın, nükleer lobilerinin ve nükleercilerin yüzü hiç kızarmadı. Nükleer karşıtlarınca uzun zamandır dile getirilen, “nükleer santraller asimetrik saldırı aracıdır, yani tehditir” sözüne de kulak asılmadı. Ancak, emperyalizmin dünya kaynaklarına el koymak için NATO aracılığıyla yürüttüğü istikrarsızlaştırma savaşları sırasında, Zaporijya santraline geçen yıl drone saldırısı yapıldı, bu yıl ise destek ünitesi bombalandı. ABD Büyük Orta Doğu Projesi (BOP) çerçevesinde, Orta-Doğu ülkelerine uygulanan istikrarsızlaştırma operasyonlarıyla, özellikle Suriye ve Gazze'de, insanlık için utanç oluşturan katliamlar ve sosyal felaketler yaşandı. ABD tarafından desteklenen ve nükleer silahlara sahip İsrail ile İran arasındaki savaş ise, son bir yıl içinde nükleer tehlikeyi defalarca gündeme getirdi ve bu nedenle yaşanan teknolojik savaşta onlarca insan hayatını kaybetti.

NKP ve nükleere karşı diğer kuruluşlar, bilim insanları, nükleer silahların yalnızca bazı ülkeler için değil, dünya ölçüsünde bütün ülkeler için yasaklanması gerektiğini defalarca dile getirmişlerdir. Nükleer santrallerin de, nükleer silahların öncülleri olarak, kaza veya sızıntı durumunda kontrol edilemeyen radyasyon yayımları ile insan hayatına ve doğal hayata karşı kabul edilemez olumsuz etkileri artık iyi bilinmektedir. Özellikle son bir yıldır, gerek Orta Avrupa'da Ukrayna-Rusya, gerekse Orta Doğu'da İran-İsrail arasında süren savaşta, olası bir nükleer felaketten etkilenme alanında bulunan geniş coğrafyadaki halklar, ciddi endişe ve korku yaşamaktadır. Hangi nedenle olursa olsun, hiçbir ülke siyasetçisinin halklara bu denli sorumsuzca davranma ve tehdit oluşturma hakkı yoktur. Günümüz dünyasında bir ülkenin insani gelişmişliğinin başta gelen ölçüsü, toplumunun ve yönetiminin dünya halklarına ve doğal hayata karşı gösterdiği saygıdır. Yöneticileri bu saygıyı gösteremeyen ülkeler, etik olarak gelişmiş kabul edilemez.

Nükleer silahlar, bütün dünyada, kimyasal ve biyolojik silahların yanı sıra, kitlesel kırım silahı olarak kabul edilmektedir. “Kitlesel imha silahı var” diye, gerçek dışı beyan ve iddialarla başka ülkelere “operasyon” yapanların, öncelikle kendi kitlesel kırım silahlarını imha etmeleri gerekir. Dünyanın, nükleer silahlarla yok olma tehdidinden kurtarılması, bölge ve dünya barışının sağlanması ve barış ortamının korunması için yıllar süren çabalar sonucunda, 2017 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda, Nükleer Silahların Yasaklanması Anlaşması ezici bir çoğunlukla kabul edilmiş ve 2021 yılında yürürlüğe girmiştir. Bu anlaşma, hükümet tarafından daha fazla vakit kaybedilmeden imzalanmalı ve TBMM gündemine alınarak onaylanmalıdır. Bölgemizi ve halkımızı tehdit eden, ülkemizdeki ABD-NATO nükleer silahları da derhal kaldırılmalıdır.

Nükleer Silahların Yasaklanması Anlaşmasını desteklemek ve bütün dünya ülkelerince kabulünü sağlamak üzere, Nükleer Silahların Tamamen Ortadan Kaldırılması İçin Uluslararası Kampanya (ICAN – International Campaign to Abolish Nuclear Weapons) tarafından oluşturulan Şehirlerin Talebi hareketine, üye olan binlerce dünya kentinin yanında, Türkiye ve dünya kentlerine örnek olacak biçimde Fındıklı, Sinop ve Gerze Belediyeleri meclis kararlarıyla katılmışlardır. Hiroşima felaketinin yıl dönümünde, ülkemizin bütün yerel yönetimlerine, bu kampanyaya katılmaları çağrısını bir kez daha yineliyoruz.

Ülkemizde, inşaatı süren, hazırlıkları yapılan ve kararı henüz ilan edilmemesine karşın olasılığı kamuoyuna yansıyan birer, yani toplamda üç nükleer enerji santrali gündemdedir. Meclis denetiminden kaçırılarak fahiş fiyatla alım garantili anlaşma yapılan ve inşaatı süren Akkuyu santralinde üçüncü kez uzatma yapılmış, yönetim yolsuzlukları, yerli ortakların konsorsiyumdan çıkarılması, basına yansıyan iş kazaları ve son olarak çalışanların

emeklerinin karşılığının ödenmemesi gibi olumsuzlukların listesi, daha santral tamamlanmadan kabarmıştır. Sinop NES için ise, Japon firmanın anlaşma yapmaktan vazgeçmesine karşın, önceki önerilen reaktör tipine göre hazırlanan ÇED raporu, şimdi tipi belirsiz bir reaktör için resmileştirilmeye çalışılmaktadır.

Gerek Orta Avrupa'da, gerekse Orta Doğuda yaşanan gerilimler ve nükleer tesislere saldırılar, nükleer santrallerin nasıl bir tehdit oluşturduğunu net bir şekilde göstermiştir. Akıl ve insanlık dışı kararlar alan ve toplumu siyaset dışı bırakan egemen sınıf yönetimlerinin sorumsuzluğuna karşı, insanlığın emekten yana örgütlü sesini daha gür ve net çıkarmaktan başka çaresi yoktur.

Hiroşima ne Nagazaki bombalarının 80. yılında, ülkemiz başta olmak üzere dünya kamuoyunu ve yöneticilerini barış ve silahsızlanma için sağduyuya ve sorumluluğa çağırıyor, kaynakların silahlanmaya değil, insanların beslenme, barınma, sağlık, eğitim, bilim, kültür, sanat gibi temel gereksinimlerine ayrılmasını, çevrenin yıkıcı etkileri yüzyıllar süren radyoaktif atıklardan korunmasını istiyoruz. Diğer yandan, nükleer santrallerin karbon-sıfır, tehlikesiz, kaynak sorunu olmadığını dile getirenlerin iddiaları tıpkı daha önceki ucuz, zorunlu, atık sorunu yok vb. iddiaları gibi asılsızdır.

İnsanlık tarihinin kara lekesi, acımasız, insanlık suçu saldırıyı bir kez daha lanetliyor, katliamda hayatını kaybedenleri saygıyla anıyor ve tüm dünyayı nükleersiz bir gelecek için ortak tavır almaya çağırıyoruz.

Nükleer tehlikesiz bir gelecek, insanlığın en doğal hakkıdır!

ABD-NATO nükleer silahları derhal ülkemizden temizlensin!

Türkiye, zaman geçirmeden Nükleer Silahların Yasaklanması Anlaşmasını imzalasın!

Nükleere İnat, Yaşasın Hayat!

NÜKLEER KARŞITI PLATFORM BİLEŞENLERİ

17 Ağustos 2025 17 AĞUSTOS: UNUTULMAYAN ACI

Bundan tam 26 yıl önce, 17 Ağustos 1999'da, Marmara Depremi yakın tarihimizin en büyük felaketlerinden biri olarak hafızalarımıza kazındı. On binlerce insanımızı yitirdiğimiz, şehirlerimizin enkaz yığınlarına döndüğü bu acı olay, bizlere bir gerçeği haykırmıştı: Deprem, coğrafyamızın kaçınılmaz bir gerçeğidir ve bu gerçeğe karşı hazırlıklı olmak zorundayız.

Ancak aradan geçen onca yıla rağmen, bu gerçeğin duyulmadığını 6 Şubat 2023'te bir kez daha gördük. Kahramanmaraş merkezli depremler, 11 ilimizi derinden sarsarak, on binlerce insanımızın yaşamına mal oldu ve büyük bir yıkıma yol açtı. Bu felaketler, yapı stoğumuzun ve afet yönetimimizin bilimden, mühendislikten ve akıldan uzak olduğunu bir kez daha acı bir şekilde gözler önüne serdi. Rant hırsı ve ihmal, ne yazık ki bilimin ve tekniğin önüne geçti.

Felaketin büyüklüğünü doğa değil, ihmal belirler!

Depremler, doğanın kaçınılmaz bir gerçeğidir. Deprem riskini azaltmak, şehirlerimizi dirençli hale getirmek ve can kayıplarını en aza indirmek mümkündür. Bu, sadece kriz anında gösterilecek bir refleks değil, her an devam etmesi gereken, bilimsel gelişmelerle desteklenen, planlı ve kararlı bir süreçtir. Malatya, Silivri, Muğla, Sındırgı gibi her gün yeni bir deprem haberiyle tedirgin olduğumuz bu coğrafyada unutulmamalıdır ki, bir felaketin boyutlarını belirleyen doğa değil, insanların aldığı veya almadığı önlemlerdir.

Bugün, 17 Ağustos'un yıldönümünde, hayatını kaybedenleri saygıyla anıyor, yetkilileri ve tüm toplumu, bilimin ve tekniğin rehberliğinde, güvenli bir geleceğin inşası için somut adımlar atmaya davet ediyoruz.

Unutmadık, unutturmayacağız!

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

4 Eylül 2025 BU CİNAYET DÜZENİNİ KABUL ETMİYORUZ!

Eğitim masraflarını karşılayabilmek için Kocaeli'nin Körfez ilçesinde bir okul inşaatında çalışırken asansör boşluğuna düşerek yaşamını yitiren üniversiteli genç Celal Türkaslan'ın ölümü, bir kaza değil, bir iş cinayetidir. Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği 2. sınıf öğrencisi Türkaslan'ın ailesine, okul arkadaşlarına ve sevenlerine, başsağlığı ve sabırlar diliyoruz.

Üniversite öğrencilerinin eğitimlerini sürdürebilmek için ağır ve güvencesiz koşullarda çalışmaya mecbur bırakılması, yoksul halk çocuklarının hayatlarına çöken adaletsiz karanlığın çıplak bir göstergesidir. Bilim ve eğitim için liselerinde, üniversite kampüslerinde olması gereken gençler, iş güvenliği tedbirlerinden yoksun inşaatlarda hayatlarını kaybediyor. Her yıl Mesleki Eğitim Merkezi (MESEM) adı altında ya da kayıt dışı şekilde işyerlerinde çalıştırılan onlarca çocuk ve gencin ölüm haberleri ile kahroluyoruz. İnşaat sektöründe her gün yaşanan ölümler, denetimsizliğin, maliyet hesaplarının, kâr hırsının ve iş güvenliğini hiçe sayan sermaye düzeninin sonucudur. Bu ölümler "kader", "fitrat" ya da "ihmal" değil, sermayenin insan hayatının üstünde tutulduğu politikaların ürünüdür.

Celal Türkaslan'ın ölümü, bu ülkenin emekçilerine, gençliğine, geleceğine yönelmiş saldırının bir parçasıdır. Üniversite öğrencilerini açlıkla, yoksullukla, borçla, işsizlikle, güvencesizlikle ve geleceksizlikle kuşatan bu sistem onları en tehlikeli işlerde ölüme sürüklemektedir.

Bu cinayet düzenini kabul etmiyoruz. Gençecik hayatlar sermayenin kâr hırsına kurban edilemez. Yoksul halk çocuklarının geleceği, ülkenin dört bir yanına çöken müteahhit çetelerinin çıkarına terk edilemez.

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

12 Eylül 2025 12 EYLÜL FAŞİZMİ BÜTÜN ARTIKLARIYLA TEMİZLENİNCE BİTER

24 Ocak 1980 tarihinde sermayenin elini rahatlatıp serbest dolaşımını sağlamak, emekçi kesimlerin sahip olduğu sınırlı hakları kısmak ve sermayenin üstlendiği bazı maliyetleri çalışanlara ödetmek için bir dizi kararlar alınmıştı.

Bu kararların politikleşmiş bir topluda hayata geçirilmesi zor olduğu için devreye sokulan darbe, bundan 45 yıl önce 12 Eylül 1980 sabaha karşı Pentagon yetkilileri tarafından “bizim çocuklar başardı” diye sevinçle karşılanmıştı. Bu darbe sonrası demokrasi, düşünce özgürlüğü, insan hakları askıya alınmış, siyasi partiler ve meclis kapatılmış, yüzbinlerce insan işkence tezgahlarından geçirilmiş, 50’den fazla insan yaşına bakılmaksızın idam edilmiş, onlarca insan gözaltında kaybedilmiş ve özellikle üniversitelerde görev yapan akademisyenlerden önemli bir kısmı kamu hizmetinden yasaklanmıştı. 12 Eylül askeri cunta dönemi halen yasaklarıyla, işkencecileri ve işkenceleriyle, emekçilere ve aydın kesimlere uyguladığı baskılarla akıllardadır.

Baskı, zulüm ve tahribatları ile hala belleklerimizde olan 12 Eylül faşizminin bütün artıklarıyla temizleneceği güzel günlere olan inancımızla, halk iradesinin mutlak olduğu, düşünce ve vicdan özgürlüğünün tam olarak karşılık bulduğu, her kademedeki eğitimin bilimsel temellere dayandığı, kamusal hizmetlerin bir ticari meta olarak algılanmadığı, doğaya ve tarihi mirasa saygılı, eşit yurttaşlık temelinde yaşamak istediğimiz güzel günler için kararlılıkla mücadele edeceğiz.

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

27 Eylül 2025 YENİ ENERJİ İMTİYAZLARI BU DEFA ABD'YE VERİLİYOR

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ABD ziyareti sırasında enerji alanında da bir dizi görüşme gerçekleştirilerek, başta nükleer ve doğalgaz olmak üzere çeşitli anlaşmalara varıldığı ve mutabakat zaptları imzalandığı görülmektedir.

Ülkemizin enerji bürokrasisinin New York'ta düzenlenen 17. Türkiye Yatırım Konferansı Enerji Yuvarlak Masa Toplantısı'na katıldığı ve burada ABD'nin önde gelen enerji ve finans şirketlerinin temsilcileriyle görüşmeleri bildirilmiştir. Bu toplantılarda doğalgaz ve elektrikte bölgesel bağlantılar güçlendirilerek Azerbaycan, Gürcistan ve Bulgaristan ile yeşil elektrik iletimi ve ticareti konusunda önemli adımlar atıldığı ifade edilerek, yenilenebilir enerji kaynaklarından üretilen elektriğin Azerbaycan-Gürcistan-Türkiye-Bulgaristan rotasından Avrupa'ya ulaştırılmasının hedeflendiği aktarılmıştır. Ayrıca doğalgazda Bulgaristan ve Yunanistan bağlantılarıyla Güneydoğu Avrupa ülkelerinin enerji arz güvenliğine katkı sağlanacağına vurgu yapılarak, 2025 yılında Suriye'ye ve Nahçıvan'a gaz tedarikine başlanacağı ifade edilmiştir. Yatırımcı aranan bu toplantılarda Dünya Bankası'nın Operasyonlardan Sorumlu İcra Direktörü Anna Bjerde, enerji tekelleri Hartree ve Chevron Eurasia'nın yetkilileriyle görüşmeler gerçekleştirildiği basına yansımıştır. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Bayraktar'ın "Yenilenebilir enerji, elektrik iletim ve dağıtım altyapısı, nükleer, doğalgaz ve kritik mineraller konularında iş birliği imkânlarını değerlendirdik. Ülkemizde şeffaf, öngörülebilir ve sürdürülebilir bir yatırım ortamı oluşturma hedefimiz doğrultusunda Dünya Bankası ile ortak çalışmalarımızı sürdüreceğiz" şeklindeki sözleri görüşmelerin içeriğini özetlemektedir.

Aynı temaslar kapsamında BOTAŞ ile ABD'li Mercuria arasında her yıl yaklaşık 4 milyar metreküp olmak üzere 20 yılda toplam 70 milyar metreküp doğalgaz eşdeğeri LNG tedariki anlaşması yapıldığı görülmektedir. Anlaşmayla ağırlıklı olarak kış aylarında ABD'den doğalgaz ithal edileceği anlaşılmaktadır. 2026-2045 yıllarını kapsayan anlaşma kapsamında BOTAŞ, LNG'yi ABD yükleme limanları ile Türkiye, Avrupa ve Kuzey Afrika'daki gazlaştırma terminallerinde alabilecek. Ayrıca aynı gün bir başka ABD'li şirket olan Woodside ile BOTAŞ arasında uzun dönemli bir ön anlaşma da imzalanmıştır. Anlaşma ile tarafların, 2030 yılından itibaren 9 yıl süreyle yaklaşık 5,8 milyar metreküplük LNG'nin, çoğunlukla Louisiana LNG Projesi'nden olmak üzere, BOTAŞ'a tedarik edilmesi konusunda ön mutabakata vardığı kaydedilmiştir.

Nükleer enerji konusunda da 25 Eylül 2025 tarihinde ABD ile bir iş birliği zaptı imzalandığı anlaşılmakta ve Beyaz Saray'da imzalanan söz konusu Stratejik Sivil Nükleer İş Birliği Mutabakat Zaptı'yla iki ülke arasında sivil nükleer enerji alanında iş birliği yapılacağı ifade edilmektedir. Bu tip "Mutabakat Zaptı" olarak nitelenen belgelerin somut ve bağlayıcı anlaşma metinleri olmamasına rağmen, Akkuyu'da Rusya'ya kurdurulan nükleer santralin bir benzerinin bu kez ABD'ye kurdurulmak istendiği söylenebilir. Bu tür belgelerin sonraki teknik anlaşma, kontrat veya uygulama adımlarına zemin oluşturmak amacıyla hazırlandığı göz önüne alınırsa, ülkemizin bu kez de ABD'nin sahibi olacağı bir santrale ev sahipliği yapacağı ve verilecek alım garantisi ile kamu kaynaklarının Rusya'ya olduğu gibi bu kez de ABD'ye aktarılmasının hedeflendiği anlaşılmaktadır.

Böylelikle ülkemizin enerji politikasının dışa bağımlılığı azaltmak ve yerli kaynaklara kamusal yatırım yapmak yerine küresel ölçekteki enerji tekelleri arasında bir denge kurmaya dayalı olarak şekillendirilmeye çalışıldığı görülmektedir. Geçmişte Rusya ile yapılan "al ya da öde" anlaşmalarıyla şekillendirilen doğalgaz bağımlılığı, bu kez okyanus ötesinden yeni bir kaynakla çeşitlendirilerek pekiştirilmeye çalışılmaktadır.

Doğalgaz ve nükleer santrallara verilen alım garantileri nedeniyle bugün ülkemizde atıl bir üretim kapasitesi vardır. Bu gerçek, yerli ve yenilenebilir kaynaklara dayalı santralların yaygınlaşmasındaki en büyük engeldir. Sınırları içindeki nükleer, kömür gibi sorunlu kaynaklara dayalı elektrik üretim tesislerini tasfiye eden Avrupa ülkelerinin arz güvenliğini sağlamak için Türkiye'nin seferber olması ve yatırımcı arayışı, açıkça yanlış ve yıkıcı bir enerji politikasının derinleştirilmeye çalışıldığını göstermektedir.

Türkiye'nin mevcut kurulu gücü, ülkenin ihtiyaçlarının oldukça üzerindedir ve bu kapasitenin önemli bir bölümü yıllar içerisinde yanlış politikalarla fosil yakıtlara dayalı olarak şekillendirilmiştir. Uluslararası enerji politikaları kapsamında Türkiye'ye biçilen yeni rol ise, ülkemizi bir "enerji bölgesi" ve "dağıtım merkezi" haline getirmektir. Bu yaklaşım, Türkiye'nin kendi enerji ihtiyacından ziyade, daha yüksek enerji talebi bulunan ülkelere kaynak aktarımına odaklanmaktadır. Hatırlanacağı üzere yaklaşık bir yıl önce açıklanan Enerji Bakanlığı'nın 2035 "vizyonunda" da ülke kurulu gücünün iki katı kadar bir iletim ve üretim altyapısı hedeflendiği açıklanmıştı. Bütün bu gelişmeler Türkiye'nin doğal kaynaklarının ve kültürel değerlerinin tahribatı pahasına, ülkemizin küresel enerji ağlarında bir dağıtım üssü olarak konumlandırılmasının hedeflendiğini göstermektedir. Enerji politikalarımızın toplumun gerçek ihtiyaçlarından çok uluslararası sermaye ve enerji tekellerinin çıkarlarına hizmet etmesi kabul edilemez.

Dünya Bankası ve enerji tekelleri ile gerçekleştirilen bu görüşmeler ve uzun vadeli “al ya da öde” tip anlaşmalar, zaten çok sınırlı olan enerji bağımsızlığı imkanımızı da toptan riske atacak niteliktedir. Farklı siyasi ihtiyaçları karşılamak, sıcak nakit akışını sağlamak gibi gününbirlik politikaların uzun vadeli sorunlar yarattığı, yurttaşların alım gücünün çok üstünde sonuçlar doğurduğu ortadadır.

Elbette Rusya'ya olan bağımlılığın azaltılması ve kaynak çeşitliliğinin sağlanması ülkemiz için hayati önemdedir. Bunu sağlayabilmemizin tek koşulu, kamusal bir planla yerli teknoloji de geliştirerek yenilenebilir kaynaklara yatırım yapmaktır. Rusya'ya sağlanan imtiyazların benzerlerinin ABD'ye de verilmesiyle çözüm sağlanmayacağı ortadadır. Ekonomik sorunlarımız uluslararası tefecilerin sözcüsü konumundaki Dünya Bankası, IMF gibi kuruluşlarla çözülemez; enerji bağımsızlığı için kamunun doğrudan yatırım yaptığı kamucu modele geri dönülmesi gerekir. Pahalı enerjinin enflasyon ve ekonomi üzerindeki yükünü düşürmek için, üretimden dağıtıma kadar tüm süreçleri yönetecek dikey entegre bir kamu tekeli yeniden kurulmalıdır.

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

07 Ekim 2025 SON KAYNAKTA LİMİT DÜŞÜŞÜ YOKSULLUĞU TETİKLER

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) Son Kaynak Tedarik Tarifesi'nin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ'de yeni bir değişikliğe giderek, konut aboneleri için yıllık tüketim limitini 5 bin kilovatsaatten (kWh) 3 bin kWh'a düşürmeye hazırlandığı yönündeki haberleri basından takip ediyoruz. Bu değişiklik, milyonlarca hanenin daha "son kaynak tedarikçisi" kapsamına girmesine neden olur. Yani milyonlarca konut ulusal fiyat tarifesinden çıkarak, enerji borsasındaki dalgalanmalara bağlı serbest piyasa fiyatlarına tabi olacaktır.

"Sınır Asgari Tüketime Dayanır"

Bu da doğrudan doğruya örtülü bir zam, başka bir ifadeyle enerji maliyetlerinin özel sektör lehine yeniden dağıtım anlamına gelir. Bahsi geçen 3 bin kWh sınırı, aylık tüketimlerin eşit olarak gerçekleştiği varsayıldığında ortalama 250 kWh tüketime denk gelmektedir. Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) olarak hesaplamalarımızda, dört kişilik bir ailenin asgari yaşam standartları için aylık 230 kWh tüketeceğini varsaymaktayız.

Bu miktar, dört kişilik bir ailenin yalnızca aydınlatmada, buzdolabı, çamaşır, bulaşık makinesi, televizyon gibi temel elektrikli ev aletlerini kullandığında tüketilen enerjiyi yansıtmaktadır. Bu değer içinde elektrikle ısıtma veya soğutma tüketimi yer almamaktadır. Yazın klima kullanan veya kışın elektrikli soba kullanan haneler şu anda zaten 5 bin kWh sınırını da aşmaktadır. Bu değişiklik, söylenildiği gibi yalnızca elektrikli araçlarını da şarj eden yüksek tüketimli villa tipi haneleri değil, asgari yaşam standardı düzeyinde tüketimi olan aile konutlarını da tehdit edecektir. Bu gizli zam, "yüksek tüketimi hedef alan bir piyasa mekanizması" değil, en temel yaşam gereksinimlerini bile serbest piyasa koşullarına terk eden bir uygulamayı beraberinde getirmektedir.

"EPDK Neyi Düzenliyor"

"Son kaynak tedarik tarifesi", ilk olarak 2018 yılında yalnızca çok büyük sanayi tesislerini kapsayacak şekilde düzenlenmişti. Ancak yıllar içinde bu sınır sürekli aşağı çekildi. 2018'de 50 milyon kWh olarak ilan edilen sınır, 2020'de 7 milyon kWh'e, 2023'te 1 milyon kWh'e ve 2024 sonunda trajik biçimde 5 bin kWh'e düşürüldü. Şimdi ise 3 bin kWh'a düşürüleceği ifade ediliyor. Bu süreç, kademeli biçimde ulusal tarifenin ortadan kaldırılmasına, yani elektrik fiyatlarının tamamen piyasa mekanizmasına devredilmesine yol açacaktır. Böylece, Anayasa ve Enerji Piyasası Kanunu gereği kamu yararı gözetme ve fiyat istikrarı sağlama görevini yerine getirmesi gereken EPDK'nın düzenleyici işlevini kamu yararı yerine piyasa aktörlerinin ilişkilerini düzenleme şeklinde icra ettiğini bir kere daha göstermiştir.

Diğer yandan EMO olarak, 27 Ekim 2024 tarihli "Son Kaynak Konutlara Kadar Düşemez!" başlıklı basın açıklamasında, konut abonelerinin son kaynak tarifesi kapsamına alınmasının kamu hizmeti anlayışıyla bağdaşmadığını açık biçimde ifade etmiştik. Aynı açıklamada, elektrik enerjisinin "piyasa malı değil, kamusal bir hizmet" olduğu vurgulanmış; serbest piyasa söyleminin yalnızca özel üreticilerin kârını büyüteceği uyarısı da yapmıştık. 2024 yılı sonunda sınırın 5 bin kWh'ya düşürülmesi üzerine uygulamayı "gizli zam" olarak nitelendirerek yargıya başvurmuştuk. Açtığımız davada, düzenlemenin kamu hizmeti ilkesine, tüketici haklarına ve fiyat istikrarı yükümlülüğüne aykırı olduğu belirtilmiştir. Henüz yargı süreci sonuçlanmadan aynı konuda yeni bir değişikliğin gündeme getirilmesi, idarenin adım adım vatandaşları piyasanın insafına bırakma yönündeki ajandasını tüm çıplaklığı ile gözler önüne sermiştir.

Bedeli Yurttaşa Yüklemeğin

Gizli zam içeren bu uygulamayı savunmak için ileri sürülen "rekabeti teşvik" ve "yüksek tüketim yapanları öz tedarike yönlendirme" gerekçeleri gerçeği yansıtmamaktadır. Son kaynak tarifesine geçecek aboneler, artık sabit kamu tarifesiyle değil, spot enerji borsasında oluşan Piyasa Takas Fiyatı (PTF), YEKDEM gibi döviz bazlı değişken bedeller ödeyecektir. Konut abonelerinin "tedarikçi seçme özgürlüğü" kağıt üzerinde kalmıştır; fiilen tüketiciler tek taraflı fiyat dayatması altındadır. Bu nedenle "rekabet" ifadeleri, yalnızca kâr aktarım mekanizmasını gizleyen bir söylemdir.

Ödeme gücünü çeken, fatura korkusundan karanlıkta oturan hanelerin sayısının çığ gibi arttığı, sosyal yardım almadan yaşayamayan yurttaşların sayısının katlandığı bu dönemde, spekülasyon piyasalarının yükünü yurttaşa yüklemek açıkça kamu yararı taşımamaktadır. Enerji politikaları, kamusal üretim ve sosyal tarife ilkeleriyle yeniden düzenlenmelidir. Maliyetleri düşürmek için kamunun bir an önce alım ve fiyat garantileri içeren enerji ihaleleri yerine doğrudan yatırım yapması gerekir. Ekonomik krize karşı kalkınma perspektifiyle hazırlanan toplumcu bir enerji programına geçiş yapılmalıdır. Elektrik alanında üretimden dağıtıma kadar tüm süreçleri yönetecek dikey entegre bir kamu tekeli yeniden kurulmalıdır.

Elektrik Mühendisleri Odası

49. Dönem Yönetim Kurulu

17 Ekim 2025 HASAN BALIKÇI'YI SAYGIYLA VE ÖZLEMLE ANIYORUZ

Kaçak elektrik kullanımını engellemeye çalışırken 41 yaşında hain bir saldırı ile katledilen Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Üyesi Hasan Balıkçı'yı, yokluğunun 23. yılında saygıyla ve özlemle anıyoruz. Dürüst ve onurlu kişiliğiyle haksızlıklara karşı yılmadan mücadele eden Hasan Balıkçı'nın anısı yolumuzu aydınlatmaya devam ediyor.

Hasan Balıkçı, 1961 yılında Adana'da doğdu. Yıldız Teknik Üniversitesi Elektrik Mühendisliği Bölümü'nden 1987'de mezun oldu. Mezuniyetinin ardından Türkiye Elektrik Kurumu'nda göreve başladı; 1993'te TEDAŞ Adana İl Müdürlüğü'ne atandı. 1993-1996 yılları arasında Enerji Yapı-Yol Sen Adana Şube Yönetim Kurulu Başkanlığı yaptı. 1998-2002 yılları arasında EMO Adana Şubesi Yönetim Kurulu'nda görev aldı; bu süre zarfında Yönetim Kurulu Yazmanlığı görevini de üstlendi. 1998-2000 yılları arasında aynı zamanda Adana TMMOB İl Koordinasyon Kurulu Sekreterliği görevini de yerine getirdi.

Adana'da ve çevre illerde kaçak elektrik kullanımıyla mücadele etti. Özellikle büyük sanayi işletmelerinin "danişıklı" kaçak elektrik kullanımına karşı denetimleriyle biliniyordu. Kayıp ve kaçak oranının yüksek olduğu sanayi kesiminin üzerine gitmiş, Adana'da plastik üretimi yapan imalathanelerin çoğunluğunun kaçak elektrik kullandığını tespit etmişti. Görevini yerine getirdiği için rüşvet teklifleriyle karşılaşmış, kabul etmeyince de ölüm tehditleri almaya başlamıştı.

Kısa sürede iktidarla ve yerel idarelerle işbirliği içinde olduğu bilinen bu işletmelerin hedefi haline geldi. Bu çarpık ilişkiler ve baskı sonucunda Adana TEDAŞ'tan Şanlıurfa TEDAŞ Teknik İşler Şube Müdürlüğü görevine sürgün edildi.

Balıkçı, Şanlıurfa'da görev yaptığı sırada, bir sanayi tesisinin usulsüz enerji kullanımı denetimi sonrasında, aynı sanayici çevrelerin azmettirdiği kiralık katiller tarafından düzenlenen silahlı saldırıda 18 Ekim 2002 tarihinde katledildi. Tetikçiler, yakalandığında emniyetteki ifadelerinde cinayetin nedeninin Balıkçı'nın kaçak elektrik kullanımı konusundaki mücadelesi olduğunu itiraf etmişlerdi.

Hasan Balıkçı'ya düzenlenen saldırı aynı zamanda enerji sektöründeki kamusal denetim mekanizmasını da öldürme teşebbüsüydü. Hasan Balıkçı kamu hizmetini toplumsal sorumlulukla tanımlayan bir mühendisti ve bunu aldığı tehditlere rağmen hayatı pahasına yerine getirdi. Bugün adı, Elektrik Mühendisleri Odası tarafından iki yılda bir verilen Hasan Balıkçı Onur Ödülü ile yaşatılmaktadır; fakat asıl hatırası, mesleğini "sömürgenlerin değil emekçi halkımızın hizmeti" olarak gören her üyemizin vicdanında yaşamaktadır.

Hasan Balıkçı'nın yolsuzluklara, hırsızlıklara ve rantçı karanlık ilişkilere karşı verdiği mücadele akıllarımızdan ve vicdanlarımızdan asla silinmeyecektir.

Hasan Balıkçı Onurumuzdur!

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

31 Ekim 2025 EMO'DAN GİZLİ ZAM UYARISI: SON KAYNAK LİMİTİ 4.000 KWh'A DÜŞÜRÜLDÜ

MİLYONLARCA HANEYE GİZLİ ZAM

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere Son Kaynak Tedarik Tarifesinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ kapsamında limit değişikliğine gitti. Yapılan düzenlemeyle, konut aboneleri için yıllık elektrik tüketim limiti 5.000 kilovatsaatten (kWh) 4.000 kWh'a düşürüldü.

Bu değişiklikle birlikte, yıllık toplam tüketimi 4.000 kWh'ı, yani aylık ortalama 333 kWh düzeyini bulan konut aboneleri, 2026 yılı itibarıyla Son Kaynak Tedarik Tarifesi kapsamına alınacak. Daha net bir örnekle ifade etmek gerekirse; 30 günlük fatura okuma döneminde ortalama 333 kWh elektrik tüketen ve aylık 993 TL'yi aşan elektrik faturası ödeyen konut aboneleri, yeni düzenleme sonrasında 2026'da Son Kaynak Tedarik Tarifesi kapsamında değerlendirilecek.

Meskenlerde 333 kWh'lık Enerji Tüketiminin Faturalara Yansımaları (TL)			
Dönem 2025	Son Kaynak Tedarik Tarifesi (SKTT) (TL)	Perakende Satış Tarifesi (PST) (TL)	Fark %
Nisan	1875	993	88,7
Mayıs	1826	993	83,8
Haziran	1725	993	73,6
Temmuz	1974	993	98,7
Ağustos	1971	993	98,4
Eylül	1898	993	91,1
Ekim	1947	993	95,9

Bu değişiklik, milyonlarca hanenin daha "son kaynak tedariki" kapsamına girmesine neden olacaktır. Yani milyonlarca konut, ulusal fiyat tarifesinden çıkararak enerji borsasındaki dalgalanmalara bağlı serbest piyasa fiyatlarına tabi olacaktır. Geçtiğimiz yıl aylık fatura ortalaması bin TL fatura ödeyen konut aboneleri, piyasa şartları geçtiğimiz yıldaki gibi şekillenirse, önümüzdeki yıl aylık değişimle birlikte ortalama olarak yüzde 75 ile 99 arasında zamlı ödeme yapacaktır. Belirlenen yıllık 4.000 kWh sınırını aşan konut abonelerinin faturaları artık anlık olarak dalgalanan piyasa şartlarına göre belirlenecektir.

EPDK'nın son olarak açıkladığı 2024 yılı istatistiklerine göre, meskenlerde toplam 75 milyar 91 milyon kWh enerji tüketimi gerçekleşmiştir. TÜİK verilerine göre ise, 2024 yılında 26 milyon 599 bin 261 aile bulunmaktadır. Bir başka ifadeyle, meskenlerdeki 75 milyar 91 milyon kWh'lık enerji tüketimi bu 26 milyon 599 bin 261 aile tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu durumda, 2024 yılı itibarıyla aile başına ortalama yıllık elektrik tüketimi yaklaşık 2 bin 824 kWh düzeyinde şekillenmiştir. Limit değişikliğinin son iki yılda radikal biçimde düşürülmesi geniş halk kesimlerinin etkilenme ihtimalini gerçek bir tehlike haline getirmiştir.

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) olarak yaptığımız hesaplamalara göre, dört kişilik bir ailenin asgari yaşam standartlarını sürdürebilmesi için aylık en az 230 kWh elektrik tüketmesi gerekmektedir. Bu miktar, yalnızca aydınlatma, buzdolabı, çamaşır ve bulaşık makineleri ile televizyon gibi temel ev aletlerinin kullanımına karşılık gelmektedir. Bu hesaba elektrikle ısınma veya soğutma dâhil değildir. Dolayısıyla, yazın klima ya da kışın elektrikli ısıtıcı kullanan haneler zaten mevcut 5.000 kWh sınırını aşmaktaydı. Yeni düzenlemeyle birlikte, yalnızca "yüksek tüketimli" villa tipi konutlar değil, asgari yaşam standardının biraz üzerinde enerji harcayan sıradan aileler de "Son Kaynak Tedarik Tarifesi" kapsamına alınacaktır. Bu karar, varlıklı kesimlerin değil; temel yaşam gereksinimlerini karşılamaya çalışan milyonlarca ailenin serbest piyasa koşullarına terk edilmesi anlamına gelmektedir. Başka bir ifadeyle, bu değişiklik toplumsal refahı korumayı değil, enerji şirketlerinin kârını maksimize eden otomatik bir zam mekanizması kurmayı hedeflemektedir.

Halk Piyasa ile Baş Başa Bırakılıyor

"Son Kaynak Tedarik Tarifesi", ilk olarak 2018 yılında yalnızca çok büyük sanayi tesislerini kapsamak

üzere yürürlüğe girmişti. Ancak bu sınır, her yeni düzenlemeyle birlikte adım adım aşağı çekilerek bugün konut abonelerinin büyük kısmını kapsayacak şekilde genişletildi. 2018`de 50 milyon kWh olan tüketim sınırı, 2020`de 7 milyon kWh`ye, 2023`te 1 milyon kWh`ye, 2024 sonunda ise trajik biçimde 5.000 kWh`ye indirildi. Son olarak, 2026 başı itibarıyla bu sınır 4.000 kWh`ye düşürüldü. Bu süreç, ulusal tarifenin kademeli biçimde ortadan kaldırılması ve temel bir kamu hizmeti ve insan hakkı olan elektrik alanının tamamen piyasa mekanizmasına devredilmesi anlamına gelmektedir.

Zam Otomatikleşti

Elektrik enerjisinin sıradan bir piyasa metaı olmadığını, kamusal bir hizmet olduğunu bir kez daha vurgulayarak, yurttaşların taşınamayacak kadar büyük bir yükü sırtlamak zorunda kaldığına dikkat çekiyoruz. Spekülatif piyasa dalgalarının otomatik olarak faturaya yansıdığı ve faturanın her ay büyüdüğü bir ortamda, hükümet sözcülerine “elektriğe zam yok” ifadelerini kullanma olanağı bile yaratan bu uygulamaya derhal son verilmelidir.

Ödeme güçlüğü çeken, fatura korkusundan karanlıkta oturan hanelerin sayısının çığ gibi arttığı; sosyal yardım almadan yaşayamayan yurttaşların sayısının katlandığı bu dönemde, enerji politikalarının sosyal tarife ilkeleriyle yeniden düzenlenmesi zorunludur. Piyasalaştırma politikalarının oluşturduğu maliyetleri düşürmek için kamunun bir an önce doğrudan yatırım yapması gerekir. Ekonomik krize karşı kalkınma perspektifiyle hazırlanan toplumcu bir enerji programına geçiş yapılmalıdır. Pahalı enerjinin enflasyon ve ekonomi üzerindeki yükünü düşürmek için üretimden dağıtıma kadar tüm süreçleri yönetecek dikey entegre bir kamu tekeli yeniden kurulmalıdır. Kamu kaynaklarının sonu belirsiz bir biçimde özel sektöre transfer edilmesinin aracı haline dönüşen EPDK kapatılarak, yerine kamulaştırma işlemlerini yürütecek bir Kamulaştırma İdaresi Başkanlığı kurulmalıdır.

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

6 Şubat 2026 6 ŞUBAT DEPREMLERİNİN ÜÇÜNCÜ YILINDA BİLİMSEL, KAMUSAL PLANLAMA TALEBİMİZ DEVAM EDİYOR

6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli olarak yaşanan ve 11 ilimizi derinden etkileyen depremlerin üzerinden tam üç yıl geçti. Resmi açıklamalara göre 53 bin 537 yurttaşımızı kaybettiğimiz, yüz binlerce insanımızın yaralandığı, milyonlarca insanın hayatının kökten değiştiği bu felaket, ülkemiz tarihinin en büyük afetlerinden biri olarak hafızalarımıza kazınmıştır.

Depremden kısa süre sonra en yetkili ağızlardan afet bölgesinde 650 bin kalıcı konut yapılacağı vaat edilmiştir. Bugün itibarıyla aradan 3 yıl geçtikten sonra teslim edilen konut sayısı 455 bin olarak ilan edilmiştir. Daha da önemlisi, teslim edilen birçok konutun altyapı eksikliklerinin bulunduğu, elektrik, su ve kanalizasyon sistemlerinin yetersiz kaldığı, depremezelerin şikâyetleri arasında yer almaktadır.

Aynı şekilde deprem bölgesindeki elektrik altyapısının yenilenmesi, şebekelerin güçlendirilmesi ve hatların deprem güvenliğine uygunluğunun kontrollerinin yapılması konusunda somut adımlar atılmamıştır. Depreme dayanıklı, sürdürülebilir, güvenli enerji altyapısı için gerekli mühendislik çalışmaları ihmal edilmiştir.

Depremzede yurttaşlarımızın önemli bir kısmı hâlâ konteyner kentlerde, çadırlarda veya güvensiz yapılarda yaşamını sürdürmektedir. Kira yardımları kesilmiş, geçim kaynakları tükenmiş, psikolojik destek hizmetleri yetersiz kalmıştır.

İnsanlarımız belirsizliğe, geleceksizliğe, yoksulluğa ve çaresizliğe terk edilmiştir. Ne yazık ki aradan geçen onca zamana rağmen deprem bölgesi, çözüme kavuşmak şöyle dursun, kendi çaresizliğine terk edilmiştir.

Daha fazla vakit kaybetmeden insanlarımızı bu çaresizlik döngüsünden çıkarabilmek için bir an önce bilimsel ve katılımcı adımlar atılmalıdır. Deprem sonrası oluşturulan acil yardım mekanizmalarının yerini, uzun vadeli planlama ve iyileştirme ile kamusal çözümler almalıdır. Yeniden yapılanma süreçlerinde üniversiteler, meslek odaları ve yerel idarelerin katılımıyla bilimsel planlama yapılmalıdır.

Bu çerçevede artık vakit geçirmeden deprem bölgelerinin planlı ve kamusal bir anlayışla yeniden inşası tamamlanmalı ve bir deprem ülkesi olan ülkemizin her noktasında aşağıdaki temel adımların atılması sağlanmalıdır.

i) Enerji santrallerinin, enerji iletim ve dağıtım hatlarının deprem ve diğer afetlere dayanıklı olduklarının teyidi gerekmektedir.

ii) Her ilde afet esnasında devreye alınabilecek yeterli sayıda mobil jeneratör ve mobil trafo merkezlerinin envanterde olması garanti altına alınmalıdır.

iii) Hastaneler ve kamu binaları başta olmak üzere tüm binalarda elektrik tesisatlarının sismik dayanımlı bir şekilde montajı şart koşulmalıdır.

iv) Pek çok afet beraberinde yangın riskini de barındırmaktadır. Binaların yangından korunması hakkında yönetmelik kapsamında gerekli revizyonlar yapılarak tesisatlar uluslararası standartlara uyumlu hale getirilmeli ve bu sistemlerin periyodik denetimleri kamusal bir program çerçevesinde yasal bir mevzuata bağlanmalıdır.

v) Devlet daireleri, hastaneler, su tedarik ve kanalizasyon sistemleri, havaalanları, haberleşme ve meteoroloji istasyonları vb. yapılar için jeneratör başta olmak üzere ikincil bir enerji tedarik sistemleri zorunlu kılınmalı ve periyodik kontrolleri kamu denetimi kapsamında gerçekleştirilmelidir.

vi) Kent içi elektrik dağıtım sistemleri, bina dışlarında, toplanma alanlarında, kent meydanlarında acil durumda devreye alınabilecek ve aydınlatma vs. hizmetlerinin devamlılığını sağlayacak ikincil bir tesisat şartıyla güçlendirilmelidir.

vii) Hem kentleri besleyen iletim şebekesinde hem de şehir içi dağıtım şebekelerinde bir hatta yaşanabilecek arıza esnasında, diğer hattan kontrollü bir şekilde enerji verilmesini mümkün kılacak ring sisteminin oluşturulması mümkün olan her noktada zorlanmalıdır.

viii) Özellikle ve kamu hizmetleri açısından önemli merkezlerin veri güvenliğinin sağlanabilmesi için fiziki mimarisi hem de veri mimarisi açısından gerekli önlemler alınmalı ve veri merkezleri yedekli bir şekilde inşa edilmelidir.

ix) Afet esnasında iletişim yedekliliğinin sağlanabilmesi için acil durumlarda kullanılacak ikincil bir iletişim ağı kurulmalıdır. Özelleştirme politikaları nedeniyle kurumsal yapıları bozulmuş olmakla birlikte köklü kamu kurumlarında acil durumda seferber edilebilecek telsiz vb. altyapılar hâlihazırda mevcuttur.

x) Afet durumunda uygulanacak alarm seviyeleri tespit edilmeli ve buna uygun bir şekilde oluşturulacak haberleşme hiyerarşileri çerçevesinde haberleşme trafiği yönetilmelidir. Yine buna paralel olarak normal zamanlarda maliyeti nedeniyle aktif olmayabilecek ancak afet esnasında devreye girebilecek ek bant genişliği altyapısı oluşturulmalıdır.

6 Şubat depremlerinde yitirdiğimiz yurttaşlarımızı saygıyla anıyor, yakınlarına bir kez daha başsağlığı diliyoruz. Yaşanan acıların bir daha tekrar etmemesi için meslek odalarının sesine kulak verilmesi gerektiğini, bilimsel kamusal planlama talebimizi kararlılıkla dile getirmeye devam edeceğimizi kamuoyuna duyuruyoruz.

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

6 Mart 2026 EMO KADIN KOMİSYONU' NDAN 8 MART AÇIKLAMASI: SAVAŞA, ŞİDDETE, GERİCİLİĞE, AYRIMCILIĞA, EŞİTSİZLİĞE KARŞI; KADINLAR SUSMUYOR, SUSMAYACAK!

Bölgemizde patlak veren savaş, ülkemizde büyüyen gerici baskılar, önlen(e)meyen kadın cinayetleri ve derinleşen kadın yoksulluğu... Mücadele biz kadınlar için bir tercih değil bir var olma biçimidir. Biz de isterdik 8 Mart'larda ferah nefesler almayı, kutlama mesajları yayınlamayı ancak bu yıl da 8 Mart'ta üzerimize düşen mücadeleyi omuzlamak, sesimizi yükseltmek, kız kardeşlerimizin elini sıkı sıkı tutmaktır; bir kişi bile eksilmediğimiz 8 Mart'ların umuduna sıkı sıkı sarılmaktır.

SAVAŞ ATAERKİNİN EN KABA YÜZÜDÜR

2026 yılına girerken bölgemiz yeni bir savaş sarmalının içine sürüklenmiştir. İran'da patlak veren ağır çatışmalar, sadece ABD ve İsrail saldırganlığının geldiği noktada coğrafi bir kriz değil; kadınların, çocukların ve güvencesiz kesimlerin üzerine çöken yeni bir felakettir. Tarihin her döneminde savaşların birincil kurbanları kadınlar olmuştur: katledilme, yerinden edilme, cinsel şiddet, ekonomik çöküş ve bakım yükünün tamamen kadınların sırtına binmesi savaşın en somut faturasıdır.

Filistin'den Ukrayna'ya, İran'dan Sudan'a uzanan savaş coğrafyalarında kadınların savaş koşullarında nasıl hedef alındığını, çığıllıklarının nasıl susturulmaya çalışıldığını biliyoruz. Biz de bu çığıllığa sesimizi katıyor, bölgemizdeki savaşın derhal sona ermesini; sivillerin, özellikle de kadınların ve çocukların korunmasını talep ediyoruz. Savaş bir erkek projesidir; bedeli ise her zaman kadınlara ödetilmektedir. Bu gerçekle yüzleşmeden ne gerçek bir barış ne de gerçek bir eşitlik mümkündür.

Dünyada feminist hareket bugün her zamankinden daha yakıcı ve daha kapsamlı bir mücadele içerisindedir. İspanya ve Latin Amerika'daki kitlesel feminist grevlerden, İran'daki "Jin, Jiyan, Azadî" (Kadın, Yaşam, Özgürlük) direnişine, Arjantin'deki Ni Una Menos (Bir Kişi Bile Eksilmeyeceğiz) hareketine kadar uzanan bu dalga; kapitalizmin, savaşların, ataerkilliğin ve gericiliğin ortaklaşa örüldüğünü ve bu küresel ablukaya yalnızca uluslararası dayanışmayla karşı konulabileceğini göstermektedir.

Ataerki ile yoğurulan bir diğer küresel kuşatma da teknoloji sektöründe ve mühendislik alanlarında belirgin bir biçimde hissedilmektedir. Yapay zekâ etiği, veri mahremiyeti, algoritma cinsiyetçiliği ve dijital emek sömürüsü gibi konularda kadın mühendisler ve araştırmacılar, hem disiplinlerinde hem de sokaklarda seslerini yükseltmekte, bu alanları dizayn eden ve eşitsiz kılan erkek aklı ile mücadele etmektedir.

Uluslararası veriler, kadınların iş yaşamında maruz kaldığı eşitsizliğin de münferit değil yapısal bir sorun olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Türkiye'de de bu yapıyı değiştirmeye yönelik somut adımlar atılmalı, ILO 190 Sözleşmesi onaylanmalı, eşit işe eşit ücret ilkesi hayata geçirilmeli, kreş hakkı evrensel bir güvenceye dönüştürülmeli ve sendikal örgütlenme özgürlüğü önündeki her engel kaldırılmalıdır. Kadınların ve LGBTİ+ bireylerin çalışma yaşamına eşit ve güvenceli bir biçimde katılabilmesi bir lütuf değil bir yükümlülüktür.

KADIN DÜŞMANI POLİTİKALAR YETMEDİ Mİ?

Ülkemizde siyasal iktidar, yıllardır sürdürdüğü cinsiyetçi politikalarla kadınları kamusal alandan dışlamakta, haklarını birer birer törpülemekte, şiddeti cezasızlıkla örtmektedir. Medeni Kanun'un hedef alınması, nafaka ve boşanma haklarının tartışmaya açılması, 6284 sayılı yasanın zayıflatılmaya çalışılması bu politikaların bir-biriyle bağlantılı adımlarıdır. 11. Yargı Paketi'nde LGBTİ+ bireyleri ve kadınları hedef alan maddelere duyulan toplumsal tepki bu saldırıların geri adım atmasını sağlamış, ancak tehdit ortadan kalkmamıştır.

"Aile Yılı" projesi altında şekillendirilen politikalar kadınları yeniden ataerkiyle aile kurumunun duvarları arasına hapsedmeyi ve bu dönüşümü topluma doğal ve kaçınılmaz bir gerçeklik olarak sunmayı hedeflemiştir. Dinci gerici referanslarla meşrulaştırılan her düzenlemenin ve her söylemin doğrudan hedefinde kadınların hakları ve bedenleri yer almaktadır. Bizler bu karanlık kuşatmanın hedefindeki kadınlar olarak laikliği soyut bir ideolojik tartışma olarak değil, kadınların okuma, çalışma, boşanma, miras, siyaset ve kişilik haklarını koruyan yegâne güvence olarak görüyoruz. Laik, eşit, demokratik ve özgür bir ülke talebinden ve kazanılmış haklarımızdan asla geri adım atmayacağız!

Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu'nun çalışmasına göre 2025 yılında en az 391 kadın erkekler tarafından katledilmiştir. Bu vakaların 297'si kadın cinayeti, 94'ü ise şüpheli ölüm olarak kaydedilmiştir. Cinayet-

lerin faillerine bakıldığında, kadınların 137'sinin aile içindeki erkekler tarafından öldürüldüğü görülmektedir. Kadınların %64,7'si evlerinde katledilmiştir. Her geçen yıl bu rakamlar artmakta, failler yargılanmamakta ya da sembolik cezalarla serbest kalmaktadır. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararı bu tabloyu daha da kötüleştirilmiş; faillerle dayanışır nitelikte söylem ve uygulamalar sistematik bir hal almıştır.

İşte bu tablodan hareketle TMMOB 9. Kadın Kurultayı'nda da dile getirdiğimiz taleplerimizde ısrarcıyız:

- Kadına yönelik şiddetin her biçimine karşı sıfır tolerans istiyoruz; çünkü bir günde öldürülen altı kadın hiçbir istatistiğe sığmaz, her gün sırtlanmak zorunda kaldığımız tabutların hiçbir gazete sayfasına sığmadığı gibi.
- İstanbul Sözleşmesi'ne geri dönülmesini ve bu kez gerçekten uygulanmasını talep ediyoruz; bu bir rica değil, bedelini canlarımızla ödediğimiz bir taleptir.
- 6284 sayılı yasanın budanmasına yönelik her girişimin karşındayız, Medeni Kanun'a dokundurmayaçağz.
- Dinci gerici saldırılara karşı laikliği, eşit yurttaşlık ilkesini, kadınların ve LGBTİ+ bireylerin bedenlerine, yaşamlarına dair tüm özgürlükleri sonuna kadar savunacağız.
- Meslek alanlarımızda eşit temsil, güvenceli çalışma ve tacizden arındırılmış işyerleri istiyoruz; lütuf beklemiyor, hakkımız olanı istiyoruz.
- ILO 190'ın onaylanmasını, eşit işe eşit ücreti, kreş ve sığınma evi hakkını yıllardır söylüyoruz, duyulana kadar da söylemeye devam edeceğiz.

Yaşamlarımıza, emeğimize ve geleceğimize sahip çıkmaktan vazgeçmeyeceğiz!

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Kadın Komisyonu

30 Mart 2026 NÜKLEER ALARM ZİLLERİ ÇALIYOR! TÜM DÜNYAYI NÜKLEER KUMARA SON VERMEYE ÇAĞIRIYORUZ!

Rusya-Ukrayna Savaşı kapsamında Zaporijya Nükleer Santrali'ne yönelik tehditler sürerken, 2 Mart ve 21 Mart 2026 tarihlerinde İsrail ve ABD tarafından İran'daki Natanz Nükleer Tesisi'nin yakınına saldırılar gerçekleştirilmiştir. Bu saldırılardan saatler sonra İran, İsrail'in nükleer silah geliştirmesinde de rolü olan nükleer tesislerinin bulunduğu Dimona kentini, balistik füzelerle hedef aldı. Bu durum, nükleer tesislerin küresel ölçekte ne denli büyük bir tehdit haline geldiğini bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Yaşanan bu gelişmeler, nükleer santraller ve ilgili tesislerin savaş koşullarında tüm insanlık için yıkıcı sonuçlar doğurabilecek hedefler haline geldiğini açıkça ortaya koymaktadır.

NÜKLEER TESİSLER: GÜVENLİK DEĞİL, RİSK ÜRETİR!

Nükleer tesisler "enerji güvenliği" söylemleriyle meşrulaştırılmaya çalışılsa da çatışma koşullarında doğrudan askeri hedeflere dönüşmektedir. Zaporijya, Natanz ve Dimona örnekleri göstermiştir ki; en gelişmiş savunma sistemleri dahi bu tesisleri korumaya yetmemektedir.

Bir nükleer tesise yönelik herhangi bir saldırı, yalnızca hedef ülkeyi değil; rüzgâr, su ve ekosistemler aracılığıyla tüm bölgeyi etkileyebilecek sınırlar ötesi bir felaket riskini beraberinde getirir. Bu durum, nükleer enerjiyi bir ulusal mesele olmaktan çıkarıp küresel bir tehdit haline getirmektedir.

Aynı zamanda bu tür saldırılar, halklar üzerinde büyük bir korku ve panik yaratmakta; ekonomik ve sosyal yaşamı derinden sarsmaktadır.

NÜKLEER TEKNOLOJİ ESKİMİŞ VE TEHLİKELİDİR!

Yüzyılın koşullarında geliştirilen nükleer teknoloji, günümüzün çok katmanlı ve asimetrik tehdit ortamında artık savunulamaz hale gelmiştir. Merkezi ve yüksek riskli yapıları nedeniyle nükleer santraller, Fukuşima'da olduğu gibi depremler, tasarım ve insan hatalarının yanı sıra bir askeri-siber saldırıyla geniş coğrafyaları yaşanamaz hale getirme potansiyeline sahiptir.

Natanz ve Dimona'da yaşananlar açıkça göstermektedir ki gerek elektrik enerjisi elde etmek amacıyla kurulan nükleer santraller, gerekse savaş teknolojisi amaçlı kurulan nükleer tesisler savaşta hedef ve "kendi kendini imha mekanizması" yaratmak anlamına gelmektedir.

SONUÇ VE ÇAĞRI:

Yaşanan bu gelişmeler, nükleer tesislerin daha iyi korunmasına yönelik tartışmaların ötesine geçilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Sorun, güvenlik açığı değil; bizzat bu tesislerin varlığıdır.

Gerçek güvenlik; enerji ve silah üretimi için kullanılan nükleer tesisleri güçlendirmekle değil, onları tamamen ortadan kaldırmakla mümkündür.

Bu nedenle;

- *Nükleer santrallerle elektrik enerjisi üretiminden,
- *Nükleer yakıt zenginleştirme faaliyetlerinden,
- *Nükleer silah üretimi ile ilgili tesislerden, dünya genelinde vazgeçilmesi zorunludur.

Dünya halklarını; nükleer risklere karşı seslerini yükseltmeye, devletler üzerinde baskı kurmaya ve nükleer endüstri ile onun ekonomik çıkar ağlarına karşı mücadele etmeye çağırıyoruz.

DÜNYA; NÜKLEER SİLAHLARDAN VE NÜKLEER SANTRALLARDAN ARINDIRILMALIDIR!

NÜKLEER KARŞITI PLATFORM BİLEŞENLERİ

31 Mart 2026 TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI HASAN BALIKÇI ONUR ÖDÜLÜ BU YIL PROF. DR. AZİZ KONUKMAN'IN

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Yönetim Kurulunca 31.07.2010 tarihinde kabul edilerek yürürlüğe giren Hasan Balıkçı Onur Ödülü 2026 yılında Prof. Dr. Aziz Konukman'a takdim edilecektir.

Türkiye'nin içinden geçtiği bu ağır günlerde; gazetecilerin susturulduğu, hakikatin iftiraya yenik düştüğü, yargının araçsallaştırıldığı, diplomaların yok sayıldığı, işçilerin haklarına el konulduğu, öğrencilerin gözüne alındığı, kadınların katledildiği, çocukların soldurulduğu bu karanlık iklimde; direnmenin, yazmanın, konuşmanın, bilim üretmenin, bilgiyi halkın hizmetine sunmanın karşılığı ödül değil bedeldir. Bu topraklarda susmayı reddederek var olmaya devam etmek, bu bedeli her an ödemeyi göze almak demektir.

Haber yaptığı için haber olan gazeteciler, ders verebilmek için yüzlerce gündür kübbeleri ile nöbet tutan akademisyenler, soruşturmalara boğuşan öğrenciler, savunma hakkını savunmak zorunda kalan avukatlar, gasp edilen haklarını kurtarmak için kavga veren işçiler, sağlık hakkı için mücadele ederken canından olan hekimler, “boşuna mı okuduk” diye haykıran mühendisler, mimarlar, hayatta kalmak için her gün direnmek zorunda kalan emekçiler, KHK'larla, kayyumlarla hayatları paramparça edilenler, toprağına, suyuna, ağacına, doğasına dişi ile tırnağı ile sahip çıkanlar ve adı belki hiç anılmayacak ama onuru ile yaşanmaya devam eden hayatlar... Hepsi Hasan Balıkçı'nın rüşveti reddettiği o anın, sürgüne gönderildiği o yolun, kiralık kurşunlara direnen o duruşunun bir başka tezahürüdür. EMO, iki yılda bir verdiği Hasan Balıkçı Onur Ödülü ile o an'a, o yol'a, o duruş'a sahip çıkmaktadır.

Seçici Kurul, adayları yalnızca biyografileri ya da akademik unvanları ile değil, TMMOB ve EMO'nun etik, ahlak ve mesleki davranış ilkeleri çerçevesinde değerlendirmekte; yaşamın her alanında insani ve etik değerlere bağlılık, kamu yararını öncelikle, mesleğe ve topluma karşı sorumluluk, örgütsel dayanışmaya katkı tüm bu değerlendirmenin temel eksenini oluşturmaktadır.

Prof. Dr. Aziz Konukman akademik yolculuğuna ODTÜ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde başlamış, 1978'de mezun olmuş; hem ODTÜ'den hem de Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İktisat Bölümü'nden yüksek lisans derecelerini almıştır. Doktorasını 1995 yılında Gazi Üniversitesi'nde tamamlamış; 2002'de doçent, 2007'de profesör olmuştur. Devlet Yatırım Bankası ve Türkiye İhracat Kredi Bankası'nda araştırma uzmanlığı ve yöneticilik yapmış; İller Bankası Yönetim Kurulu'nda görev almıştır. 2003-2008 yılları arasında Türk-İş Genel Merkezi'nde Araştırma Müdürü olarak çalışmıştır. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'ndeki öğretim üyeliği görevinin ardından emekli olmuştur.

Konukman, kürsüsünü hiçbir zaman fildişi kuleye dönüştürmemiş, bilimsel üretimini sokaklara, fabrikalara, sendika salonlarına, iktidar baskısı altında nefes almaya çalışan gazetelere taşımıştır. Neoliberal ekonomi politikalarının emek üzerindeki tahribatını, büyüme modellerinin toplumsal bedelini, gelir eşitsizliğinin yapısal kökenlerini yılmadan, yorulmadan, taviz vermeden anlatmıştır. BirGün'deki yazıları ile işçi sınıfının yanında durmuş; kamu yararını akademik üretiminin pusulası haline getirmiştir. TMMOB ve bağlı odalarının meslek örgütü sorumluluğu ile ürettiği kamusal politikalarının emektarı, omuz vereni, yol açanı olmuştur.

Aziz Hoca'ya armağan edilen ve Türkiye'nin önde gelen pek çok iktisatçısının kaleminden çıkan “Türkiye Ekonomisinin Serencamı” başlıklı kitap, onun iktisat dünyasındaki saygınlığının ve halk için bilim anlayışının ne kadar derin izler bıraktığının da bir belgesidir.

Hasan Balıkçı Onur Ödülü yaşamın her alanında insani ve etik değerleri kişiliğinin ayrılmaz bir parçası hâline getirmiş, sahip olduğu bilgi, birikim ve mesleki-toplumsal deneyimin tamamını kamu çıkarları uğruna kullanmayı ahlaki bir zorunluluk olarak benimsemiş, mesleğine ve topluma karşı üstlendiği sorumlulukların gereğini yerine getirirken mesleki saygınlığını korumak için kendini durmaksızın geliştirmiş ve mesleki ile demokratik hakların ancak örgütlü dayanışmayla savunulabileceğinin bilincinde olarak örgütsel gelişime omuz vermiş kişilere layık görülmektedir. Bu ilkelerden hareketle EMO Hasan Balıkçı Onur Ödülü, 10 Nisan 2026 Cuma günü EMO 50. Olağan Genel Kurulu açılışında Prof. Dr. Aziz Konukman'a takdim edilecektir.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu

4 Nisan 2026 ASGARİ AİLE FATURASI 744 TL'Yİ AŞTI... DAĞITIM BEDELİ KARADELİĞE DÖNÜŞTÜ

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) açıkladığı yeni elektrik tarifesiyle, bugün (4 Nisan 2026) geçerli olmak üzere konutlarda yüzde 25 zam yapılmıştır. Tarife değişikliğinden, son kaynak tedarik tarifesi için belirlenen yıllık tüketim limitlerini aşmayan perakende satış tarifesi kapsamındaki aboneler doğrudan etkilenecektir. Yıllık ortalama tüketimleri 4000 kWh'ı aştığı için Son Kaynak Tedariki Tarifesi kapsamına giren abonelere ise dağıtım bedelindeki artışlar yansiyacaktır.

Resmi Gazete'de bugün (4 Nisan 2026) yayımlanan ve yürürlüğe giren tarife değişikliği incelendiğinde; konutlar için günlük 8 kWh olarak belirlenen limitin altında kalan abonelere uygulanan perakende enerji bedeline zam yapılmazken, yüksek kademedeki abonelere 1 kWh için 1,615460 TL olarak uygulanan birim fiyat, yüzde 17,4 artışla 1,895808 TL'ye yükseltilmiştir. Konut abonelerine 1,836166 TL olarak uygulanan dağıtım bedeli ise yüzde 32 artışla 2,4249 TL olmuştur. Böylece, konut abonelerine fatura toplamında yüzde 25 zam yansıtılmıştır.

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) hesaplamalarına göre, 4 kişilik bir ailenin asgari yaşam standartlarını korumak için aylık 230 kWh enerji tüketeceği varsayılmaktadır. Günlük ortalaması 8 kWh'ı geçmeyen bu tüketim için aile bütçesinden ayrılması gereken 595,8 TL, bu zamlarla birlikte 744,7 TL'ye yükselmiştir.

Nisan 2026 itibarıyla oluşacak düşük tüketimli konut faturasının yalnızca yüzde 15,2'si enerji bedelinden oluşacaktır. Faturanın yüzde 74,8'ini ise dağıtım bedeli oluşturmaktadır. Fon ve vergilerin oranı ise yüzde 9,8'de kalmaktadır. Son tarife değişikliğiyle, zaten yüksek düzeyde olan dağıtım bedelinin payı artarak yüzde 75'e yaklaşmıştır. 2022 yılında 4 kişilik bir ailenin asgari tüketim faturasının toplamında yüzde 22 düzeyinde olan dağıtım bedelinin, Nisan 2026'da faturanın yüzde 74,8'ine ulaşması kabul edilemez.

Dağıtım Bedelinin Fatura İçindeki Payı

230 kWh ENERJİ TÜKETEN 4 KİŞİLİK AİLENİN					
ELEKTRİK ASGARİ FATURASINDAKİ DEĞİŞİM					
Fatura Kalemleri	Nisan 2021 TL	Nisan 2025 TL	Nisan 2026 TL	Yıllık 2026-2025 Fark (%)	5 Yıllık 2021-2026 Fark (%)
Enerji Bedeli	91,2	113,6	113,6	0,0	24,5
Dağıtım Bedeli	56,9	422,3	557,7	32,1	880,1
Fon ve Vergilerin Toplamı	35,3	59,8	73,4	22,6	108,0
Genel Toplam	183,4	595,8	744,7	25,0	306,0

1 Nisan 2021'de 230 kWh enerji tüketen 4 kişilik ailenin elektrik asgari faturası 183,4 TL idi. Aradan geçen 5 yıllık dönemin sonunda, 4 Nisan 2026 itibarıyla yüzde 306 artışla 744,7 TL'ye yükselmiştir. Değişimin detaylarına bakıldığında, enerji bedeli yalnızca yüzde 24,5 artarken, dağıtım bedeli ise yüzde 880 zamlanmıştır. Daha net rakamlarla ifade etmek gerekirse, 2021'de enerji bedeline 91,2 TL ödeyen 4 kişilik aile, 2026'da aynı tüketim için 113,6 TL ödeyecekken, dağıtım bedeli için ise 56,9 TL yerine 557,7 TL ödeyecektir.

Aradan geçen 5 yıllık süre içinde enerji maliyetleri daha kabul edilebilir düzeylerde artarken, dağıtım bedelinin katlanarak faturayı yuttuğu görülmektedir. Özetle, dağıtım bedelindeki bu fahiş artışlar yaşanmasa, dağıtım bedelleri de enerji bedeli seviyesinde artırılsaydı, fatura toplamına yansıyan artış yüzde 24,5 ile sınırlı kalırdı. Bu durumda, 1 Nisan 2026 itibarıyla aynı tüketime sahip konutlara 744,7 TL yerine 228 TL fatura edilirdi. Aradaki 516 TL'lik fark, elektrik dağıtım özelleştirmelerinin yurttaşlara yarattığı yükün son 5 yıllık kısmı olarak nitelendirilebilir. Bu rakamlar, enerji üretim maliyetlerinin artmadığı koşullarda bile dağıtım bedeline zam yapıldığını ve özellikle dar gelirli vatandaşlardan dağıtım şirketlerine kaynak aktarıldığını kanıtlamaktadır. Doğal olarak faturanın en önemli kalemi olması gereken enerji bedelinin, dağıtım bedelinin çok gerisinde kalması, piyasanın çarpık bir biçimde yapıldığını gözler önüne sermektedir.

Dağıtım bedelindeki bu artış, hizmetin fahiş fiyatla verildiğinin temel göstergesidir. Üstelik dağıtım bedeli şehit aileleri hariç tüm abone grupları için yüzde 32 düzeyinde artırılmıştır. Yıllık ortalama tüketimleri 4000

kWh limitini aştığı için Son Kaynak Tedariki Tarifesi kapsamına giren abonelere de dağıtım bedeli zammı yansıyacaktır. Yurttaşların hayatını olumsuz etkileyeceği kesin olan ve iğneden ipliğe her şeyin zamlanmasına neden olması beklenen, enflasyon oranını artıracacağı kesin olan bu zam kararı, gece saatlerinde EPDK'nın sitesine konulan basit bir metinle duyurulmuştur. Tarife değişikliklerinin 3 aylık dönemlerle önceden belirlenen takvimle yapılması gerekirken, EPDK'nın ayın istediği bir gününde bir sonraki günden başlayacak şekilde zam açıklamasının önüne geçilmelidir.

EPDK birkaç gün önce, bugünden (4 Nisan 2026) geçerli olmak üzere Piyasa Takas Fiyatı (PTF) tavan fiyatını MWh başına 4.500 TL'ye yükseltmişti. Bu tavan, elektrik üreticilerinin spot elektrik piyasasında ve rebilecekleri azami fiyat teklifi sınırınıdır. İçinde bulunduğumuz dönemde elektrik üretiminde ucuz maliyetli hidroelektrik santrallerin da etkisiyle PTF'ler düşük seyrediyor. Yaz aylarında talep artışı yaşandığında ve doğal gaz ile ithal kömür santrallerinin payının artırılması gerekliliği ortaya çıktığında PTF'nin tavan düzeylere ulaşması ihtimali vardır. PTF tavanındaki bu fahiş artıştan etkilenme ihtimali olan hane sayısını azaltmak için Son Kaynak Tedarik Tarifesi sınırı acilen yükseltilmelidir. Ayrıca bugünden geçerli olacak şekilde yine EPDK tarafından elektrik üretiminde kullanılan doğal gaza yüzde 19,42 oranında zam yapılması, önümüzdeki aylarda yeni elektrik zamları yaşanacağına işaret etmektedir.

Sosyal Tarife Çağrısı

Fatura yükü altında ezilen ve karanlığa mahkûm edilen hanelerin arttığı günümüzde, enerji politikaları "sosyal tarife" esasıyla yeniden düzenlenmelidir. Enerjiyi bir kâr kapısı olmaktan çıkarıp halkın hizmetine sunmak için kamunun doğrudan yatırım yapması gerekir. Maliyetleri düşürmek için özel şirketler yerine devlet doğrudan yatırım yapmalı, dağıtım şirketlerine kaynak aktarımı durdurulmalıdır. Tarifeler; ticari ve siyasi çıkarlardan uzak, üretimi ve ekonomiyi destekleyecek özerk bir yapı tarafından belirlenmelidir. Enerji güvenliğini sağlamak için özelleştirilen tüm üretim ve dağıtım tesisleri acilen kamulaştırılmalıdır. İşlevini yitiren EPDK kapatılmalı; yerine kamulaştırma sürecini yönetecek, halkın çıkarını gözeten bir Kamulaştırma İdaresi Başkanlığı kurulmalıdır.

Elektrik Mühendisleri Odası
49. Dönem Yönetim Kurulu